

RAPORT

O stanie Gminy Nysa

ZA ROK 2024

OPRACOWANIE URZĄD MIEJSKI W NYSIE

nysa

X

SPIS TREŚCI

Przedmowa	3
I. Wprowadzenie	5
1. Podstawa prawna.....	5
2. Metodyka opracowania	6
3. Wykaz materiałów źródłowych	7
4. Struktura dokumentu	8
5. Charakterystyka Gminy Nysa.....	9
6. Gmina Nysa w liczbach.....	11
II. Sytuacja w Gminie Nysa w 2024 r.	15
1. Realizacja polityki finansowej.....	15
2. Realizacja polityki inwestycyjnej.....	19
3. Mienie komunalne	25
4. Ład przestrzenny.....	28
5. Analiza bieżącego utrzymania dróg	32
6. Transport lokalny organizowany przez Gminę	34
7. Realizacja polityki oświatowej, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej oraz ochrony zabytków	37
8. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	56
9. Wsparcie rodzin	66
10. Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe.....	68
11. Ochrona środowiska	77
12. Realizacja polityki w zakresie gospodarki odpadami	82
13. Działania promocyjne i informacyjne Gminy	83
14. Współpraca krajowa i międzynarodowa	85
15. Działania na rzecz bezpieczeństwa	87
16. Rada Miejska i uchwały.....	94
III. Podsumowanie.....	96
Wnioski.....	96

Przedmowa

Wzorem lat ubiegłych Raport o stanie Gminy Nysa za rok 2024 został opracowany w oparciu o dane i informacje zgromadzone przez Urząd Miejski w Nysie, dokumenty gminne oraz statystyki publiczne udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny.

Niniejszy raport przedstawia całokształt podejmowanych działań, przedsięwzięć oraz inwestycji zrealizowanych w 2024 roku przez Gminę Nysa. Obejmuje on zadania wykonywane na przełomie dwóch kadencji.

Rok 2024 r. z uwagi na wydarzenia we wrześniu zdominował stan klęski żywiołowej. Powódź, która w 2024 r. nawiedziła Gminę Nysa miała poważne skutki dla mieszkańców oraz infrastruktury komunalnej. Straty materialne objęły zarówno mienie prywatne, jak i majątek gminny. Wiele rodzin musiało opuścić swoje lokale mieszkalne, a część z nich nadal mieszka w lokalach zastępczych. Powódź poczyniła znaczne straty w infrastrukturze komunalnej, tj. lokalach mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego Gminy. Ucierpiały również jednostki gminne, tj. Dzienny Dom Pobytu w Nysie, Noclegownia i Ogrzewalnia dla Bezdomnych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie, Nyski Dom Kultury, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna, jak również żłobki i placówki oświatowe (szkoły i przedszkola) wraz z towarzyszącą infrastrukturą, tj. place zabaw, boiska wielofunkcyjne, bieżnie itp. Przez powódź pogorszyła się również sytuacja materialna osób poszkodowanych. Osoby te poniosły znaczne straty, przyznane zasiłki nie pokrywają w pełni poniesionych strat. Powódź nie była również bez wpływu na stan psychiczny mieszkańców. Szczególnie dotyczy to seniorów, dzieci, ale również całych rodzin.

Przeżycie klęski żywiołowej, nawet gdy bezpośrednio osoby te nie zostały poszkodowane było dla tych osób traumatyczne.

Pomimo trudności wraz z mieszkańcami Gminy stawiliśmy czoła wyzwaniom i nie zrezygnowaliśmy z prowadzonych inwestycji i działań rozwojowych.

Mając na uwadze rozwój gospodarczy w Gminie Nysa, szczególnie wyróżnić należy rozpoczęcie budowy nowego centrum handlowego w Nysie na terenie dawnej Fabryki Samochodów Dostawczych. W obiekcie o powierzchni 10 000 metrów kwadratowych powstanie kilkanaście sieciowych sklepów, dzięki którym utworzonych zostanie około 200 nowych miejsc pracy.

Warto również zaznaczyć działania sprzyjające atrakcyjności inwestycyjnej takie jak zmiana planu zagospodarowania przestrzennego na terenach znajdujących się w sąsiedztwie istniejących już inwestycji na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Prowadzone są dwie procedury planistyczne, w wyniku których obszar terenów możliwych do zagospodarowania powiększy się o blisko 90 hektarów. Pozwoli to na podjęcie działań zmierzających do ulokowania w Gminie Nysa Inwestorów, generujących wzrost miejsc pracy i przysparzających dochód w postaci podatku od nieruchomości.

Do szczególnych inwestycji należy wymienić Geotermię. Jesteśmy jedynym miastem na Opolszczyźnie, w którym ruszają poszukiwania źródeł geotermalnych. Na ten cel pozyskaliśmy 19 milionów złotych.

Ostatnie lata to głównie inwestycje w miejsca pracy, mieszkania i wsparcie dla rodzin. Teraz przyszedł czas aby zadbać o komfort codziennego życia, czyli o drogi. Rozpoczęliśmy realizację budowy dróg, m.in. w Rusocinie, droga relacji Wierzbicice-Kępnica czy w Nysie przy ul. Lazurkowej, ul. Żwirki i Wigury oraz

ul. Kmicica. Oddaliśmy do użytku stadion piłkarsko - lekkoatletyczny przy ul. Sudeckiej z całym zapleczem technicznym i socjalnym, korty tenisowe, drogi na osiedlu przy ul. Orłąt Lwowskich w Nysie wraz z ich skanalizowaniem i oświetleniem, drogę do FORTU II, zmodernizowane boisko sportowe przy ul. Poznańskiej w Nysie, drogi o nowych nawierzchniach w Konradowej, Ilawie, Jędrzychowie - kolejny odcinek ul. Wiejskiej, w Hajdukach Nyskich, Głębinowie, Kopernikach oraz w Nysie ul. Jagiellońska, ul. Tadka Jasińskiego, ul. Głowackiego, ul. Witkiewicza.

Pozyskaliśmy blisko 10 mln złotych na wsparcie budownictwa ze środków Funduszu Dopląt dla gmin dotkniętych powodzią we wrześniu 2024 r. W ramach tych środków zostanie zrealizowane przedsięwzięcie pn. „Budowa mieszkań wspomaganych na terenie osiedla przy ul. Orłąt Lwowskich w Nysie”. Przy ul. Szlak Chrobrego ruszyły prace związane z budową nowego osiedla mieszkaniowego w Nysie. Na terenie po byłej Fabryce Samochodów Dostawczych powstanie blisko 80 lokali komunalnych. Mieszkania będą miały metraże od 47 do 70 m² i zostaną wyposażone „pod klucz”. Inwestycja jest dofinansowana z rządowego Funduszu Dopląt.

W dalszym ciągu wydawano Nyską Kartę Seniora oraz Nyską Kartę Dużej Rodziny. Również w 2024 roku Gmina dała schronienie obywatelom Ukrainy, a dzieci ukraińskie nadal uczęszczały do nyskich szkół.

Przed nami jeszcze dużo wyzwań i dobrych wydarzeń. Myślę, że mieszkańcy mogą być zadowoleni, bo to co się dzieje - rozwój Nysy - to przede wszystkim ich zasługa - przedsiębiorców i rodzin. Wszyscy razem budujemy naszą Gminę.

Nysa przez ostatnie 10 lat bardzo się zmieniła. W zeszłorocznych wyborach samorządowych ponad połowa wyborców zaufała mi i zostałem burmistrzem na kolejną kadencję za co bardzo dziękuję.

Chciałbym serdecznie podziękować mieszkańcom Gminy Nysa, wszystkim przedstawicielom władz samorządowych, służbom oraz organizacjom społecznym za ich poświęcenie, zaangażowanie i wytrwałość w tych trudnych czasach. Wasza determinacja i współpraca są fundamentem, na którym budujemy lepszą przyszłość dla naszej społeczności. Jestem dumny, że mogę wspólnie z Wami pracować nad tworzeniem coraz lepszych warunków do życia w naszej Gminie.

Z wyrazami uznania,
Kordian Kolbiarz
Burmistrz Nysy

I. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi raport o stanie Gminy Nysa i jest podsumowaniem najważniejszej działalności samorządu w 2024 roku. Raport opracowany został zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa, na podstawie których stanowić będzie podstawę do przeprowadzenia debaty w ramach sesji Rady Miejskiej. Debata ta zakończy się głosowaniem nad udzieleniem wotum zaufania Burmistrzowi Nysy.

Raport o stanie Gminy pełni rolę informacyjno-sprawozdawczą, podkreślając znaczenie partycypacji społecznej. Jego tworzenie stymuluje mieszkańców do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej, zapewniając im kontrolę nad działaniami organów władzy, w tym poprzez obligatoryjną debatę nad treścią raportu.

Jest to nie tylko dokument podsumowujący sytuację Gminy, ale również narzędzie umożliwiające monitorowanie i ocenę polityki rozwoju lokalnego. Coroczne opracowywanie raportu umożliwia analizę porównawczą stanu Gminy w dłuższej perspektywie czasowej, co przyczynia się do jej lepszego zrozumienia i planowania przyszłych działań.

W kolejnych częściach wprowadzenia omówione zostaną aspekty prawne oraz metodologiczne opracowania raportu, przedstawiona zostanie jego struktura oraz wykaz dokumentów źródłowych. Na zakończenie znajdzie się syntetyczny opis i charakterystyka Gminy Nysa, uwzględniająca kluczowe wskaźniki społeczne i ekonomiczne z roku 2024.

1. Podstawa prawna

Obligatoryjne opracowanie „Raportu o stanie Gminy” związane jest z zapisami prawnymi określonymi w art. 28aa ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.). Wskazany akt prawny stanowi główną podstawę prawną niniejszego dokumentu, a jego dokładne wytyczne zostały zawarte podczas procedury prac nad raportem o stanie Gminy.

1. Burmistrz co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie Gminy.
2. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Miejskiej i budżetu obywatelskiego.
3. Rada Miejska może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.
4. Rada Miejska rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie Gminy przeprowadza się debatę.
5. Podczas debaty nad raportem o stanie Gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.
6. W debacie nad raportem o stanie Gminy mogą zabierać głos mieszkańcy Gminy. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami co najmniej 50 osób (w Gminie powyżej 20 000 mieszkańców). Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który została

zwołana sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie Gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności zgłoszeń otrzymanych przez przewodniczącego rady. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że Rada Miejska postanowi o zwiększeniu tej liczby.

7. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie Gminy Rada Miejska przeprowadza głosowanie nad udzieleniem Burmistrzowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wotum zaufania Rada Miejska podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu Rady Miejskiej. Niepodjęcie uchwały jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu Burmistrzowi wotum zaufania.
8. W przypadku nieudzielenia Burmistrzowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach Rada Miejska może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania Burmistrza.

2. Metodyka opracowania

Podczas procesu opracowania raportu przeprowadzono następujące działania. Po pierwsze, dokonano analizy danych zastanych udostępnianych w statystyce publicznej. W następnej kolejności, dokonano przeglądu i syntezy informacji zawartych w dokumentach i bazach Urzędu Miejskiego w Nysie. Ostatnim elementem raportu jest analiza jakościowa.

Analiza danych dostępnych w statystyce publicznej (tj. w Banku Danych Lokalnych GUS). Zebrane dane posłużyły do zarysowania tła przemian społeczno-gospodarczych w Gminie Nysa. Ze względu na specyfikę działania statystyki publicznej granicznym momentem dostępności danych był 2024 rok. Brakujące informacje uzupełniono danymi z zasobów Urzędu Miejskiego w Nysie.

Analiza danych pozyskanych ze sprawozdań, baz i raportów Urzędu Miejskiego w Nysie, w tym również podlegających publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje te były kluczowe z punktu widzenia istoty raportu i pozwoliły na prezentację działań i efektów w poszczególnych obszarach zadań samorządu. Podczas analizy koncentrowano się na rzeczowej realizacji gminnych dokumentów planistycznych oraz realizacji zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

Analiza jakościowa jest procesem badawczym, w który zaangażowano osoby odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych rodzajów polityki lokalnej. Stanowiło to podstawę formułowania wniosków i rekomendacji wpisujących się w faktyczny kontekst i uwarunkowania Gminy Nysa.

3. Wykaz materiałów źródłowych

Analizie poddano dane oraz dokumenty strategiczne obowiązujące w Gminie:

Bank Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny,

Zasoby Urzędu Miejskiego w Nysie,

Strategia oświatowa Gminy Nysa,

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Nysa,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nysa na lata 2024-2030,

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030,

Roczny program współpracy Gminy Nysa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nysa na rok 2024,

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026,

Program Promocji Zdrowia Psychicznego dla Gminy Nysa na lata 2021-2025,

Program polityki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Nysa na lata 2021 – 2025 pn. „Świadczenie usług pielęgnacyjnych i pielęgniarских oraz działalność rewalidacyjną i usprawniającą ruchowo w środowisku domowym osób chorych, niepełnosprawnych, samotnych i starszych w latach 2021 - 2025”,

Nyska Karta Dużej Rodziny,

Polityka Senioralna Gminy Nysa na lata 2024 – 2030,

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nysa w latach 2021 – 2025,

Lokalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej dla Gminy Nysa na lata 2023-2030,

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nysa,

Strategia rozwoju elektromobilności dla Gminy Nysa,

Plan adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Nysa,

Wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Nysa na lata 2024 – 2028,

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2022-2025 dla Gminy Nysa,

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nysa na lata 2014-2032,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nysa na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku,

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nysa na 2024 rok,

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w gminnych przewozach pasażerskich na obszarze Gminy Nysa i Gminy Otmuchów,

Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe i geotermię na terenie Gminy Nysa.

4. Struktura dokumentu

Zawartość raportu bezpośrednio wynika z zadań nałożonych na samorząd Gminy w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.). Zgodnie z tym aktem, zadania własne Gminy obejmują sprawy:

1. Ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
2. Gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
3. Wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
4. Działalności w zakresie telekomunikacji;
5. Lokalnego transportu zbiorowego;
6. Ochrony zdrowia;
7. Pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
8. Wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
9. Gminnego budownictwa mieszkaniowego;
10. Edukacji publicznej;
11. Kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
12. Kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
13. Targowisk i hal targowych;
14. Zieleni gminnej i zadrzewień;

15. Cmentarzy gminnych;
16. Porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
17. Utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
18. Polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
19. Polityki senioralnej;
20. Wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
21. Promocji Gminy;
22. Współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
23. Współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Na potrzeby raportu zadania realizowane przez Gminę pogrupowane zostały w szesnaście bloków tematycznych zawierających:

- charakterystykę sytuacji w danym obszarze wraz z analizą danych;
- spostrzeżenia stanowiące podsumowanie sytuacji w danym obszarze i podstawę do formułowania rekomendacji w zakresie prowadzenia polityki w każdym z nich.

5. Charakterystyka Gminy Nysa

Gmina Nysa jest gminą miejsko-wiejską, która leży w centrum powiatu nyskiego, położonego w zachodniej części województwa opolskiego. Od północy graniczy z Gminą Pakosławice, od wschodu z Gminami Łambinowice oraz Korfantów, od południa z Gminami Prudnik i Głucholazy, a od zachodu graniczy z Gminą Otmuchów.

Siedzibą miejsko-wiejskiej Gminy jest miasto Nysa (które stanowi również stolicę powiatu nyskiego i jest siedzibą władz powiatowych). Gminę tworzy 26 sołectw:

Biała Nyska	Konradowa	Regulice
Domaszkowice	Koperniki	Rusocin
Głębinów	Kubice	Sękowice
Goświnowice	Lipowa	Siostrzechowice
Hajduki Nyskie	Morów	Skorochów
Hanuszów	Niwnica	Wierzbicice
Iława	Podkamień	Wyszków Śląski
Jędrzychów	Przełęk	Złotogłowice
Kępnica	Radzikowice	

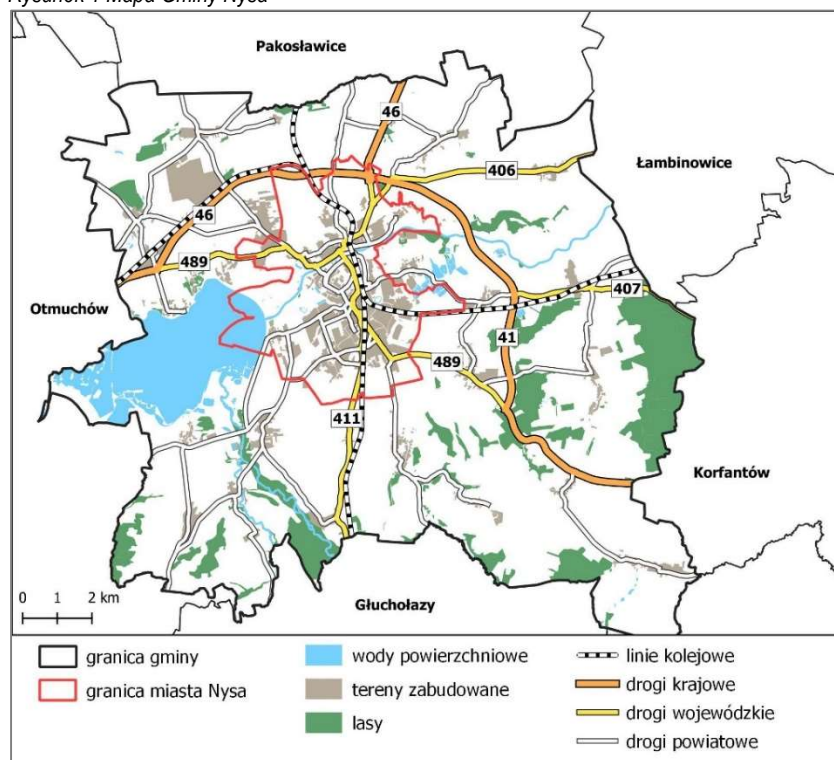
oraz miasto Nysa.

W 2024 r. w Gminie Nysa było 53 473 mieszkańców (stan na 30.06.2024 r.). Blisko 76% ludności zamieszkiwało miasto Nysa, a pozostała część obszar wiejski. Na dzień 30.06.2024 r. odnotowano dodatnie saldo migracji zagranicznych. Gmina Nysa swoim zasięgiem obejmuje 21 767 ha (218 km²), co stanowi 17,8% powierzchni powiatu nyskiego. Nysa wchodzi w skład dwóch makroregionów

geograficznych: Niziny Śląskiej oraz Przedgórze Sudeckie. W związku z tym środowisko przyrodnicze Gminy charakteryzuje się bogactwem i różnorodnością.

Nysa ulokowana jest w atrakcyjnym miejscu pod względem komunikacyjnym: znajduje się w bliskiej odległości do granicy z Czeską Republiką, w pobliżu Autostrady A4 oraz międzynarodowego lotniska we Wrocławiu. Przez teren Gminy przebiegają dwie drogi krajowe o nr 46 i nr 41, cztery drogi wojewódzkie (nr 489, 411, 407 i 406) oraz pięć linii kolejowych.

Rysunek 1 Mapa Gminy Nysa

Źródło: opracowanie własne

Wysoka jakość gleby w Gminie Nysa skutkuje wysokim odsetkiem gruntów rolnych oraz stosunkowo niskim zalesieniem. W obrębie Gminy nie występują parki narodowe ani parki krajobrazowe. Natomiast na terenie gminy Nysa występują następujące formy ochrony przyrody: Obszary Natura 2000 (Forty Nyskie, Przylęk nad Białą Głucholaską, Zbiornik Nyski), Rezerwat przyrody (Przylęk, Śnieżycy), Otmuchowsko-Nyski Obszar Chronionego Krajobrazu, pomniki przyrody (28 sztuk).

Gmina Nysa jest obszarem o dużym potencjale turystycznym, w szczególności w zakresie turystyki aktywnej (Jezioro Nyskie, szlaki turystyczne piesze i rowerowe), kulturowej i skierowanej dla turysty weekendowego. Dodatkowo walory przyrodnicze Gminy dopełniają jej ofertę turystyczną.

Wśród najpopularniejszych obiektów Gminy warto wymienić: Bazylikę Mniejszą pw. św. Jakuba i św. Agnieszki, dzwonnice ze skarbcem św. Jakuba, kościół pw. św. Piotra i Pawła, kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, kościół św. Dominika, Pałac Biskupi z Muzeum Powiatowym, dawny Dwór Biskupi, fortyfikacje Twierdzy Nysa, Dom Wagi Miejskiej, Piękna Studnię, Fontannę Trytona, Dom Komendanta, Wieżę Ciśnień, zespół pojezuickich budynków szkolnych na Rynku Solnym czy Dom Macierzysty Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety.

6. Gmina Nysa w liczbach

L.p.	Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Jednostka	Wartość
DEMOGRAFIA				
1.	liczba ludności	wskaźnik obrazuje liczebność populacji	os.	53 473**
2.	urodzenia żywe	zmienna wskazuje roczną liczbę urodzeń	os.	109**
3.	zgony ogółem	zmienna wskazuje roczną liczbę zgonów	os.	336**
4.	przyrost naturalny	wskaźnik obrazuje różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów. Wartość dodatnia, świadczy o wzroście liczebności populacji natomiast ujemna o tzw. ubytku naturalny	os.	-227**
5.	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	wartość wskaźnika została obliczona na podstawie stosunku wartości przyrostu naturalnego do liczby mieszkańców	os.	-8,5**
6.	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	wartość wskaźnika obrazuje zmiany demograficzne w danej populacji (starzenie się lub reprodukcję populacji)	%	76,1**
7.	liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) w ogólnej liczbie mieszkańców	os.	8 144**
8.	liczba ludności w wieku produkcyjnym	wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku produkcyjnym (dla kobiet 18-59 lat, dla	os.	30 364**

		mężczyzn 18-64 lat) w ogólnej liczbie mieszkańców		
9.	liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (dla kobiet 60 lat i więcej lat, dla mężczyzn 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie mieszkańców	os.	14 965**
MIGRACJE				
10.	saldo migracji wewnętrznych	zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu wewnętrznego (w granicach RP)	os.	-41**
11.	saldo migracji zagranicznych	zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu zewnętrznego	os.	5**
GOSPODARKA				
12.	liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON	liczba podmiotów gospodarczych	szt.	7 534*
13.	udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	wskaźnik obrazuje dynamikę liczby podmiotów gospodarczych wskazując na rozwój, stagnację lub regresję	%	4,5*
14.	podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności	zmienna opisuje stosunek liczby podmiotów gospodarczych do liczby mieszkańców	szt.	140,9*
15.	jednostki nowo zarejestrowane w	wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	7,61*

	rejestrze REGON na 1000 ludności			
GOSPODARKA ODPADAMI (stan na 31.12.2024 r.)				
16.	odpady selektywnie odebrane i zebrane w ciągu roku	wskaźnik prezentuje masę odpadów zebranych i odebranych selektywnie (z uwzględnieniem ilości odpadów powstałych z zmieszanych odpadów komunalnych) w ciągu roku	tony	7 564,1088
17.	odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	zmienna obrazuje odsetek odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów	%	27
18.	odpady komunalne odebrane i zebrane w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca	wskaźnik obrazuje dynamikę masy odebranych i zebranych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca	kg	635
CZYTELNICTWO (stan na 31.12.2024 r.)				
19.	biblioteki i filie	biblioteki i filie	biblioteki i filie	1 + 10*****
20.	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	zmienna prezentuje dynamikę liczby czytelników w stosunku do liczby ludności	szt.	125,9
21.	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	wskaźnik obrazuje zaangażowanie w czytelnictwo, wyrażone liczbą książek wypożyczonych przez statystycznego czytelnika	wol.	21,03
22.	czytelnicy w ciągu roku	zmienna prezentuje dynamikę liczby osób wypożyczających książki	os.	6 409*****

OŚWIATA (stan na 30.09.2024 r.)				
23.	oddziały w szkołach	wskaźnik prezentuje dynamikę liczby oddziałów (klas) we wszystkich placówkach oświatowych	szt.	221
24.	uczniowie	wskaźnik prezentuje dynamikę liczby uczniów we wszystkich placówkach oświatowych	os.	4 096
25.	liczba uczniów przypadająca na jeden oddział	wskaźnik prezentuje przeciętną liczbę uczniów przypadającą na oddział (klasę)	os.	18,5
26.	współczynnik skolaryzacji netto (szkoła podstawowa)	współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.	%	108%
27.	średni wynik egzaminu ósmoklasisty (część j. polskiego)	wskaźnik obrazuje postępy uczniów	śr.	54%
28.	średni wynik egzaminu ósmoklasisty (część matematyczna)	wskaźnik obrazuje postępy uczniów	śr.	46%
29.	średni wynik egzaminu ósmoklasisty (część j. angielski)	wskaźnik obrazuje postępy uczniów	śr.	72%

OSOBY KORZYSTAJĄCE ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I POMOCY SPOŁECZNEJ				
30.	rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	wskaźnik prezentujący dynamikę liczby rodzin pobierających zasiłki a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się konieczne do poniesienia nakłady finansowe na pomoc społeczną	rodz.	393****
31.	dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	wskaźnik prezentujący dynamikę liczby dzieci, na które rodzice pobierają zasiłki a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się obciążenie nakładami finansowymi na pomoc społeczną	os.	793*****
32.	udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	wskaźnik prezentujący potrzeby w zakresie wsparcia finansowego dzieci do lat 17 w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci w tym wieku	%	86*****
33.	gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	wskaźnik prezentujący dynamikę liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	szt.	1 655***
OCHRONA ŚRODOWISKA				
34.	liczba pomników przyrody	wskaźnik prezentuje dynamikę liczbę pomników przyrody, jego wzrost lub spadek może świadczyć o problemach środowiskowych	szt.	28*

35.	liczba korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie mieszkańców	zmienna obrazuje dynamikę liczby mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	%	97,6 %**
36.	zużycie wody ogółem [dam3]	zmienna obrazuje dynamikę gospodarowania wodą wyrażoną w dekametrach sześciennych (1 dam3= 1 000 m3)	dam ³	2 314 dam ^{3**}
37.	zużycie wody na jednego mieszkańca [m3]	wskaźnik obrazuje przeciętne zużycie wody przez jednego mieszkańca w metrach sześciennych (m3)	m3	2,795 m ^{3**}
TURYSTYKA (stan na 31.07.2024 r.)				
38.	miejsca noclegowe ogółem	dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych	szt.	667
39.	liczba obiektów ogółem	dynamika liczby obiektów noclegowych	szt.	12

(*) Dane BDL GUS na dzień 31.12.2024 r.

(**) Dane BDL GUS na dzień 30.06.2024 r.

(***) Dane Sprawozdanie MRiPS-03 za 2024 r.

(****) Dane ze sprawozdania MRiPS-Rzecz.Fin. za 2024 r.

(****) Dane z programu Sygnity – analiza wniosków za 2024 r.

(****) Dane MiGBP w Nysie na dzień 31.12.2024 r.

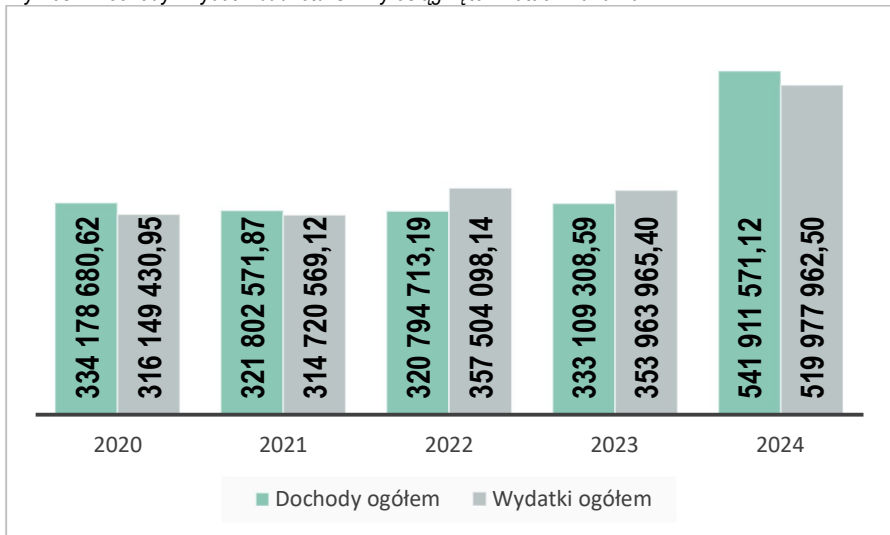
II. Sytuacja w Gminie Nysa w 2024 r.

1. Realizacja polityki finansowej

Budżet Gminy Nysa na rok 2024 przyjęty został uchwałą LXXXIV/1192/23 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 20 grudnia 2023 r. i był w trakcie minionego roku wielokrotnie zmieniany.

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat dochody Gminy Nysa wzrosły o 61,7% z kwoty 334 178 680,62 zł do kwoty 541 911 571,12 zł. Natomiast w przypadku wydatków ten wzrost wyniósł 60,8% z kwoty 316 149 430,95 zł do kwoty 519 977 962,50 zł. Gmina realizuje wiele projektów oraz inwestycji, co wynika z rosnących możliwości finansowych.

Wykres 1 Dochody i wydatki budżetu Gminy osiągnięte w latach 2020-2024

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W 2024 r. w ramach budżetu Gminy zaplanowano dochody na poziomie 514 704 422,91 zł, które zostały zrealizowane w wysokości 541 911 571,12 zł, co stanowiło 105,3% prognozy rocznej. Z kolei realizacja wydatków w okresie sprawozdawczym wyniosła 519 977 962,50 zł, na planowaną kwotę 548 693 541,06 zł, co stanowiło 94,8% planu rocznego. W tabeli poniżej przedstawiono dane finansowe pokazujące budżet Gminy Nysa w 2024 r.

Tabela 1 Wykonanie budżetu Gminy Nysa w 2024 r.

Wyszczególnienie	Plan 2024 [w zł]	Wykonanie 2024 [w zł]	% wykonano
Dochody			
Dochody ogółem	514 704 422,91	541 911 571,12	105,29%
Dochody bieżące	459 362 931,26	468 861 017,25	102,07%
Dochody majątkowe	55 341 491,65	73 050 553,87	132,00%
Wydatki			
Wydatki ogółem	548 693 541,06	519 977 962,50	94,77%
Wydatki bieżące	473 084 873,17	445 411 476,63	94,15%
Wydatki majątkowe, w tym	75 608 667,89	74 566 485,87	98,62%
Wydatki inwestycyjne	54 760 167,89	53 717 985,87	98,10%

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W stosunku do 2023 roku, w którym to roku budżet Gminy zakończył się deficytem budżetowym w wysokości 20 854 656,81 zł, w 2024 roku Gmina Nysa osiągnęła

nadwyżkę budżetową wynoszącą 21 933 608,62 zł oraz osiągnęła dodatni wynik operacyjny w kwocie 23 449 540,62 zł.

Istotny wpływ na zwiększenie budżetu Gminy Nysa miało zwiększenie dochodów i zwiększenie wydatków związanych z usuwaniem skutków powodzi, jaka dotknęła Gminę Nysa we wrześniu 2024 roku.

W 2024 roku w budżecie gminy dochody bieżące stanowiły 86,5%, których głównym źródłem, podobnie jak w latach poprzednich, były subwencja ogólna, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochody z podatków i opłat lokalnych, w szczególności podatek od nieruchomości. W przypadku dochodów majątkowych, które stanowiły 13,5 % dochodów ogółem, głównym ich źródłem były pozyskane dotacje i środki z funduszy celowych na inwestycje oraz sprzedaż nieruchomości gminnych.

Z analizy budżetu Gminy Nysa wynika, iż wydatki bieżące stanowiły 85,7%. Udział wydatków majątkowych wyniósł 14,3%, z czego 72,0% stanowiły wydatki inwestycyjne. Największa wartość środków budżetu przeznaczona została na trzy działy: oświata i wychowanie (26,8% ogółu wydatków budżetu), pomoc społeczna (25,9%) oraz gospodarka komunalna i ochrona środowiska (7,9%).

Gmina Nysa posiada udziały i akcje w spółkach. Poniższa tabela przedstawia liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym: akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych.

Tabela 2 Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych

Lp	Wyszczególnie nie papierów wartościowych z podziałem na ich rodzaje i kontrahentów	Stan na początek roku obrotowego		Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego (zwiększenia ze znakiem plus, zmniejszenia ze znakiem minus)		Stan na koniec roku obrotowego	
		ilość	Wartość udziałów/akcji	ilość	Wartość udziałów /akcji	ilość	Wartość udziałów /akcji
I.	Udziały	962 381	288 894 700	194 843	19 281 700	1 168 603	308 176 400
1	Wodociągi i Kanalizacja "AKWA" Sp. z o.o. z/s w Nysie	57 121	114 242 000	2646	5 292 000	59 767	119 534 000
2	Nyska Energetyka Ciepła - Nysa Sp. z o.o. z/s w Nysie	46 951	23 475 500	-	-	46 951	23 475 500
3	Przedsiębiorstw o Gospodarki Komunalnej "EKOM" Sp. z o.o. z/s w Nysie	19 368	9 684 000	-	-	19 368	9 684 000
4	Miejski Zakład Komunikacji w Nysie Sp. z o.o. z/s w Nysie	14 660	7 330 000	-	-	14 660	7 330 000
5	Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna INVEST-PARK Sp. z o.o. z/s w Wałbrzychu	3	30 000	-	-	3	30 000
6	Agencja Rozwoju Nysy Sp. z o.o. z/s w Nysie	193 844	96 922 000	9 733	4 866 500	203 577	101 788 500

7	Projekt Municipalny Nysa SIM Sp. z o.o. z/s w Nysie	270 434	13 521 700	182 464	9 123 200,00	452 898	22 644 900
8	SIM Opolskie Sp. z o.o. z/s w Nysie	360 000	18 000 000	-	-	360 000	18 000 000
9	EkoNysa Sp. z o.o. z/s w Nysie	11 379	5 689 500	-	-	11 379	5 689 500
II.	Akcje	10 556	10 556 000	3 000	3 000 000,00	13 556	13 556 000
1	STAL Nysa Spółka Akcyjna	10 556	10 556 000	3 000	3 000 000,00	13 556	13 556 000
III.	Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
1.	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Budżet Obywatelski

Budżet Obywatelski działał w Gminie Nysa od 2014 roku, z przerwami w latach 2020-2021. Do tej pory Gmina Nysa zrealizowała kilkanaście projektów zgłoszonych przez mieszkańców. Były to m.in. budowa pumtrucka, zewnętrznych siłowni czy nowe place zabaw.

W 2024 r. planowane środki przeznaczone na realizację projektów w ramach Budżetu Obywatelskiego, tj. kwota 750 tys zł, zostały rozdzielone na cztery okręgi. W ramach Budżetu zakładano realizację trzech projektów w okręgach

miejskich i dwa w okręgu wiejskim. Celem powyższego podziału było równomierne rozłożenie inwestycji na mapie gminy oraz zachęcenie mieszkańców do współpracy, zawiązywania koalicji oraz tworzenia lokalnych strategii i partnerstw.

W analizowanym roku wydatkowano 292.876,16 zł. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat realizowanych projektów wraz z przeznaczonym budżetem.

Tabela 3 Realizacja budżetu obywatelskiego w 2024 r.

Zadanie	Planowany budżet [zł]	Rzeczywisty budżet [zł]	Opis
Sport to zdrowie – modernizacja boiska wielofunkcyjnego przy ul. Poznańskiej w Nysie	150 000,00	145 755,00	Nowa nawierzchnia ze sztucznej trawy pow. 924 m2 (z uprzednim przygotowaniem podłoża); bramki stalowe 2 szt., łapacze piłek, tablica z regulaminem.
Oświetlenie we wsi Jędrzychów	148 000,00	147 121,16	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia ulicznego oraz realizacja: linia kablowa YAKXS 4x35 mm2 długość 1478 m, słupy SAL z wysięgnikami 8 kpl., oprawy ISRA LED 24 W – 8 szt., 36 W – 2 szt. Dotyczy ul. Kolibrowej, Żurawiej i Łabędziej.
SUMA	298 000,00	292 876,16	X edycja

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Największą liczbę głosów zdobył projekt mieszkańców Jędrzychowa, którego celem była poprawa bezpieczeństwa.

Fundusz Sołecki

Każdego roku Gmina Nysa przekazuje pieniądze na rozwój sołectw. Środki finansowe przekazywane są w ramach funduszu sołeckiego, odpisu sołeckiego, a od 2025 roku będą także w ramach Sołeckiego Funduszu Inwestycyjnego.

Dzięki temu realizowane są zadania odpowiadające na potrzeby mieszkańców – m.in. place zabaw, siłownie plenerowe, wiaty integracyjne, zagospodarowanie przestrzeni publicznych czy też bieżące wydatki sołeckie. Dodatkowo, Gmina realizuje inwestycje wykraczające ponad środki sołeckie czy też pozyskuje środki zewnętrzne, co umożliwia realizację większych inwestycji, takich jak rozbudowa przedszkola w Białej Nyskiej, budowa sali gimnastycznej w Niwnicy czy remont świetlicy wiejskiej w Hajdukach czy też budowa remiz strażackich i wsparcie Ochotniczych Straży Pożarnych.

Gmina Nysa po raz piętnasty przystąpiła do realizacji funduszu sołeckiego. Łącznie przez ten okres na powyższy cel samorząd Nysy przeznaczył 7 776 523,13 zł.

Tabela 4 Realizacja wydatków w ramach funduszu sołeckiego oraz środków będących do dyspozycji sołectw

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
zrealizowane wydatki w ramach funduszu sołeckiego [zł]	615 570,80	680 496,01	704 816,12	846 740,55	844 131,88
zrealizowane wydatki w ramach środków	660 650,11	870 913,68	895 195,41	868 729,11	736 366,07

będących do dyspozycji sołectw [zł]					

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W ramach wyodrębnionych na fundusz sołecki środków własnych, Gmina Nysa w 2024 roku wydatkowała kwotę 844 131,88 zł. Każda z 26 wiosek jest objęta funduszem sołeckim w wysokości uzależnionej od ilości jej mieszkańców. O przeznaczeniu środków, decydują mieszkańcy sołectw podczas odbywających się zebrań wiejskich. Z uwagi na zróżnicowane potrzeby poszczególnych miejscowości, w każdej z nich fundusz sołecki obejmował inne inicjatywy.

Od kwoty wydanej na przedsięwzięcia z funduszu sołeckiego przysługuje zwrot części poniesionych wydatków z Budżetu Państwa. Za realizację funduszu w latach 2010-2023 Gmina Nysa otrzymała zwrot w kwocie 2 030 792,50 zł.

Zadania wykonane w ramach Funduszu Sołeckiego w 2024 roku:

- Biała Nyska - wykonanie oświetlenia, modernizacja szatni sportowej,
- Domaszkowice – modernizacja chodnika,
- Głębinów – doposażenie placu zabaw,
- Hajduki Nyskie – modernizacja wiaty,
- Hanuszów – doposażenie placu zabaw,
- Iława, Lipowa, Kępnica, Koperniki, Przełęk, Sękowice, Złotogłowice – modernizacja świetlicy wiejskiej,
- Jędrzychów – budowa wiaty grillowej,
- Konradowa – zagospodarowanie terenu rekreacyjnego,
- Morów – wykonanie zadaszenia przy wiacie grillowej,

- Niwnica – wykonanie oświetlenia dz. 89, dz. 358/17, przebudowa trybuny na boisku sportowym,
- Podkamień – utwardzenie terenu przy świetlicy wiejskiej,
- Rusocin – przebudowa trybuny boiska sportowego,
- Wierzbice – wymiana poszycia dachu sceny,
- Wyszaków Śląski – zakup kontenera magazynowego, wykonanie ogrodzenia świetlicy wiejskiej.

We wrześniu 2024 roku żywioł powodzi nie ominął także niektórych sołectw naszej Gminy. Szkody wystąpiły, m.in. w sołectwach Biała Nyska, Konradowa, Hajduki Nyskie, Morów, Przełęk, Siestrzechowice, Wyszaków Śląski. Dzięki aktywnej postawie mieszkańców wspomnianych sołectw większość szkód udało się już usunąć. Z kolei dzięki zewnętrznym środkom na usuwanie szkód powodziowych odbywa się sukcesywne usuwanie szkód powstałych w infrastrukturze sołectw.

2. Realizacja polityki inwestycyjnej

Wartość wykonanych wydatków majątkowych w 2024 roku to **74 566 485,87 zł**, w tym wartość wykonanych zadań inwestycyjnych to **53 717 985,87 zł**:

a) podział wydatków majątkowych ze względu na źródła finansowania:

- wydatki własne gminy	21 063 231,83 zł
- wydatki ze środków pozyskanych z zewnątrz	32 654 754,04 zł

b) podział wydatków majątkowych ze względu na:

- miasto	43 291 451,89 zł
- sołectwa	4 778 570,93 zł
- dotacje celowe (inwestycyjne)	5 647 963,05 zł

Podział wydatków majątkowych na poszczególne działy:

dział 600 transport	25 676 384,55 zł
dział 700 gospodarka mieszkaniowa	1 632 635,14 zł
dział 750 administracja publiczna	1 026 997,62 zł
dział 754 bezpieczeństwo publiczne i ochrona ppoż.	434 745,39 zł
dział 801 oświata i wychowanie	1 512 844,44 zł
dział 851 ochrona zdrowia	238 303,20 zł
dział 852 pomoc społeczna	53 601,34 zł
dział 900 gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 821 533,08 zł
dział 921 kultura i ochrona dziedzictwa	706 873,28 zł
dział 926 kultura fizyczna	13 966 104,78 zł
Pozostałe wydatki majątkowe /inwestycyjne (dotacje celowe dla NDK, MiGBP, OSP, osób fizycznych - Ciepłe Mieszkanie, parafii pw. św. Jakuba i Agnieszki w Nysie, parafii NMP w Kępnicy, parafii pw. Apostołów Piotra i Pawła w Nysie)	26 496 463,05 zł

Najważniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane przez Gminę Nysa to:

- zakończenie budowy dróg na osiedlu przy ul. Orłąt Lwowskich w Nysie pod kątem rozwoju mieszkalnictwa (ul. Dekutowskiego, ul. Kadetów, ul. Kombatantów, ul. Pileckiego, ul. Sendlerowej) wraz z drogą do FORTU II - łączna długość dróg 3 998,60 m;
- zakończenie budowy ciągu pieszo – rowerowego w ulicy Powstańców Śląskich w Nysie - odcinek od osiedla do parku długość 235 m;

- rozpoczęcie budowy i modernizacji infrastruktury drogowej w mieście i Gminie Nysa - ul. Żwirki i Wigury w Nysie, ul. Lazurowa w Nysie, droga relacji Kępnica - Wierzbicice, droga w Rusocinie, ul. Kmicica w Nysie;
- budowa drogi w ul. Witkiewicza w Nysie - długość 134,40 m;
- budowa drogi w ul. Tadka Jasińskiego w Nysie - długość 175 m;
- modernizacja nawierzchni drogi w ul. Jagiellońskiej w Nysie - długość 109 m;
- modernizacja nawierzchni drogi w ul. Głowackiego w Nysie - długość 147 m;
- budowa drogi w Wyszowie Śląskim dz. nr 57/2 - długość 114 m;
- budowa drogi w Jędrzychowie w ul. Wiejskiej dz. nr 86/9 i 85/5 - długość 132 m;
- budowa drogi w Hajdukach Nyskich dz. nr 279 - długość 80 m;
- budowa drogi w Konradowej dz. nr 223 - długość 135 m;
- budowa drogi w Kopernikach dz. nr 713/4 - pow. 518 m²;
- budowa drogi w Iławie dz. nr 60/8 - długość 47 m;
- budowa drogi w Głębinowie dz. nr 119/26, 119/32 - długość 113 m;

Łącznie wybudowano 5,2 km dróg o nowej nawierzchni

- zakończenie robót modernizacyjnych stadionu Polonia w Nysie;
- poprawa stanu technicznego lokali mieszkalnych komunalnych i socjalnych;
- kolejny etap budowy remizy strażackiej w Regulicach;
- kolejny etap budowy remizy strażackiej w Wierzbicicach;
- wykonanie pracowni pod chmurką w Szkole Podstawowej nr 3 im. Janusza Korczaka w Nysie oraz w Przedszkolu nr 10 w Nysie;

- odbudowa infrastruktury oświatowej po powodzi - budynku szkoły w Białej Nyskiej;
- rozpoczęcie odbudowy infrastruktury oświatowej po powodzi: Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 5, Szkoły Podstawowej nr 10 w Nysie;
- wykonanie monitoringu wizyjnego miasta w celu zminimalizowania negatywnych zdarzeń związanych ze spożywaniem alkoholu, narkotyków i stosowaniem przemocy w podwórku ul. Zjednoczenia, ul. Mariacka, ul. Moniuszki, ul. Prudnicka w Nysie;
- kolejny etap przebudowy oświetlenia w mieście i gminie w zakresie wymiany opraw oświetleniowych na energooszczędne w ramach budżetu obywatelskiego wykonanie oświetlenia we wsi Jędrzychów ul. Kolibrowej, ul. Żurawiej i ul. Łabędziej;
- rozpoczęto rozbudowę systemu zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków sanitarnych z terenu Regionalnego Parku Przemysłowego WSSE "Invest-Park" w Gminie Nysa;
- wykonanie iluminacji bazyliki mniejszej p.w. św. Jakuba St. Apostoła i św. Agnieszki w Nysie;
- wykonanie dalszych prac przy zabezpieczeniu i odbudowie części ściany Fortu Prusy;
- modernizacja boiska wielofunkcyjnego przy ul. Poznańskiej w Nysie - realizacja budżetu obywatelskiego.

Tabela 5 Polityka inwestycyjna – zrealizowane i będące w realizacji projekty ze środków zewnętrznych w 2024 roku

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wysokość wykorzystanych środków zewnętrznych w 2024 [zł]	Wysokość zaplanowanych środków zewnętrznych na 2025 [zł]	Źródło dofinansowania	Uwagi - okres realizacji
1.	Budowa i przebudowa dróg na osiedlu przy ul. Orłąt Lwowskich w Nysie pod kątem rozwoju mieszkalnictwa	11 850 495,70	0,00	Polski Ład	2022 - 2024
2.	Budowa ciągu pieszo – rowerowego w ulicy Powstańców Śląskich w Nysie	661 966,21	0,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2023 - 2024
3.	Rozbudowa systemu zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków sanitarnych z terenu RPP WSSE „Invest – Park” w Gminie Nysa	2 024 852,86	9 224 329,67	Polski Ład	2023 - 2025
4.	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej w mieście Nysa – ul. Kmicica	999 999,92	999 999,93	Polski Ład	2024 - 2025
5.	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Nysa (rozdział 60016) – ul. Żwirki i Wigury; droga relacji Kępnica - Wierzbicice	0,00	9 300 208,17	Polski Ład	2024 - 2025
6.	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Nysa (rozdział 60017) – ul. Lazurowa w Nysie; droga w Rusocinie	0,00	8 699 791,43	Polski Ład	2024 - 2025
7.	Modernizacja stadionu Polonia w Nysie	11 250 000,00	0,00	Polski Ład	2022 - 2024
8.	Budowa trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych A, B, C z parkingiem w poziomie parteru i zagospodarowaniem terenu – ul. Szlak Chrobrego w Nysie	0,00	13 200 000,00	Fundusz Dopłat BGK	2025 - 2027
9.	Ochrona bioróżnorodności na terenie Gminy Nysa	0,00	844 355,16	FEO 2021 - 2027	2025 - 2026
10.	Wykonanie otworu poszukiwawczo – rozpoznawczego wód termalnych Nysa NG-1 w miejscowości Skorochów	0,00	8 000 000,00	NFOŚiGW	2025 - 2027
11.	Budowa trasy rowerowej na terenie Gminy Nysa	36 900,00	0,00	Darowizna	2024
12.	Budowa mieszkań wspomaganych na terenie osiedla przy ul. Orłąt Lwowskich w Nysie	0,00	3 963 974,43	Fundusz Dopłat BGK	2025 - 2027
13.	Odbudowa infrastruktury drogowej po powodzi – ul. Grodzka w Nysie	39 823,00	940 000,00	Dotacja m. st. Warszawa	2024 - 2025

14.	Odbudowa infrastruktury drogowej po powodzi – ul. Powstańców Śląskich w Nysie	18 450,00	1 560 000,00	Dotacja m. st. Warszawa	2024 - 2025
15.	Odbudowa infrastruktury drogowej po powodzi – ul. Wyspiańskiego w Nysie	11 685,00	300 000,00	Dotacja m. st. Warszawa	2024 - 2025
16.	Odbudowa infrastruktury drogowej po powodzi – kładka dla pieszych na rzece Mora w Morowie	30 042,00	600 000,00	Dotacja m. st. Warszawa + inne	2024 - 2025
17.	Odbudowa infrastruktury oświatowej po powodzi – remont budynku Szkoły ZSP w Białej Nyskiej; dokumentacja projektowa odbudowy boiska wielofunkcyjnego przy SP nr 10; dokumentacja projektowa odbudowy placu zabaw i boiska wielofunkcyjnego przy SP nr 1	142 000,00	0,00	Dotacja m. st. Warszawa	2024
18.	Odbudowa infrastruktury oświatowej po powodzi – Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Boh. Warszawy w Nysie	230 000,00	300 000,00	Dotacja m. st. Warszawa	2024 - 2025
19.	Odbudowa infrastruktury oświatowej po powodzi – Szkoła Podstawowa nr 5 przy ul. Chodowieckiego w Nysie	370 000,00	538 000,00 784 120,65	Dotacja m. st. Warszawa Fundacja „Siepomaga”	2024 - 2025
20.	Odbudowa infrastruktury oświatowej po powodzi – Szkoła Podstawowa nr 10 przy ul. B. Prusa w Nysie	220 000,00	200 000,00	Dotacja m. st. Warszawa	2024 - 2025
21.	Odbudowa infrastruktury oświatowej po powodzi – Przedszkole nr 5 w Nysie	0,00	500 000,00	Dotacja inne	2025
22.	Doposażenie placu zabaw przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Niwnicy	40 000,00	0,00	Fundacja PFR „Odbudowa i Wsparcie”	2024
23.	Zakup sprzętu kuchennego do Przedszkola nr 1 w Nysie, zniszczonego podczas powodzi	21 600,00	0,00	Fundacja PFR „Odbudowa i Wsparcie”	2024
24.	Pracownia pod chmurką w szkole Podstawowej im. Józefa Wybickiego w Białej Nyskiej	0,00	49 990,82	WFOŚiGW	2025
25.	Pracownia pod chmurką w Przedszkolu nr 12 w Nysie	0,00	49 990,82	WFOŚiGW	2025
26.	Pracownia pod chmurką w Szkole Podstawowej nr 3 im. Janusza Korczaka w Nysie	40 000,00	0,00	WFOŚiGW	2024
27.	Pracownia pod chmurką w Przedszkolu nr 10 w Nysie	40 000,00	0,00	WFOŚiGW	2024
28.	Cyberbezpieczny Samorząd	0,00	255 000,01	Fundusz FEC	2025

29.	Wykonanie ogrodzenia i urządzenie wjazdu na działce gminnej przy ul. Poznańskiej w Nysie	0,00	48 000,00	Dotacja Powiatu Nyskiego	2025
30.	Doposażenie placu zabaw w Hanuszowie	6 500,00	0,00	dotacja Województwa Opolskiego	2024
31.	Modernizacja Wiejskiego Centrum Kultury w Kopernikach	6 500,00	0,00	dotacja Województwa Opolskiego	2024
32.	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Sękowicach	6 500,00	0,00	dotacja Województwa Opolskiego	2024
33.	Wykonanie zadaszenia przy wiacie grillowej w Morowie	6 500,00	0,00	dotacja Województwa Opolskiego	2024
	S U M A	28 053 814,69	60 357 761,09		

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

3. Mienie komunalne

Jednym z zadań własnych Gminy jest zapewnianie lokali mieszkalnych w ramach najmu socjalnego i lokali zamiennych, a także zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

W roku 2024 skierowano do najmu lokali na czas nieoznaczony – 32 rodziny, na najem socjalny wydano 13 skierowań (w tym lokal otrzymało 7 rodzin z listy osób oczekujących oraz wykonano 6 eksmisji). Ponadto 3 osoby zostały skierowane do pomieszczenia tymczasowego (na podstawie wyroku sądu).

Na mieszkaniowy zasób Gminy Nysa składają się lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach będących w pełni własnością Gminy, lokale będące we współwłasności, tj.: we wspólnotach mieszkaniowych, jak również lokale będące własnością Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. Ponadto Gmina Nysa wynajmuje 3 lokale mieszkalne (z dokonaniem podziałem na 6 lokali przeznaczonych do najmu socjalnego) położone w Karłowicach Wielkich.

Poniższa tabela przedstawia stan zasobu mieszkaniowego Gminy Nysa.

Tabela 6 Stan ilościowy zasobu mieszkaniowego Gminy Nysa na koniec grudnia 2024 roku

Kategoria	Wyszczególnienie	Stan
Liczba budynków w mieszkaniowym zasobie Gminy w pełni należących do Gminy	Ogółem	58
	Miasto	43
	Wieś	15
Liczba lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie Gminy	Ogółem	1378
	W posiadaniu gminnej spółki	434
	W posiadaniu Gminy	944
	Ogółem	65 458,42 m ²

Powierzchnia lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie Gminy	W posiadaniu gminnej spółki	17 910,03 m ²
	W posiadaniu Gminy	47 548,39 m ²
Liczba lokali użytkowych w zasobie Gminy	Ogółem	53
	Miasto	51
	Wieś	2
Powierzchnia lokali użytkowych w zasobie Gminy	Ogółem	2 175,51 m ²
	We współwłasności	2 082,64 m ²
	W 100% należących do Gminy	92,87 m ²
Liczba wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy	Ogółem	187
	Miasto	174
	Wieś	13
Liczba lokali mieszkalnych we wspólnotach	Ogółem	513
	Miasto	499
	Wieś	14
Liczba lokali mieszkalnych wynajmowanych od Spółdzielni Lokatorsko-Własnościowej w Nysie	Ogółem	3
Powierzchnia lokali mieszkalnych wynajmowanych od Spółdzielni Lokatorsko-Własnościowej w Nysie	Ogółem	178,71 m ²

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Poniższe tabele przedstawiają informacje o prawie własności gruntów Gminy Nysa.

Tabela 7 Prawo własności gruntów (obszar miejski) Gminy Nysa na koniec grudnia 2024 roku

Obszar miejski Gminy Nysa	Grunty rolne w ha	Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione w ha	Tereny zabudowane w ha	Tereny niezabudowane w ha	Pozostałe użytki w ha
Gminny zasób gruntów	279	38	50	49	457
Oddane w użytkowanie wieczyste	89	2	42	13	13

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Tabela 8 Prawo własności gruntów (obszar wiejski) Gminy Nysa na koniec grudnia 2024 roku

Obszar wiejski Gminy Nysa	Grunty rolne w ha	Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione w ha	Tereny zabudowane w ha	Tereny niezabudowane w ha	Pozostałe użytki w ha
Gminny zasób gruntów	148	19	13	12	428
Oddane w użytkowanie wieczyste	7	8	5	1	11

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Tabela 9 Grunty oddane w dzierżawę lub użyczone na koniec grudnia 2024 roku

Obszar Gminy Nysa	Grunty oddane w dzierżawę lub użyczone
Pod działalność handlową i rekreacyjną	6,40 ha
Użytkowane rolniczo	148,20 ha
użyczone	75,63 ha

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące liczby lokali mieszkalnych i użytkowych w Gminie Nysa.

Tabela 10 Liczba lokali mieszkalnych i lokali użytkowych (bez garaży) w Gminie Nysa na początku i na końcu 2024 roku

Data	Lokale mieszkalne		Lokale użytkowe	
	Liczba	Powierzchnia użytkowa [m ²]	Liczba	Powierzchnia użytkowa [m ²]
I połowa 2024	947	47 698,25	29	1 823,23
II połowa 2024	944	47 548,39	29	1 823,23

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W 2024 r. rozstrzygnięto przetarg na budowę kolejnych mieszkań komunalnych. Osiedle mieszkaniowe ma powstać na terenie dawnej Fabryki Samochodów Dostawczych przy ul. Szlak Chrobrego i będzie się składać z 3 budynków, w których powstanie łącznie 76 mieszkań wraz z komórkami lokatorskimi oraz zabudowany parking na 62 samochody. Łączny koszt inwestycji wyniesie blisko 40 milionów złotych, z czego 32 miliony złotych stanowić będzie dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, wizualizacja architekt Krzysztof Grześków

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, wizualizacja architekt Krzysztof Grześków

W 2020 roku uchwalony został Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Nysa w latach 2021-2025 (Uchwałą Nr XXXIII/522/20 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 29 grudnia 2020 r.). Dokument reguluje szereg kwestii związanych m.in. ze stanem zasobu mieszkaniowego Gminy, jego zmianami w okresie prognozy (sprzedaż, remonty, modernizacje), politykę czynszową i finansowanie gospodarki mieszkaniowej.

W wyniku powodzi we wrześniu 2024 r. zalaniu uległy piwnice w 13 budynkach należących do mieszkaniowego zasobu Gminy, w 4 budynkach zalaniu uległo 7 lokali mieszkalnych. Dodatkowo zalaniu uległo 6 lokali mieszkalnych i 3 lokale użytkowe znajdujące się w budynkach należących do wspólnot mieszkaniowych. Zalane piwnice w budynkach gminnych zostały osuszone i odkażone. W przypadku 8 lokali komunalnych najemcy otrzymali pomoc remontową i dokonują remontu we własnym zakresie. Natomiast remont 5 lokali komunalnych oraz 3 lokali użytkowych zostanie wykonany przez Gminę.

Ponadto Gmina wdrożyła działania mające na celu zapewnienie pomocy osobom poszkodowanym, która polegała na udzielaniu zakwaterowania w mieszkaniach treningowych, hotelach, ośrodkach oraz wsparciu w pokryciu kosztów tymczasowego zakwaterowania osób, których dobytek został zniszczony lub uszkodzony przez żywioł. Wszystkie rodziny, które zgłosiły się z prośbą o pomoc mieszkaniową zostały objęte wsparciem poprzez zawarcie umowy najmu lokali zastępczych przez Gminę Nysa oraz refundację kosztów najmu lokali mieszkalnych na czas trwania remontu dotychczasowego miejsca zamieszkania. W okresie od października do grudnia 2024 r. z refundacji skorzystało 7 rodzin (15 osób) na kwotę 31 257,89 zł, natomiast 5 rodzin (18 osób) zawarło umowę trójstronną pomiędzy

Gminą Nysa, a wynajmującym, na łączną kwotę 25 095,28 zł. Na ten cel Gmina pozyskała środki od Wojewody Opolskiego. Zadanie to będzie również kontynuowane w 2025 roku.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, budowa mieszkań przy ul. Wałowej w Nysie

4. Ład przestrzenny

Dokumenty programowe:

Jednym z istotnych dokumentów o charakterze programowym w zakresie ładu przestrzennego jest Zarządzenie nr 2304/2024 Burmistrza Nysy z dnia 5 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Nysa na lata 2024 – 2028”. Integralną częścią tego programu jest harmonogram sporządzania i zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Nysa, który wskazuje obszary, dla których opracowywane lub zmieniane będą miejscowe plany w kolejnych latach. Dokument uwzględnia wyniki oceny aktualności planów miejscowych oraz studium na terenie Gminy Nysa zatwierdzonej uchwałą nr LXXXIV/1197/23 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 20 grudnia 2023 r.

Informacja o realizacji:

Zgodnie z harmonogramem sporządzania i zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w 2024 roku przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego gminy Nysa na podstawie uchwały nr LXXXVIII/1279/24 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 24 kwietnia 2024 r.

W 2024 r. przystąpiono także do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nieuwzględnionych w ww. harmonogramie:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Augustyna Kordeckiego,

– miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Dębowej w Skorochowie.

Dokumenty strategiczne:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nysa wraz ze zmianą nr 1, zatwierdzone uchwałą nr LXXXII/1164/23 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 20 listopada 2023 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy jest dokumentem, na podstawie którego prowadzona jest polityka i strategia działań, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego, a także w sferze społeczno-gospodarczej i ekologicznej, które wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-przestrzennego Gminy.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 1688, z późn. zm.) obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nysa traci moc z dniem 1 lipca 2026 r. i zostanie zastąpione planem ogólnym gminy. Plan ogólny będzie stanowił akt prawa miejscowego. Dokument ten określi podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, zapewni zrównoważony rozwój gminy i harmonijne zagospodarowanie jej przestrzeni. Jego ustalenia dadzą podstawę do uchwalania planów miejscowych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Informacja o realizacji:

W celu realizacji polityki przestrzennej gminy określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwała się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ustanawiające przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie oraz będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych.

Dokumenty planistyczne:

W Gminie Nysa obowiązuje 99 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono 3 z nich, które uchwalone zostały w 2024 roku.

Tabela 11 MPZP uchwalone w 2024 roku

Lp.	Numer uchwały i data jej podjęcia	Dziennik urzędowy	Nazwa MPZP (lub zmiany)
1	LXXXV/1212/24 z dnia 31 stycznia 2024 r.	poz. 380 z dnia 7 lutego 2024 r.	sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego śródmieście Nysy w rejonie ulicy Szlak Chrobrego, Józefa Bema, Mazowieckiej, Kolejowej, Piastowskiej, Bolesława Krzywoustego i Mostowej
2	II/28/24 z dnia 28 maja 2024 r.	poz. 1557 z dnia 4 czerwca 2024 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miasta Nysy w rejonie ulicy Łąkowej, Jana Karola Chodkiewicza i Alei Wojska Polskiego
3	XI/131/24 z dnia 27 listopada 2024 r.	poz. 3291 z dnia 5 grudnia 2024 r.	sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Średnia Wieś

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Informacja o realizacji:

Miejscowy plan zagospodarowania stanowi akt prawa miejscowego. Na podstawie ww. planów w 2024 r. wydano:

- 93 postanowienia w sprawie zaopiniowania wstępnego projektu podziału nieruchomości,
- 607 zaświadczeń o przeznaczeniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- 45 zaświadczeń o zgodności zmiany sposobu użytkowania z planem miejscowym,
- 64 wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 12 decyzji w sprawie ustalenia jednorazowej opłaty na rzecz gminy z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą w sytuacji, gdy właściciel lub użytkownik wieczysty zbywa nieruchomość,
- wszczęto 19 postępowań w sprawie ustalenia jednorazowej opłaty na rzecz Gminy z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą w sytuacji, gdy właściciel lub użytkownik wieczysty zbywa nieruchomość.

Sektor nieruchomości mieszkaniowych jest jednym z kluczowych sektorów gospodarki i odgrywa on nie tylko istotną rolę jako stymulator rozwoju gospodarczego, lecz także stwarza warunki do sprawnego funkcjonowania i rozwoju gospodarki. Polepszenie kondycji warunków mieszkaniowych stanowi jeden z najważniejszych aspektów rozwoju społeczno-ekonomicznego. Mając powyższe na względzie, Burmistrz oraz Rada Miejska, powinny wspierać i wspierają rozwój budownictwa mieszkaniowego, tym bardziej, że szansa na szybkie zwiększenie zasobu mieszkaniowego Gminy poparta jest chęcią inwestycji pochodzących

z prywatnego sektora. W tym miejscu należy wskazać, że w roku 2024 Rada Miejska w Nysie podjęła 2 uchwały w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowych, polegających na:

- budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego z garażem podziemnym przy ul. Elizy Orzeszkowej w Nysie,
- budowie zespołu 26 budynków mieszkalnych jednorodzinnych, dwulokalowych, w tym: 6 budynków w zabudowie bliźniaczej typu A, 6 budynków w zabudowie bliźniaczej typu B, 2 budynki w zabudowie bliźniaczej typu C, 4 budynki w zabudowie atrialnej typu D, 8 budynków w zabudowie atrialnej typu E wraz z urządzeniami budowlanymi oraz drogami wewnętrznymi przy ul. 3 Maja w Nysie,

na podstawie których możliwa będzie realizacja łącznie 98 mieszkań. Dodać należy, iż przedmiotowe uchwały zostały podjęte z wniosku NYSA – HAUS DEWELOPER – PRODLIK Spółka Komandytowa oraz JDM Inwestycje Sp. z o.o.

Na terenie Gminy Nysa funkcjonuje **Gminny Program Rewitalizacji** (GPR Gminy Nysa):

1. Uchwała Nr XXXII/481/2017 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa.
2. Uchwała Nr XXXVII/603/21 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa. (obowiązująca do listopada 2023).
3. Uchwała Nr LXXXII/1185/23 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie zmiany „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa”

przyjętego uchwałą Nr XXXII/481/17 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 30 stycznia 2017 r. (obowiązująca od 20 listopada do teraz).

Informacja o realizacji:

Procedura aktualizacji GPR Gminy Nysa została rozpoczęta w 2023 r. i zakończona w 2024 r. wpisem na listę pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji prowadzoną przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 11459/2024 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 22 stycznia 2024 r.)

Aktualizacja dokumentu rozpoczęta w 2023 r. została przeprowadzona zgodnie z procedurą opisaną w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) oraz założeniami FEO 2021-2027 i obejmowała 9 etapów opisanych poniżej:

1. Na wniosek Burmistrza Nysy w dniu 17 stycznia 2023 r. odbyło się posiedzenie Komitetu Rewitalizacji, w trakcie, którego Komitet Rewitalizacji wydał pozytywną opinię nr 4/2023 w sprawie rozpoczęcia procedury zmiany dokumentu.
2. W dniu 25 stycznia 2023 r. została podjęta Uchwała nr LXVIII/1020/23 Rady Miejskiej w Nysie w sprawie przystąpienia do zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa.
3. Na podstawie art. 30 ust.1 w związku z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 2 pkt 3, art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) oraz w związku z uchwałą Nr LXVIII/1020/23 Rady

Miejskiej w Nysie z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa w dniu 5 lipca 2023 r. ogłoszono obwieszczenie i ogłoszenie Burmistrza Nysy w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa. Konsultacje społeczne miały na celu zebranie od interesariuszy rewitalizacji uwag, opinii i propozycji dotyczących projektu aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa (GPR Gminy Nysa), który przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w okresie od dnia 15 lipca 2023 r. do dnia 14 sierpnia 2023 r. do godz. 15.00 w formach wskazanych ustawą.

4. W dniu 17 sierpnia 2023 r. upubliczniono informację podsumowującą z przeprowadzonych konsultacji społecznych zgodnie z art. 6 ust. 7 i ust. 9 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).
5. W dniu 15 czerwca 2023 r. zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu oraz Inspekcji Sanitarnej w Opolu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa.

6. W dniu 28 lipca 2023 r. wystapiono z prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu oraz Inspekcji Sanitarnej w Opolu o wydanie opinii dot. projektu dokumentu pod nazwą Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nysa wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.
7. Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) podano do publicznej wiadomości informację o wyłożeniu do publicznego wglądu aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko z możliwością składania uwag i wniosków w terminie do dnia 21 września 2023 r. do godz. 15.00.
8. W terminie od 31 sierpnia do 14 listopada 2023 r. przeprowadzono etap opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278). W dniu 16 października br. upubliczniono wyniki opiniowania.
9. W dniu 11 września 2023 r. odbyło się posiedzenie Komitetu Rewitalizacji w trakcie, którego komitet wydał pozytywną opinię nr 6/2023 w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nysa wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W 2024 roku Gmina Nysa w ramach naboru Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 działanie 10.02 - Rewitalizacja na obszarach miejskich złożyła wniosek aplikacyjny pn.: „Modernizacja Wieży Ziębickiej oraz przestrzeni publicznych

i ciągów komunikacyjnych w centrum miasta Nysa”. Aktualnie trwa procedura oceny wniosku.

5. Analiza bieżącego utrzymania dróg

Gmina Nysa ma bardzo dobrze rozwinięty układ drogowy i komunikacyjny. Przez teren Gminy przebiegają wymienione poniżej drogi krajowe i wojewódzkie:

- Droga krajowa nr 41 relacji Nysa – Prudnik – Trzebina (Bartultovice);
- Droga krajowa nr 46 relacji Szczekociny – Częstochowa – Lubliniec – Ozimek – Opole – Niemodlin – Nysa – Otmuchów – Paczków – Złoty Stok – Kłodzko;
- Droga wojewódzka nr 406 relacji Nysa – Jasienica Dolna – Wierzbie – Włostowa;
- Droga wojewódzka nr 407 relacji Wyszków – Korfantów – Łącznik;
- Droga wojewódzka nr 411 relacji Nysa – Glucholazy – Konradów (Zlaté Hory);
- Droga wojewódzka nr 489 relacji Głębinów – Nysa – Niwnica.

Poza wspomnianymi już powyżej drogami krajowymi i wojewódzkimi, istotnymi elementami układu komunikacyjnego Gminy Nysa są: pięć linii kolejowych, a także drogi powiatowe i gminne. Łączna długość publicznych dróg gminnych Gminy Nysa to 124,145 km (w tym 66,306 km stanowią drogi miejskie, a 57,839 km drogi pozamiejskie). Gmina zajmuje się utrzymaniem właściwego stanu tych traktów komunikacyjnych oraz dróg wewnętrznych w zakresie lokalnych napraw nawierzchni, utrzymania zieleni, utrzymania oznakowania pionowego i poziomego, utrzymania zimowego, sprzątania itd.

Na koszty utrzymania dróg gminnych w Gminie Nysa składały się m.in.:

Tabela 12 Zadania związane z bieżącym utrzymaniem dróg

koszty zimowego utrzymania dróg	334 295,90 zł
utrzymanie chodników w drogach gminnych	86 376,28 zł
utrzymanie oznakowania pionowego	129 965,90 zł
utrzymanie terenów zielonych w pasach drogowych	273 255,01 zł
utrzymanie dróg gminnych o nawierzchni niebitumicznej	49 066,86 zł
utrzymanie dróg gminnych o nawierzchni gruntowej	758 599,80 zł
utrzymanie oznakowania poziomego	222 415,11 zł
utrzymanie dróg gminnych o nawierzchni bitumicznej	499 125,10 zł
utrzymanie obiektów inżynierskich	149 818,96 zł

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W sumie w 2024 roku poniesiono koszty związane z bieżącym utrzymaniem dróg gminnych opiewające na kwotę 2 500 000,90 zł.

W ramach porządkowania, czy też zmian w istniejącym systemie organizacji ruchu:

- opracowano projekty stałej organizacji ruchu dla:

- publicznych dróg gminnych: 29 szt.,
- wewnętrznych dróg gminnych: 13 szt.,

- wprowadzono projekty stałej organizacji ruchu dla:

- publicznych dróg gminnych: 18 szt.,
- wewnętrznych dróg gminnych: 11 szt.

Ponadto realizując zadania zarządcy dróg gminnych wydano:

- 99 decyzji administracyjnych na lokalizację sieci, uzbrojenia i zjazdów w pasie drogowym publicznych dróg gminnych (w tym 19 zjazdów),
- 157 warunków na lokalizację sieci, uzbrojenia i zjazdów w pasie drogowym wewnętrznych dróg gminnych (w tym 19 zjazdów),
- 243 decyzje administracyjne na zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, modernizacją, utrzymaniem i ochroną dróg w pasie drogowym publicznych dróg gminnych,
- wydano 106 zezwoleń na zajęcie pasa drogowego na drogach wewnętrznych.

W ramach poprawy zwiększenia bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza w miejscach o największym natężeniu ruchu pieszych, w tym dzieci i młodzieży wykonano oznakowanie w postaci napisu o treści: „Odlóż telefon i żyj” wraz z piktogramem przedstawiającym przekreśloną dłoń trzymającą telefon w bezpośrednim sąsiedztwie przejść dla pieszych w okolicach szkół.

Na terenie miasta i gminy Nysa przebiega 14,1 km dróg rowerowych zarządzanych przez Burmistrza Nysy. W ramach rozwoju infrastruktury rowerowej sukcesywnie, w bezpośrednim sąsiedztwie dróg rowerowych montowane są stacje naprawy rowerów przystosowane do użycia w przestrzeni publicznej, a także stojaki na rowery.

Rok 2024 przyniósł również klęskę powodzi, która nawiedziła we wrześniu między innymi obszar Gminy Nysa. Szczególnie dotknięta skutkami powodzi była szeroko rozumiana infrastruktura drogowa, w tym mostowa i inżynieryjna. Już w trakcie powodzi, a także tuż po niej prowadzone były doraźne działania naprawcze obejmujące swym zakresem obszar zarówno miejski (m.in. ul. Kolberga, ul. Wałowej, ul. Władysława Jagiełły, ul. Powstańców Śląskich, ul. Dzierżona,

ul. Zawiszy Czarnego, ul. Wiosennej, ul. St. Wyspiańskiego, ul. Toruńskiej, ul. Armii Krajowej, Parku Miejskiego), jak i wiejski (m.in. Hajduki Nyskie, Niwnica, Kubice, Domaszkowice, Siestrzechowice, Kępnic, Morów). Trwało ponadto szacowanie poniesionych strat, a także porządkowanie dróg oraz ulic z naniesionego materiału i odpadów przez wody opadowe i deszczowe.

Szczególnie dotkliwe dla układu komunikacyjnego Gminy Nysa były szkody wyrządzone przez żywioł w obrębie ulic Stanisława Wyspiańskiego i Powstańców Śląskich, które to na prawie dwa miesiące wyłączyły tę istotną arterię komunikacyjną z użytku powodując olbrzymie problemy komunikacyjne w wielu miejscach Nysy. W roku 2025 obie te drogi zostaną przywrócone do stanu sprzed powodzi.

6. Transport lokalny organizowany przez Gminę

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, autobus MZK

Wizja publicznego transportu zbiorowego Gminy Nysa zakłada funkcjonowanie oraz rozwój nowoczesnego i proekologicznego transportu zbiorowego, spełniającego oczekiwania pasażerów – w sposób tworzący z tego transportu realną alternatywę dla podróży realizowanych własnym samochodem osobowym, dostępnego także dla osób o ograniczonej zdolności ruchowej.

Charakterystyka istniejącej sieci

Aktualnie, sieć transportu publicznego na obszarze gminy Nysa tworzy:

- sieć gminnych linii autobusowych o charakterze użyteczności publicznej organizowanych przez gminę Nysa;

- sieć komunikacji miejskiej organizowanej przez gminę Nysa;
- sieć połączeń kolejowych, organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego;
- sieć linii autobusowych o charakterze użyteczności publicznej organizowanych przez powiat Nyski;
- sieć komunikacji komercyjnej.

W ramach realizacji zadania związanego z organizacją transportu publicznego, Gmina Nysa była organizatorem:

1. GMINNYCH PRZEWÓZÓW PASAŻERSKICH

W ramach tej usługi funkcjonuje aktualnie 11 linii pasażerskich dofinansowanych z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (zwany dalej FRPA) obejmujących swym zakresem Gminę Nysa i Gminę Otmuchów. Operatorem wszystkich linii jest Miejski Zakład Komunikacji w Nysie sp. z o.o.

Nr linii autobusowych obowiązujących w 2024 r na terenie Gminy Nysa wraz z przebiegiem trasy oraz wykonanymi wozokilometrami w skali roku:

Numeracja linii autobusowych	Przebieg trasy
1	Jarnołtów – Nysa – Regulice
2	Nysa – Skorochów – Głębinów
3	Lipowa – Nysa – Skorochów

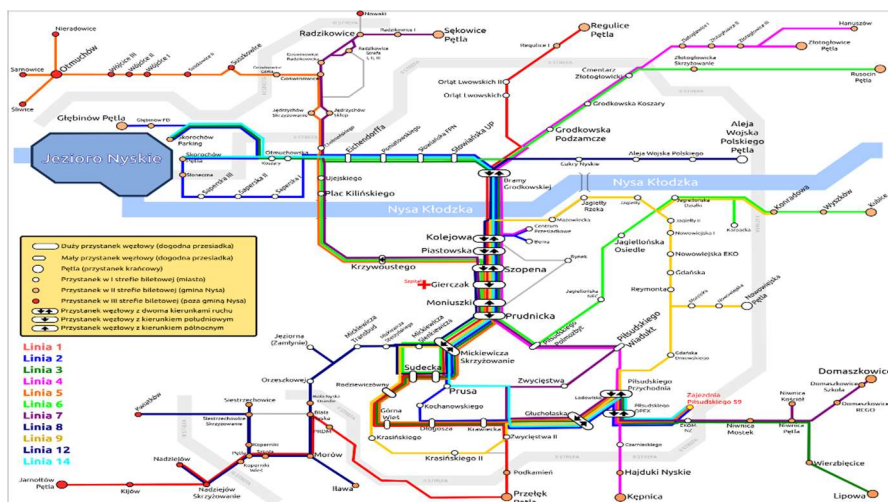
4	Hanuszów – Nysa – Kępnica
5	Nysa – Goświnowice – Otmuchów
6	Kubice – Nysa – Rusocin
7	Domaszkowice – Nysa – Sękowice
8	Nysa – Ława – Biała Nyska – Nysa
9	Konradowa – Nysa – Konradowa
12	Nysa – Biała Nyska – Ława – Nysa
14	Nysa – Skorochów

W dniu 11 stycznia 2024 r. Gmina Nysa zawarła umowę w sprawie dopłaty na 2024 r. z FRPA będącym państwowym funduszem celowym. Wartość umowy to 4 131 318,90 zł. Łączna wartość środków zarezerwowanych w budżecie Gminy związanych z organizacją przewozów w roku 2024 opiewała na 9 846 310,05 zł. Wielkość planowanej pracy eksploatacyjnej na istniejących liniach wyniosła 1 377 106,30 wzm. W związku z wrześnieją powodzią wykonano jedynie i aż 1 370 494,0 wzm, tj. o mniej 6 612,30 wzm niż zakładał plan. Niezwłoczne uruchomienie przewozów, wszędzie tam gdzie było to możliwe, stanowiło istotny czynnik przywracania zdolności komunikacyjnej wielu mieszkańców Nysy w trudnym okresie popowodziowym, w tym dojazdu do placówek oświatowych, ośrodków służby zdrowia, zakładów pracy, itd. Pomimo przerwy w świadczeniu usług z powodu powodzi w porównaniu do roku 2023 nastąpił wzrost pracy przewozowej o około 1,5%.

W roku 2024 przewieziono 1 728 019 pasażerów. Do określenia liczby pasażerów przyjęto tylko osoby wnoszące opłaty za przejazd, na podstawie danych uzyskanych z kas fiskalnych i ze stacjonarnych punktów sprzedaży.

Dodatkowo w grudniu 2024 r. Gmina Nysa złożyła wniosek o zawarcie umowy do Wojewody Opolskiego o dopłatę z programu rządowego ze środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych na 2025 rok i lata kolejne. W wyniku pozytywnego rozstrzygnięcia naboru Gmina podpisała w dniu 04.02.2025 r. umowę z Wojewodą Opolskim na okres 9-ciu lat na kwotę 42 594 442,80 zł i na wykonanie łącznie w tych latach 14 198 147,60 wozokilometrów.

Schemat linii autobusowych w ramach gminnych przewozów pasażerskich w Gminie Nysa i Otmuchów:

Źródło: Miejski Zakład Komunikacji w Nysie

2. PRZEWOZÓW „ZAMKNIĘTYCH”

Gmina realizowała obowiązek wynikający z ustawy o systemie oświaty bez pobierania opłat za przejazd dzieci i młodzieży do przedszkoli i szkół podstawowych w ramach transportu regularnego specjalnego młodzieży i dzieci niepełnosprawnych do szkół w granicach administracyjnych Gminy Nysa.

Zgodnie z zawartą umową dotyczącą realizacji zadania w zakresie publicznego lokalnego transportu zbiorowego na dowozy dzieci do szkół podstawowych oraz dzieci niepełnosprawnych wielkość planowanej pracy eksploatacyjnej w roku 2024 wyniósł 118 129,1 wozokilometrów. Niestety ze względu na wrześnieńską powódź w 2024 r. i jej skutki wykonano jedynie 110 459,90 wkm, tj. o mniej 7 339,2 wkm. Przewozy w ramach tej usługi obejmowało łącznie 6 linii autobusowych.

3. PRZEWOZÓW W RAMACH BEZPŁATNEJ KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

Przewozy na terenie miasta Nysy były realizowane poprzez bezpłatną linię komunikacyjną „E”. Uruchomiono ją w grudniu 2020 r. w ramach realizacji projektu dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej pn. „Centrum Przesiadkowe w Nysie – przebudowa ulic: Kolejowa, Wrocławska, Rynek, Celna wraz z inteligentnym systemem transportu i zakupem taboru niskoemisyjnego”. W wyniku rozstrzygnięcia zamówienia publicznego w postaci przetargu nieograniczonego, operatorem tej linii nieprzerwanie pozostaje MZK w Nysie sp. z o.o. Jest to linia wewnątrzmijska, funkcjonująca od poniedziałku do soboty na trasie Piłsudskiego Wiadukt – Centrum Przesiadkowe.

W 2024 r. wykonano łącznie 31 929,69 wozokilometrów i wydatkowano kwotę środków na ten cel na poziomie 418 923,07 zł. W porównaniu do roku 2023 nastąpił wzrost pracy przewozowej o około 4,4 %.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, autobus elektryczny

Ponadto w roku 2024 gminna spółka - Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o., która jest jednocześnie Operatorem nyskich przewozów lokalnych – uzyskała dofinansowanie na zakup 15 nowych niskoemisyjnych autobusów, które już w roku 2026 wyjadą na nyskie drogi. Te nowe, bezpieczne i przede wszystkim dopasowane do potrzeb podróżnych (w tym osób niepełnosprawnych) autobusy, z pewnością poprawią komfort podróży, a także zachęcą pasażerów do wyboru tej formy transportu. Na marginesie należy również dodać, iż stosowna umowa w sprawie

zakupu autobusów została podpisana w kwietniu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nysie. Autobusy wyprodukowane w Starachowicach dostarczy renomowana na rynku firma MAN Truck & Bus Polska Sp. z o.o.

7. Realizacja polityki oświatowej, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej oraz ochrony zabytków

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Dzieci z Przedszkola Nr 10 w Nysie

7.1 Oświata

Jednym z kluczowych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców jest zapewnienie wysokiego poziomu nauczania w szkołach. Dobra edukacji zachęca ludzi do osiedlania się na terenie Gminy i wychowywania w jej obszarze przyszłych pokoleń.

Wychowanie szkolne i przedszkolne

Na terenie Gminy Nysa znajduje się 21 przedszkoli (w tym 14 prowadzonych przez Gminę). W 2024 roku uczęszczało do nich łącznie 1 773 dzieci (1 445 – przedszkola gminne). Najwięcej przedszkolaków zapisano do Przedszkola nr 12 w Nysie – 236 dzieci, a najmniej do Przedszkola w Przełęku – 12 dzieci.

Tabela 13 Liczba oddziałów i uczniów w przedszkolach na terenie Gminy Nysa na rok 2024

Nazwa przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
PRZEDSZKOLA PROWADZONE PRZEZ GMINĘ NYSA		
Przedszkole nr 1 w Nysie	5	117
Przedszkole nr 5 – Integracyjne w Nysie	6	101
Przedszkole nr 6 w Nysie	5	124
Przedszkole nr 8 w Nysie	5	123
Przedszkole nr 9 w Nysie	4	102
Przedszkole nr 10 w Nysie	10	189
Przedszkole nr 12 w Nysie z oddziałami zamiejscowymi w Hajdukach Nyskich i Kępnicy	10	236
Przedszkole nr 14 w Nysie z oddziałem zamiejscowym w Rusocinie	5	119
Przedszkole w Białej Nyskiej	4	98
Przedszkole w ZSP w Goświnowicach z oddziałem zamiejscowym w Radzikowicach	3	53

Nazwa przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
Przedszkole w Kopernikach	2	36
Przedszkole w Niwnicy	3	56
Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 2 w Nysie	3	75
Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 5 w Nysie	1	16
Razem	66	1445
PRZEDSZKOLA PROWADZONE PRZEZ INNE PODMIOTY		
Publiczne Przedszkole w Domaszkowicach	2	26
Przedszkole w Lipowej	3	33
Przedszkole w Przełęku	2	12
Publiczne Przedszkole „Zaczarowany ołówek” w Nysie	5	106
Przedszkole Prywatne „Smerf” w Nysie	3	54
Przedszkole Prywatne „Bajkowy Świat” w Nysie	4	51
Przedszkole Niepubliczne „Minilandia” w Nysie	2	46
Razem	21	328
OGÓŁEM	87	1773

Źródło: System Informacji Oświatowej.

Tabela 14 Liczba oddziałów i uczniów w szkołach podstawowych na terenie Gminy Nysa na rok 2024

Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
SZKOŁY PROWADZONE PRZEZ GMINĘ NYSA		
Szkoła Podstawowa nr 1 w Nysie	25	615
Szkoła Podstawowa nr 2 z OMS w Nysie	23	491
Szkoła Podstawowa nr 3 w Nysie	27	673

Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa nr 5 w Nysie	33	613
Szkoła Podstawowa nr 10 z OI w Nysie	42	855
Szkoła Podstawowa w Białej Nyskiej	8	190
Szkoła Podstawowa w Goświnowicach	8	97
Szkoła Podstawowa w Kopernikach	8	63
Szkoła Podstawowa w Niwnicy	8	132
Razem	182	3729
SZKOŁY PROWADZONE PRZEZ INNE PODMIOTY		
Publiczna Szkoła Podstawowa w Domaszkowicach	6	30
Szkoła Podstawowa w Lipowej	8	82
Szkoła Podstawowa w Przełęku	8	18
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Nysie	8	124
Diecezjalna Szkoła Podstawowa w Nysie	9	113
Razem	39	367
OGÓŁEM	221	4096

Źródło: System Informacji Oświatowej.

Informacja o kadrze nauczycielskiej

Przeprowadzono 30 postępowań o awans na stopień nauczyciela mianowanego (wszystkie z wynikiem pozytywnym) dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Nysa.

W szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Nysa zatrudnieni są nauczyciele w łącznym wymiarze 757,99 etatów, w tym 135,16 etatów godzin ponadwymiarowych.

Dowóz uczniów do szkół

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w taki sposób, by umożliwić wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. W związku z tym, jeśli droga dziecka do szkoły przekracza określone odległości¹, obowiązkiem Gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu dzieci do szkół oraz zapewnienie im opieki w trakcie transportu. Większość uczniów w Gminie Nysa przemieszcza się z domu do szkoły liniami kursowymi MZK. Przewozami tzw. zamkniętymi (z zapewnioną opieką), objęte są dzieci dojeżdżające z:

- Kępnicy i Hajduk Nyskich do Szkoły Podstawowej nr 3 w Nysie;
- Hanuszowa, Rusocina i Złotogłowic do Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Nysie;
- Wierzbęć, Kubic i Wyszkowa Śląskiego do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Niwnicy;
- Jędrzychowa, Radzikowic i Sękowic do Szkoły Podstawowej nr 1 w Nysie.

W przypadku, gdy uczeń ma do dyspozycji środki komunikacji, które nie są specjalnie dedykowane do dowozu uczniów, np. środki komunikacji miejskiej, Gmina

¹ Odległość pomiędzy domem a szkołą nie powinna przekraczać 3 kilometrów w przypadku uczniów klas I - IV szkół podstawowych oraz 4 kilometrów w przypadku uczniów klas V - VIII szkoły podstawowej.

ma obowiązek zwrotu kosztów przejazdu. W Gminie Nysa zapis ten realizowany jest poprzez zagwarantowanie uczniom bezpłatnych biletów.

Co więcej, zgodnie z ustawą prawo oświatowe, obowiązkiem Gminy jest również zapewnienie transportu uczniom niepełnosprawnym. Dowóz dzieci niepełnosprawnych realizowany jest dwoma busami będącymi w dyspozycji MZK oraz dodatkowym busem w ramach zawartej z przewoźnikiem umowy. Koszty utrzymania busów MZK leżą w całości po stronie Miejskiego Zakładu Komunikacji w Nysie sp. z o.o. Natomiast koszt wynajmu dodatkowego busa pokrywa Gminny Zarząd Oświaty w Nysie.

Zgodnie z ustawą - Prawo oświatowe - Gmina wywiązuje się z obowiązku bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu poprzez zwrot rodzicom kosztów przewozu, jeżeli to oni sami dowożą swoje dzieci. Zwrot kosztów przewozu następuje na podstawie umowy zawartej z rodzicami. W chwili obecnej z takiej możliwości korzysta piętnaścioro rodziców (opiekunów prawnych), którzy dowożą swoje niepełnosprawne dzieci zarówno do szkół ogólnodostępnych oraz do Zespołu Placówek Specjalnych w Nysie.

Projekty edukacyjne

W celu osiągnięcia założonych w strategii oświaty efektów (oprócz realizacji treści wynikających z podstawy programowej oraz założeń zawartych w programach wychowawczych) w szkołach realizowano liczne i różnorodne projekty edukacyjne, programy, akcje i zajęcia profilaktyczne oraz pro-zdrowotne, akcje charytatywne,

społeczne i ekologiczne. Promowano wśród uczniów zdrowy styl życia, zasady prawidłowego odżywiania oraz potrzebę aktywnego spędzania czasu wolnego.

W zakresie edukacji na terenie Gminy Nysa zrealizowano takie projekty jak:

- *Baterie doładowują naszą codzienność* — stworzony i zorganizowany przez firmę Umicore we współpracy z Państwową Akademią Nauk Stosowanych w Nysie; celem programu było wzbudzenie entuzjazmu wśród uczniów szkół podstawowych (w klasach od 6 do 8) w stosunku do nauki, technologii i chemii oraz podniesienie świadomości na temat materiałów akumulatorowych, elektromobilności, a także zrównoważonego rozwoju. Uczniowie realizowali program składający się z siedmiu modułów, w tym teorii połączonej z praktycznymi eksperymentami. Materiały niezbędne do przeprowadzenia lekcji zostały przygotowane i zapewnione przez Umicore — pakiet edukacyjny składał się z podręcznika dla nauczyciela, zeszytu ćwiczeń dla ucznia oraz zestawu z elementami przeznaczonymi do przeprowadzenia eksperymentów oraz robotów solarnych do samodzielnego złożenia;
- *BohaterOn. Włącz historię w Twojej szkole* — celem projektu jest upamiętnienie wydarzeń związanych z wybuchem Powstania Warszawskiego i uhonorowaniem jego uczestników, w ramach realizacji projektu przeprowadzane są zajęcia tematyczne dla poszczególnych grup wiekowych, uczniowie przygotowują m.in. kartki z podziękowaniami, które są przekazywane powstańcom;

- *Selfie zabytkiem* – celem projektu było zainteresowanie uczniów historią i ciekawymi miejscami, poszerzenie ich wiedzy historycznej oraz zachęcenie do aktywnego spędzania czasu wolnego;
- *Z kulturą mi do twarzy* – międzynarodowy projekt edukacyjny, który ma na celu wprowadzanie uczniów klas młodszych w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- *Luźne lekcje z naukowcami* – przybliżenie uczniom znanych postaci ze świata nauki, zdobywanie wiedzy nt. znanych naukowców i odkryć, rozbudzenie zainteresowania światem nauki, pobudzenie wyobraźni i kształtowanie umiejętności obserwacji i wyciągania wniosków;
- *Kreatywne prace plastyczne* - ogólnopolski projekt edukacyjny, którego głównym celem jest zaspokajanie naturalnej potrzeby tworzenia sztuki, wyzwalanie ekspresji twórczej i wspieranie harmonijnego rozwoju oraz kreatywności uczestników poprzez różnorodne działania plastyczne; proponowane w projekcie działania plastyczne niosą wartości arteterapeutyczne oraz szczególnie wspierają rozwój motoryki małej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, integracji sensorycznej, spostrzegania, wyobraźni, pamięci, uwagi i mowy.

BEZPIECZNE WARUNKI KSZTAŁCENIA, WYCHOWANIA I OPIEKI

W celu zapewnienia w szkołach i przedszkolach bezpiecznych warunków kształcenia, wychowania i opieki Gmina Nysa systematycznie aplikuje do rządowych programów lub projektów unijnych. W roku 2024 udało się m.in. pozyskać:

- w ramach wieloletniego rządowego programu „**Posiłek w szkole i w domu**” dotyczącego wspierania organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków do szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Nysa pozyskano środki w wysokości 25 000,00 zł na usługi remontowo-adaptacyjne oraz wyposażenie jadalni w Szkole Podstawowej w Niwnicy,
- dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację przedsięwzięcia pn. „Wykonanie pracowni edukacyjnej o tematyce przyrodniczej”; zadanie było realizowane przez Szkołę Podstawową w Goświnowicach w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej **EKOPRACOWNIA 2023**; całość zadania 56 130,30 zł (dofinansowanie 50 000,00 zł, wkład własny 6 130,30 zł);
- w ramach Priorytetu 3 wieloletniego „**Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0**” pozyskano dofinansowanie w wysokości 38 500,00 zł na: zakup książek do szkolnych i przedszkolnych bibliotek, zakup elementów

wyposażenia bibliotek oraz realizację działań promujących czytelnictwo; wkład własny wyniósł 9 625,00 zł,

- środki w wysokości 71 890,00 zł na realizację wycieczek szkolnych w ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji pn. „**Podróże z klasą**”, wkład własny wyniósł 5 488,00 zł.

7.2 Kultura

Działalność kulturalna na terenie Gminy Nysa realizowana jest przede wszystkim przez gminne instytucje kultury: Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik (NDK) oraz Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną im. Władysława Broniewskiego w Nysie (MiGBP).

Nyski Dom Kultury prowadzi wielokierunkową działalność kulturalną w zakresie wychowania, edukacji, rozwoju i promocji ruchu artystycznego oraz upowszechniania kultury.

W 2024 roku NDK prowadził edukację kulturalną oraz wychowanie poprzez sztukę dzięki organizacji zajęć w ramach Amatorskiego Ruchu Artystycznego (zajęcia chóralskie, wokalne-instrumentalne, taniec orientalny, towarzyski i balet dla dzieci, szachy) oraz innych wydarzeń kulturalnych. W NDK prowadzone były także zajęcia Zespołu Pieśni i Tańca „Nysa”.

W ramach swojej działalności w 2024 r. NDK zorganizował m.in.:

I. Festiwale i konkursy:

- 21.01.2024 – Festiwal Muzyki i Tańca – występy Amatorskiego Ruchu Artystycznego,

- 22-23.03.2024 – XLI Ogólnopolskie Spotkania Amatorskich Teatrów Dramatycznych, Publicystycznych, Teatrów Poezji i Kabaretów „Proscenium 2024”,
- 09.06.2024 – III Letnia Gala Tańca – Gala tańca orientального,
- 15.06.2024 – Nyski Wieczór Chóralski,
- 17.06.2024 – II Festiwal Senioralny – występy amatorskich grup senioralnych,
- 19.10.2024 – XVIII Gala Turnieju Poetyckiego „Orzech” im. Jerzego Kozarzewskiego – Koncert poezji śpiewanej Julii Ciszewskiej i Pawła Ramilowskiego,
- 7-8.11.2024 – XXV Festiwal Pieśni Polski Niepodległej.

II. Spektakle teatralne:

- 03.02.2024 – Spektakl „Okno na Parlament”,
- 10.03.2024 – Spektakl „Edith i Marlene”,
- 05-06.07.2024 – Spektakl „Romeo i Julia”,
- 19.12.2024 – Jasełka Bożonarodzeniowe – Przedszkole nr 8 w Nysie dla Diabetyków.

III. Wydarzenia dla seniorów:

- 14.05.2024 – Uniwersytet Trzeciego Wieku – Teatr poezji „Pogoda na szczęście”,
- 19.06.2024 – Dzień Seniora – Dzienny Dom Pobytu,
- 12.11.2024 – 20-lecie Stowarzyszenia Diabetyków,

- 14.11.2024 – „Seniorzy Seniorzą na scenie” – Dzienny Dom Pobytu,
- Cykl wykładów z historii sztuki dr Małgorzaty Radzewicz.

IV. Koncerty plenerowe na Placu Paderewskiego:

- 07.07.2024 – „Niedziela na ludowo” – występ chórów: Hajduki Nyskie, Kaprys, Margaretto, Nadzieja, Otmuchowianki,
- 14.07.2024 – „Duet akustyczny” Mix Dekad – Elżbieta Łoboda, Karol Bykowski,
- 21.07.2024 – Koncert Mikołaja Chojeckiego z zespołem,
- 28.07.2024 – Recital piosenki aktorskiej – Karolina Hozer przy akompaniamencie Pawła Ramilowskiego,
- 04.08.2024 – Koncert – Wiktoria i Tomasz Wojdyła,
- 11.08.2024 – „Jazz i piosenka aktorska” – Julia Ciszewska przy akompaniamencie Pawła Ramilowskiego,
- 18.08.2024 – „Romantyczny spacer z piosenką” – Magdalena i Kamil Klimek,
- 25.08.2024 – Koncert – Dariusz Orłowski i Zofia Kalisz,
- 01.09.2024 – Koncert Muzyka Biesiadna – Piotr Wytykowski.

V. Inne wydarzenia:

- 28.01.2024 – Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy,
- 10.02.2024 – Gala „Trytona Nyskiego” i Wernisaż wystawy fotograficznej pt. „Dziedzictwo Bazyliki w Nysie”,
- 18.12.2024 – Koncert Christmas Time – Państwowej Akademii Nauk Stosowanych,

- 31.12.2024 – Sylwestrowa Noc Przebojów.

NDK prowadzi również swoją działalność na obiekcie Bastion św. Jadwigi, gdzie ulokowane są Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności SOWA, Nyskie Centrum Edukacji „Niepodległa” i Punkt Informacji Turystycznej. Obiekt ten prowadził działalność do powodzi we wrześniu 2024. W wyniku zalania obiektu aktualnie obiekt jest nieczynny i prowadzone są prace remontowe.

W 2024 roku **Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności SOWA** zorganizowała następujące wydarzenia edukacyjne:

- 17 stycznia - warsztaty fotograficzne,
- 18 stycznia - „Jak widzą zwierzęta?” Biologia bliżej nas,
- 19 stycznia - warsztaty „Szalonego naukowca” – różnorodne eksperymenty i doświadczenia,
- 24 stycznia - „Mniej znaczy więcej. Powrót do ekonsumpcji” – warsztaty ekologiczne,
- 25 stycznia - „Angielski z Agnieszką” - gry i zabawy z językiem angielskim,
- 26 stycznia - warsztaty „Zabawa dźwiękiem”,
- 17 lutego – warsztaty konstrukcyjne dla dzieci SOWA,
- 19 lutego - obchodzi się Dzień Nauki Polskiej,
- 13 kwietnia - Dzień Leonardo da Vinci z budowaniem mostu,
- 27 czerwca – wieczór dla dorosłych i transmisja wykładu z CNK „Otyłość – czy rzeczywiście jesteśmy bezradni?”,

- 1 czerwca – Naukowy Dzień Dziecka,
- 5 lipca – Zostań EkoBohaterem zajęcia bezpłatne dla dzieci razem z EkoNysa,
- 19 lipca – Warsztaty „Światło, cień i tęcza”,
- 20 lipca – warsztaty rodzinne „Burzowy Księżyc”,
- 26 lipca – Zajęcia kreatywne DIY,
- 2 sierpnia – Warsztaty „Łamiemy szyfry i łamigłówek”,
- 16 sierpnia – Wycieczka z przewodnikiem „Poznajemy Twierdzę Nysa i jej mieszkańców”,
- 20-21 sierpnia – interaktywna wystawa o matematyce z Centrum Nauki Kopernik,
- 23 sierpnia - Warsztaty „Biologia bliżej nas – jak czujemy smaki?”,
- 30 sierpnia - Warsztaty „Witaminy bez tajemnic – wykrywamy i odkrywamy witaminy”,
- 6 grudnia – Mikołajki w sołectwie Podkamień – prezentacja o Mikołaju Koperniku, doświadczenia i eksperymenty,
- 8 grudnia - Projekcja filmu „Polarniczki” i transmisja rozmowy z Centrum Nauki Kopernik.

Dodatkowo realizowany był projekt „Odkryj Nysę” i prelekcje w szkołach na terenie Gminy Nysa.

Punkt Informacji Turystycznej w Bastionie św. Jadwigi w 2024 roku zorganizował następujące wydarzenia turystyczno – kulturalne:

- 9 lutego – spotkanie z podróżnikiem Dawidem Przyszlakiem, twórcą bloga Góry Opawskie.eu,
- 17 lutego – szkolenie dla przewodników „Poznaj Nysę”,
- 15 marca - Prelekcja o Twierdzy Nysa w Otmuchowie Centrum Aktywności Społecznej,
- 22 marca – Góry na start, zacznij spełniać marzenia – prelekcja Piotra Bobaka,
- 23 marca - Nocne zwiedzanie Twierdzy Nysa,
- 19 kwietnia- prelekcja Adriana Dwornickiego o Otmuchowie,
- 26 kwietnia- Spacer z przewodnikiem Nysa wielu kultur i religii,
- 2-3 maja – Majówka w Bastionie św. Jadwigi – Niepodległa,
- 28 czerwca - Spacer rodzinny z przewodnikiem „Strachy na lachy – nyskie legendy”,
- 12 lipca – Gra terenowa ze zwiedzaniem Nysy razem z Punktem Informacji Turystycznej Bastion św. Jadwigi w Nysie,
- 19 lipca - Nocne zwiedzanie Twierdzy Nysa,
- 26 lipca - Spacer z przewodnikiem szlakiem fortecznym,
- 23 sierpnia - Spacer z przewodnikiem „Dawne, nyskie uzdrowiska”,
- 14 grudnia – spacer z przewodnikiem „Nyskie tradycje bożonarodzeniowe wczoraj i dziś”.

Łącznie zorganizowano 5 bezpłatnych spacerów z przewodnikiem o różnej tematyce, wzięło w nich udział około 220 osób. W 2024 roku zorganizowano 2 edycje płatnego, nocnego zwiedzania Twierdzy Nysa, wzięło w nich udział ok 120 osób.

W 2024 roku Punkt Informacji Turystycznej Bastion św. Jadwigi w Nysie odwiedziło łącznie **18.150** turystów, Strefę „SOWA” odwiedziło **4.415** osób a Nyskie Centrum Edukacji „Niepodległa” **617** osób.

Remonty i inwestycje w 2024 roku w NDK:

1. Remont wnętrza Informacji Turystycznej - dotacja celowa z Gminy Nysa, umowa nr 2024/KST.KZ/94 z dn. 05.06.2024 r.- środki wykorzystane 15 405,59 zł,
2. Częściowy remont elewacji w Bastionie św. Jadwigi - dotacja celowa z Gminy Nysa, umowa nr 2024/KST.KZ/23 z dn. 16.02.2024 r.- środki wykorzystane 119 802,00 zł,
3. Wykonanie ekspertyzy budowlanej dotyczącej wymiany izolacji nasypu w Bastionie św. Jadwigi, dotacja celowa z Gminy Nysa, umowa nr 2024/KST/KZ/97 z dn. 07.06.2024 r.- środki wykorzystane 20 000,00 zł,
4. Rozbudowa sal warsztatowych Nyskiego Domu Kultury, sporządzenie programu funkcjonalno- użytkowego, studium wykonalności projektu wraz z niezbędnymi dokumentami do złożenia wniosku- dotacja celowa z Gminy Nysa (umowa nr 2024/KSTKK.KST/23 z dnia 30.08.2024 r. - środki wykorzystane 31 693,22 zł.

Środki finansowe pozyskane z zewnątrz w 2024 roku:

1. Fundacja Polskiego Funduszu Rozwoju, umowa grantowa z dn. 03.12.2024 r. na kwotę 145 044,00 zł brutto, zadanie pn. "Remont sal do ćwiczeń dla dzieci w ramach zajęć Amatorskiego Ruchu Artystycznego",

2. Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego, umowa nr NFM/2550/532-0324/2024 z dn.06.09.2024 r. na kwotę 3 000,00 zł brutto, zadanie "Upowszechnianie śpiewu zespołowego wśród dzieci i młodzieży szkolnej jako elementu edukacji muzycznej",
3. Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, umowa nr 44/2024 z dn. 26.11.2024 r. na kwotę 83 285,42 zł. Refundacja kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne poniesionych przez pracodawcę, który został zniszczony w wyniku powodzi, na 7 zatrudnionych pracowników,
4. Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, umowa nr 109/2024 z dn. 07.10.2024 r. na kwotę 20 112,06 zł. Organizowanie i finansowanie robót publicznych, prace porządkowe związane z usuwaniem skutków powodzi dla 2 pracowników,
5. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., umowa sponsoringowa z dn. 04.10.2024r. na kwotę 100 000,00 zł netto, „Usuwanie skutków powodzi w zamian za realizację świadczeń sponsoringowych na rzecz PSE”. Łącznie poniesiono koszty w wysokości 351 441,48 zł,
6. Projekt „Śpiewająca Polska” z Narodowego Forum Muzyki, umowa nr 2550(532-0324)/2024 z dn. 06.09.2024 r., kwota dofinansowania – 3.000,00 zł.

Działalność kulturalna **Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Nysie** dotyczy zachowania dziedzictwa narodowego poprzez organizowanie i zapewnienie dostępu do zasobów naukowych i kultury polskiej.

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna oprócz głównej siedziby znajdującej się w Domu Wagi posiada **10 filii**:

1	filia nr 3 przy ul. Bolesława Prusa,
2	filia nr 4 przy ul. Wandy Pawlik,
3	filia w Białej Nyskiej,
4	filia w Goświnowicach,
5	filia w Hajdukach Nyskich,
6	filia w Kopernikach,
7	filia w Kubicach,
8	filia w Lipowej,
9	filia w Wierzbicicach,
10	filia w Złotogłowicach.

W 2024 r. MiGBP zrealizowała poniższe projekty:

1	Projekt BLISKO „Z książką nam po drodze ” dotacja w kwocie 132 400,00 zł z Narodowego Centrum Kultury. Realizacja projektu 2023/2024 – celem projektu jest wzmocnienie roli biblioteki jako „trzeciego miejsca” jednoczącego społeczność lokalną działaniami kulturalnymi, przyczyniającego się do rozwoju aktywnego czytelnictwa i uczestnictwa w kulturze.
2	„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” w ramach którego biblioteka otrzymała dofinansowanie w kwocie 42 200,00 zł. na zakup zbiorów bibliotecznych.
3	Projekt fundacji PVE Dobra Energia: „Biblioteki pełne dobrej energii”. MiGBP otrzymała od fundacji zestaw 15 książek

	przyrodniczych i miała za zadanie przeprowadzić co najmniej 3 warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży.
4	Projekt „Nasza Mała Biblioteka”. MiGBP otrzymała materiały do zajęć kreatywnych oraz możliwość wzięcia udziału w konkursach z nagrodami, spotkaniach autorskich, quizach, zabawach i merytorycznych seminariach.
5	Kampania społeczna: „Mała Książka – Wielki Człowiek”. Biblioteka oraz filie miejskie i wiejskie otrzymały w ramach projektu Wyprawki Czytelnicze.

W 2024 r. w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej odbyły się łącznie **622** imprezy i przedsięwzięcia czytelnicze, edukacyjne i kulturalne. We wszystkich tych wydarzeniach wzięło udział **18 038** osób.

Tabela 15 Formy promocji kultury w Gminie Nysa (MiGBP)

Formy promocji	Liczba imprez dla dorosłych	Liczba uczestników/ dorosłych	Liczba imprez dla dzieci	Liczba uczestników/ dziecięcych
Konkursy	7	63	16	545
Lekcje biblioteczne/szkolenia	3	69	104	1 980
Spotkania autorskie	10	934	5	230

Pozostałe imprezy dla użytkowników (np. ferie, wakacje w bibliotece)	174	3 829	302	10 366
Razem	195	4917	427	13 121

Źródło: MiGBP w Nysie

W MiGBP zorganizowano w 2024 roku łącznie 8 **wystaw**:

8.01-31.01.2024 r.	wystawa „Dom Wagi Miejskiej”
2.02-28.02.2024 r.	wystawa prac Anny Węgrzynowicz „Z miłości do natury”
01.03-3.04.2024 r.	wystawa prac uczestników Zakładu Aktywności Zawodowej w Nysie „Przesłania”.
12.04-15.04.2024 r.	wystawa „List do Joasi – Historia wileńskiej rodziny Szumańskich w fotografiach z lat 1870 – 1945”.
17.05-27.07.2024 r.	wystawa malarska Jolanty Sebastian „Wrażliwa na piękno pamięci mojej mamy”
25.06-31.07.2024 r.	Pokonkursowa wystawa prac uczestników konkursu plastycznego „Moja rodzina” organizowanego przez PCPR w Nysie; Czytelnia Oddziału Dziecięcego.
08.11-10.12.2024 r.	wystawa poplenerowa „Twórcze inspiracje” Klubu Malarskiego i Klubu Rękodziela działających przy Uniwersytecie Trzeciego Wieku im. Jerzego Kozarzewskiego w Nysie.

13.12-15.01.2024 r.

wystawa prac uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy Caritas Diecezji Opolskiej.

W 2024 r. w MiGBP odbyło się 9 **spotkań autorskich**:

- 09.01.2024 r. spotkanie autorskie z Laurą Łącz,
- 29.02.2024 r. spotkanie autorskie z Joanną Lamparską,
- 21.03.2024 r. spotkanie autorskie z Arturem Andrussem w ramach akcji „Zaczytane opolskie”,
- 26.03.2024 r. spotkanie autorskie z profesorem Stanisławem Nicieją,
- 19.04.2024 r. spotkanie promujące antologię polsko-peruwiańską „Hechas de barro y sol | Ulepione z gliny i słońca” z Katariną Lavmel,
- 10.05.2024 r. spotkanie autorskie z Katarzyną Bondą,
- 23.10.2024 r. spotkanie autorskie z Elżbietą Cherezińską,
- 06.11.2024 r. spotkanie autorskie z prof. Jerzym Bralczykiem,
- 14.11.2024 r. spotkanie poetyckie z Martą Klubowicz promujące tomik „Chwile”.

W bibliotece działają 3 **Dyskusyjne Kluby Książki**: Dyskusyjny Klub Książki dla Dorosłych, Dyskusyjny Klub Książki dla młodzieży oraz Dziecięcy Klub Książki działający w Filii Biała Nyska, w których zorganizowano również spotkania:

- 19.01.2024 r. spotkanie DKK dla młodzieży: „Jestem otchłanią” autorstwa Donato Carrisiego,

- 29.01.2024 r. spotkanie DKK dla dorosłych: „Biali i czarni – inni czy podobni?” autorstwa Jerzego Gilarowskiego,
- 23.01.2024 r. spotkanie DKK dla młodzieży: „Mężczyzna imieniem Ove” autorstwa Fredrika Backmana,
- 09.02.2024 r. spotkanie DKK dla dorosłych: „Tam, gdzie las spotyka się z niebem” autorstwa Glendy Vanderah,
- 20.02.2024 r. spotkanie DKK dla młodzieży: „Krótko i szczęśliwie” autorstwa Agaty Romaniuk,
- 28.02.2024r. spotkanie DKK Biała Nyska: „Baśnie barda Beedle’a” autorstwa J.K. Rowling,
- 25.03.2024 r. spotkanie DKK dla dorosłych: Ciała obce Paula Szewczyk,
- 10.04.2024 r. spotkanie DKK Biała Nyska: „Lepiej niż wczoraj” autorstwa Lynn Painter,
- 23.04.2024 r. spotkanie DKK dla młodzieży: „How to make friendt with the dark” autorstwa Kathleen Glasgow,
- 29.04.2024 r. spotkanie DKK dla dorosłych: „Taniec życia i pieśń śmierci” autorstwa Zofii Kozimor,
- 28.05.2024 r. spotkanie DKM dla młodzieży: „Kwiaty dla Algernona” autorstwa Daniel Keyes,
- 18.06.2024 r. spotkanie DKM dla młodzieży: „Ten dziwny wiek” autorstwa Kiley Reid,
- 30.07.2024 r. spotkanie DKM dla młodzieży: „Ostatnie światła zgasną” autorstwa Hanny Czaban,

- 21.10.2024 r. spotkanie DKK Biała Nyska: „Opowiem o tobie gwiazdom” autorstwa Edyty Prusinowskiej,
- 22.10.2024 r. spotkanie DKK dla młodzieży: „Chłopki: opowieść o naszych babkach” autorstwa Joanny Kuciel-Frydryszak,
- 25.11.2024 r. spotkanie DKK dla młodzieży: „Psalm dla zbudowanych w dziczy” autorstwa Becky Chambers,
- 25.11.2024 r. spotkanie DKK dla dorosłych: „Psalm dla zbudowanych w dziczy” autorstwa Becky Chambers,
- 16.12.2024 r. spotkanie DKK dla dorosłych: „Lekcje chemii” autorstwa Bonnie Garmus,
- 17.12.2024 r. spotkanie DKK dla młodzieży: „Gloria” autorstwa Karoliny Mogielskiej i Grahama Mastertona.

W ramach działalności **Mediateki** zorganizowano:

- Cykliczne spotkania dla młodzieży koła klubu gier planszowych - 22 wydarzenia,
- Cykliczne spotkania dla młodzieży i dorosłych Klubu Mangi i Anime – 31 wydarzeń,
- Cykliczne spotkania Koło Gier Planszowych dla seniorów – 29 wydarzeń.

W roku 2024 rozpoczął działalność **Dyskusyjny Klub Filmowy** dla młodzieży i dorosłych, który funkcjonuje przy Mediatece. W ramach DKF odbyły się następujące spotkania:

- 15.04.2024 r. projekcja filmu „Trzy kroki od siebie” oraz dyskusja w oparciu o książkę „Trzy kroki od siebie” /Lippincott Rachael, Daughtry Mikki, Iaconis Tobias,
- 06.05.2024 r. projekcja filmu: „Gdzie śpiewają raki” oraz dyskusja w oparciu o książkę „Gdzie śpiewają raki”/Owens Delia,
- 03.06.2024 r. projekcja filmu „Forrest Gump” oraz dyskusja w oparciu o książkę „Forrest Gump”/ Winston Groom,
- 14.10.2024 r. projekcja filmu „Małe kobiety” oraz dyskusja w oparciu o książkę „Małe kobiety”/Alcott May Louisa,
- 18.11.2024 r. projekcja filmu „Teoria wszystkiego” oraz dyskusja w oparciu o książkę „Podróż ku nieskończoności. Moje życie ze Stephenem”/Jane Hawking,
- 09.12.2024 r. projekcja filmu „Dziewczyna z XX wieku.

Źródło: Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie, spotkanie Dyskusyjnego Klubu Filmowego

Gmina Nysa realizowała również zadania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na ten cel przeznaczyła kwotę 80 000,00 zł. Listę zadań i wysokość udzielonych w 2024 roku dotacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16 Zadania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa naturalnego zrealizowane przez Gminę Nysa we współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2024 r.

Lp.	Zakres zadania publicznego (rodzaj zadania)	Nazwa organizacji/ Tytuł zadania	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]	Wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]	Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]
1.	Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, poprzez organizację imprez promujących i kultywujących dziedzictwo kulturowe lub tradycje ludowe	Stowarzyszenie Nasza Lipowa / Tradycje 2024	10 000,00	2 500,00	2 500,00
2.	Upowszechnianie kultury i sztuki	Stowarzyszenie Rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Jerzego Kozarzewskiego w Nysie / W siłę wieku	65 000,00	6 000,00	6 000,00
3.		Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Twórczości I Promocji Aktywności "VOICE OF ART" / Historia Nysy w obiektywie mieszkańców		3 500,00	3 500,00
4.		Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy / Żyjemy z tradycją i kulturą		5 000,00	5 000,00
5.		Fundacja Czas Na Nas / Teatralny Plan Rozwoju 2024		10 000,00	10 000,00
6.		Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie / Leć piosenka leć		7 000,00	7 000,00
7.		Fundacja Nysa Fortom Forty Nysie / Forteczne spotkania pokoleń 2024		9 000,00	7 452,94

Lp.	Zakres zadania publicznego (rodzaj zadania)	Nazwa organizacji/ Tytuł zadania	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]	Wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]	Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]
8.		Stowarzyszenie na rzecz rozwoju turystyki na pograniczu polsko-czeskim / Od średniowiecza do współczesności - edycja II		4 500,00	4 500,00
9.		Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru / Organizacja warsztatów tańców i pieśni lubelskich		10 000,00	10 000,00
10.		Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice / Kultura i sztuka w Goświnowicach 2024		5 500,00	5 500,00
11.		Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska / Spotkania ze SZTUKĄ		4 500,00	4 500,00
12.	Współpraca międzynarodowa w zakresie kultury	-	5 000,00	0,00	0,00
Razem:			80 000,00	67 500,00	65 952,94

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

7.3 Kultura fizyczna i sport

Na rzecz realizacji zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w roku 2024 Gmina Nysa przyznała dotacje w wysokości 96 565,00 zł. Poniższa tabela przedstawia wszystkie oferty, które otrzymały dotacje na realizację zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2024 roku.

Tabela 17 Działania na rzecz wspierania realizacji zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej na rok 2024

Lp.	Rodzaj zadań	Nazwa oferenta	Tytuł zadania	Kwota ogółem na zadanie [zł]	Przyznana kwota dotacji [zł]
1	Upowszechnianie kultury fizycznej wśród osób z niepełnosprawnością	Nyski Klub Sportowo-Turystyczny Niewidomych i Słabowidzących Atut Nysa	Zajęcia w sekcjach sportowych osób niepełnosprawnych	8 000,00	8 000,00
2	Prowadzenie współzawodnictwa sportowego w szkołach podstawowych	Nyski Szkolny Związek Sportowy	Nyskie Igrzyska Sportowe	40 000,00	40 000,00
3	Organizacja i przeprowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	Stowarzyszenie Nasza Lipowa	Tańczymy 2024	25 000,00	2 265,00
4		Stowarzyszenie "Razem w przyszłość 2020"	Pora wstać! - edycja 2024		5 000,00
5		Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy	Mistrzostwa Ochotniczych Straży Pożarnych w Piłce Nożnej - Piłka na Okragło		9 500,00
6		Fort Nysa Rugby Football Club	Rugby tag i futbol australijski dla dzieci i młodzieży		4 800,00
7	Organizacja i przeprowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych lub sportowo - rekreacyjnych na terenie Gminy Nysa	Klub Siatkarski Beach Volley Nysa	Eliminacyjny Turniej o Mistrzostwo Polski w siatkówce plażowej mężczyzn	20 000,00	5 500,00
8		Nyska Formacja Obronno Taktyczna	"Iv Międzyszkolne Zawody Strzeleckie o puchar Burmistrza Nysy"		7 000,00

9		Klub Żeglarski Nysa	Regaty żeglarskie Puchar Nysy		5 500,00
10		Fort Nysa Rugby Football Club	Nysa Cup		2 000,00
11	Organizacja aktywności fizycznej osób starszych	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "Gim 2" w Nysie	Zajęcia ruchowo - taneczne SENIORSZOK XIII	7 000,00	4 000,00
12		Stowarzyszenie "Razem w przyszłość 2020"	Pora wstać! - 55+ (edycja 2024)		1 750,00
13		Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska	Aktywny senior - nordic walking w Białej Nyskiej		1 250,00
Kwota dotacji ogółem				100 000,00	96 565,00

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Na rzecz rozwoju sportu w 2024 r. Gmina Nysa przyznała dotacje w wysokości 370 000,00 zł. Poniższa tabela przedstawia wyniki otwartego konkursu wniosków na wsparcie realizacji zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Nysa na rok 2024. Zestawiono wnioskodawcę, tytuł zadania oraz przeznaczaną kwotę na jego realizację:

Tabela 18 Dotacje przeznaczone na rzecz wspierania realizacji zadań z zakresu rozwoju sportu na rok 2024

Nr wniosku	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł zadania	Przyznana kwota dotacji [zł]	Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację zadania) [zł]
1	Klub Sportowy POLONIA	Szkolenie w grupach wiekowych i udział w rozgrywkach piłkarskich	100 000,00	63 873,33
2	Nyskie Towarzystwo Gimnastyczne	Szkolenie dzieci i młodzieży w gimnastyce sportowej kobiet i mężczyzn w 2024 roku	42 000,00	42 000,00
3	Nyskie Towarzystwo Siatkówki Kobiet - Nysa	Szkolenie z zakresu piłki siatkowej kobiet	61 000,00	61 000,00
4	Stowarzyszenie Akademia Siatkówki STAL NYSA	Akademia siatkówki - szkolenie dzieci i młodzieży	50 000,00	50 000,00
5	Klub AZS PANS Nysa	Szkolenie dzieci i młodzieży oraz prowadzenie profesjonalnych rozgrywek ligowych seniorów w zakresie tenisa stołowego	7 000,00	7 000,00

Nr wniosku	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł zadania	Przyznana kwota dotacji [zł]	Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację zadania) [zł]
6	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy GIM 2 Nysa	Królowa Sportu	30 000,00	30 000,00
7	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy GIM 2 Nysa	Karate Kyokushin	11 000,00	11 000,00
8	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Dwójka	Szkolenie dziewcząt w hokeju na trawie 2024	7 000,00	7 000,00
9	Uczniowski Klub Sportowy Plejada	Szkolenie chłopców w hokeju na trawie	7 000,00	7 000,00
10	Nyska Formacja Obronno Taktyczna	Organizacja, prowadzenie zajęć udział w rywalizacji i wydarzeniach sportowych zawodników NFOT	10 000,00	10 000,00
11	Klub Żeglarski NYSA	Żeglarstwo regatowe	7 000,00	7 000,00
12	Uczniowski Klub Sportowy GEKON	64 kroki do mistrzostwa	10 000,00	8 774,00
13	Stowarzyszenie Klub Sportowy LUKS Nysa	Rozwój dyscypliny - tenis stołowy	7 000,00	7 000,00
14	Klub Sportowy BASKET NYSA	Szkolenie dzieci i młodzieży Akademii Koszykówki Basket Nysa	10 000,00	10 000,00
15	Fort Nysa Rugby Football Club	Gramy w footy	2 000,00	2 000,00
16	Niwnicki Klub Karate Kyokushin NKKK	Karate – sport dla wszystkich	5 000,00	5 000,00
17	LZS Podzamcze Nysa	Rozwój piłkarskich talentów Akademii Piłkarskiej Podzamcze Nysa	4 000,00	4 000,00
			370 000,00	332 647,33

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

7.4 Ochrona Zabytków

Na rzecz realizacji działań związanych z ochroną zabytków w roku 2024 Gmina Nysa przyznała dotacje w wysokości 3 895 412,03 zł. Dotacje zostały przyznane na realizację zadań z zakresu prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków:

Poniższa tabela przedstawia wszystkie oferty, które otrzymały dotacje.

Tabela 19 Dotacje przeznaczone na działania związane z ochroną zabytków na rok 2024

Lp.	Beneficjent	Nazwa zadania	Kwota udzielonej dotacji [zł]	Uwagi
1	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Nysie	Remont elewacji Kościoła P.W. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Nysie od strony ul. Emilii Gierczak wraz z wieżami (bez kopuł)	2 994 800,00	Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
2	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Kępnicy	Remont części elewacji Kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Kępnicy	154 000,00	Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
3	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jakuba Ap i św. Agnieszki w Nysie	Renowacja zewnętrznej stolarki drzwiowej w Bazylice Mniejszej w Nysie	427 612,03	Dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
4	Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Władysława Broniewskiego w Nysie	Remont pomieszczenia czyteln i klatki schodowej	239 000,00	Dofinansowanie z Rządowego Programu

		w budynku Domu Wagi Miejskiej w Nysie		Odbudowy Zabytków
5	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Katarzyny w Lipowej	Odtworzenia muru ceglanego ze wzmocnieniem przy kościele p.w. św. Katarzyny w Lipowej	80 000,00	Budżet Gminy
SUMA			3 895 412,03	

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Kościoła P.W. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Nysie od strony ul. Emilii Gierczak

8. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

8.1 Ochrona zdrowia

W ramach ochrony zdrowia na terenie Gminy Nysa w roku 2024 świadczone były działania w zakresie usług pielęgniarskich w środowisku domowym realizowanych zgodnie ze standardami i na warunkach ujętych w Programie zdrowotnym pn. „Świadczenie usług pielęgnacyjnych i pielęgniarskich oraz działalność rewalidacyjna i usprawniająca ruchowo w środowisku domowym osób chorych, niepełnosprawnych, samotnych i starszych”. Świadczenie usług pielęgniarskich na rzecz mieszkańców Gminy Nysa realizowane było w 2024 r. przez 4 pielęgniarki, posiadające odpowiednie kwalifikacje (w tym dwie oddelegowane w ramach umowy z Urzędem Miejskim na realizację programu zdrowotnego, a dwie w ramach kontraktu z NFZ). Świadczenia były realizowane w ramach umowy wieloletniej na realizację programu polityki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Nysa na lata 2021 – 2025 pn. „Świadczenie usług pielęgnacyjnych i pielęgniarskich oraz działalność rewalidacyjna i usprawniająca ruchowo w środowisku domowym osób chorych, niepełnosprawnych, samotnych i starszych w latach 2021 – 2025” w 2024 r. zawartej pomiędzy Gminą Nysa a Caritas Diecezji Opolskiej. Adekwatnie do potrzeb realizowana była również współpraca z placówkami służby zdrowia i pomocy społecznej na terenie Gminy Nysa. Stałą opieką domową świadczoną przez pielęgniarki Stacji Opieki w 2024 r. objętych było 1 313 pacjentów, u których wykonano:

3 328	Wizyt domowych
19 807	Wszystkich czynności (zabiegów)
903	Czynności higieniczno-pielęgnacyjnych
5 644	Czynności leczniczo-zabiegowych
7 897	Czynności diagnostycznych
3 236	Czynności socjalno-bytowych
2 127	Czynności z zakresu promocji i edukacji zdrowotnej

Koszt całkowity niniejszego zadania wyniósł 287 26,82 zł, z czego 90 000 zł stanowiła dotacja Gminy Nysa.

8.2. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W Gminie Nysa prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej: Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzący: Noclegownię z ogrzewalnią, mieszkania treningowe i wspomagane, placówki wsparcia dziennego – Kluby Senior+ oraz Świetlicę socjalną z programem zajęć socjoterapeutycznych, Dzienny Dom Pobytu, Środowiskowy Dom Samopomocy, podmiot ekonomii społecznej - Centrum Integracji Społecznej. Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS) realizującego politykę społeczną Gminy w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych, energetycznych.

OPS w Nysie w 2024 r. udzielił świadczeń 780 rodzinom (tj. 1 251 osobom w rodzinie), co stanowi 2,5% mieszkańców Gminy. W porównaniu do roku poprzedniego jest to o 35 rodzin mniej. W wyżej wymienionej liczbie nie ma rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną oraz rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe, świadczenia rodzinne i alimentacyjne, które mimo iż są wypłacane przez OPS w Nysie, nie są świadczeniami z pomocy społecznej.

Krąg osób korzystających z różnorodnych form wsparcia jest szeroki i odzwierciedla aktualne problemy lokalnej społeczności związane z zatrudnieniem, sytuacją zdrowotną i bezpieczeństwem społecznym. Wśród typów rodzin objętych pomocą społeczną największą grupę stanowią jednoosobowe gospodarstwa domowe (1 077 z 1 655). Główne powody udzielania pomocy społecznej w 2024 r. to przede wszystkim: długotrwała choroba – 590 rodzin, niepełnosprawność – 432 rodziny, ubóstwo – 395 rodzin, bezrobocie – 186 rodzin.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie prowadził liczne działania na rzecz mieszkańców Gminy Nysa. Poza przyznawaniem świadczeń i zasiłków realizował programy mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

W 2024 r. realizowano program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, w ramach którego sfinansowane zostały posiłki dla dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz osobom dorosłym, w tym osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym, które własnym staraniem nie są w stanie zapewnić sobie ciepłego posiłku. Dożywianiem objęto 494 osoby (w tym 66 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 85 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz 343 osoby starsze i niepełnosprawne, które skorzystały z posiłku na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej). Roczny koszt realizacji programu w 2024 r. wyniósł 607 584,00 zł. Źródłem finansowania była dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości 351 634,00 zł oraz środki własne w kwocie 255 950,00 zł.

W 2024 r. w związku z powodzią Zarządzeniem Burmistrza Nysy powołano komisję do spraw szacowania strat powstałych na terenie Gminy Nysa w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r. W skład komisji wchodził pracownik organu nadzoru budowlanego wykonujący zadania służbowe lub osoba posiadająca stosowne kwalifikacje, w tym uprawnienia budowlane, o których mowa w art.12 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Do końca grudnia 2024 r. komisje dokonały oceny uszkodzeń w 1036 budynkach mieszkalnych i 115 budynkach gospodarczych.

W Urzędzie Miejskim w Nysie i w Ośrodku Pomocy Społecznej uruchomiono od dnia 18 września punkty przyjmowania wniosków dla osób poszkodowanych w wyniku powodzi

Zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Nysa a Zakładem Karnym celem udziału skazanych w usuwaniu skutków klęski żywiołowej na terenie Gminy Nysa, na podstawie którego ZK w Nysie skierował skazanych do usuwania skutków klęski żywiołowej.

W Hali Nysa uruchomiono **punkt pomocy, gdzie były przyjmowane i wydawane dary dla powodzian.**

Dodatkowo w bazie Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o. o. osobom poszkodowanym w powodzi, które złożyły do OPS w Nysie wnioski o pomoc remontowo-budowlaną, wydawane były materiały budowlane.

Uczestniczono również w Akcji „Bezpieczna Zima dla Powodzian”, która została zorganizowana przez Wojewodę Opolskiego we współpracy z 17 Opolską Brygadą Obrony Terytorialnej.

W związku z powodzią jaka miała miejsce w Gminie Nysa we wrześniu 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie wypłacał zasiłki dla rodzin poszkodowanych w wyniku powodzi. **Zasiłek celowy na pomoc doraźną** przyznano 1378 osobom, wypłacono 11 024 000,00 zł. **Zasiłek na odbudowę budynku mieszkalnego** przyznano 935 osobom, wypłacono 56 253 000,00 zł. **Zasiłek na odbudowę budynku gospodarczego** przyznano 39 osobom, wypłacono 932 000,00 zł. **Jednorazowy zasiłek powodziowy** 2 000,00 zł, przyznano 12.700 osobom,

wypłacono 25 144 187 zł, natomiast powiększenia zasiłku powodziowego o 1 000,00 zł przyznano 10.750 osobom, wypłacono 10 750 000,00 zł. Środki na wypłatę ww. zasiłków pochodziły z budżetu państwa.

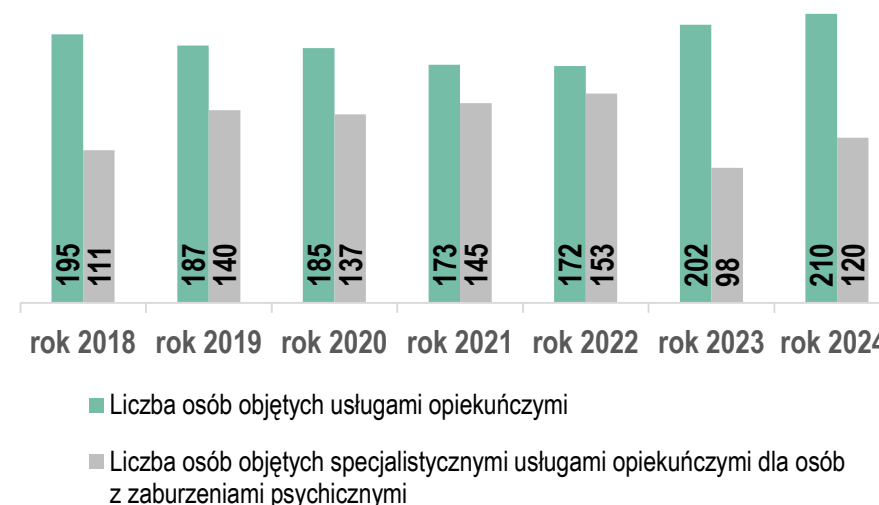
Ponadto, Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie brał czynny udział w pozyskaniu i przekazaniu wielu artykułów niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców. Do najważniejszych należały: osuszacze, powerbanki, baterie, latarki, termosy, kalosze, łopaty, miotły, mopy, wiadra, taczki, odzież, kombinezony, rękawice, środki czystości, środki dezynfekcyjne, farby do ścian i sufitów, środki higieny osobistej, karma dla zwierząt, art. spożywcze, woda, pościel, kołdry, poduszki. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej docierali do wszystkich potrzebujących dostarczając wyżej wymienione artykuły, przekazywali informacje o rodzaju wsparcia oferowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie oraz Gminę Nysa. Powyższe działania pozwoliły na udzielenie pomocy tym, którzy jej potrzebowali.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie świadczył również usługi opiekuńcze w domu podopiecznego, które ogólnie polegają na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb. Celem usług opiekuńczych jest umożliwienie jak najdłuższego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób chorych i niepełnosprawnych, które ze względu na stan zdrowia wymagają pomocy innych osób. Pomoc w formie usług opiekuńczych ma zabezpieczać zidentyfikowane potrzeby osoby wymagającej pomocy oraz uzupełniać pomoc i opiekę świadczoną przez rodzinę i najbliższe otoczenie jak również służyć poprawie jakości życia. Wniosek o takie usługi mogli zgłosić nie tylko sami podopieczni lub rodzina podopiecznego, ale także sąsiedzi czy

pracownik socjalny. Od 01 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. usługami opiekuńczymi objętych było 210 osób. Usługi opiekuńcze świadczyły 22 etatowe opiekunki, które do końca grudnia 2024 r. w ramach usług opiekuńczych wykonały 26 722,50 godzin usług. Plan budżetu na 2024 r. w zakresie środków przeznaczonych na realizację usług opiekuńczych wyniósł 1 889 084,70 zł, natomiast wykonanie — 1 870 652,29 zł. Natomiast plan dochodów na 2024 r. wynosił 230 000,00 zł, a z tytułu pobieranych odpłatności uzyskano dochód w wysokości 241 153,02 zł.

Oprócz usług opiekuńczych Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie realizował również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W roku 2024 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 120 osób realizując 16 481 godzin usług. Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ich miejscu zamieszkania świadczone były przez podmiot wyłoniony w drodze nieograniczonego przetargu, tj. firmę „Promyk Nadziei”, która zatrudniła osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do wykonywania terapii. Otrzymana dotacja w 2024 r. na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosiła 1 615 138,00 zł, co było tożsame z wykonaniem. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym Gminy z zakresu administracji rządowej. Środki na realizację zadania przekazuje Wojewoda stosownie do zapotrzebowania. Jak wynika z danych w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w porównaniu z rokiem 2023, w 2024 r. liczba osób korzystających z usług SUO wzrosła o 22 osoby, a w zakresie liczby wykonanych godzin usług nastąpił wzrost o 3 566 godzin.

Wykres 2 Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w latach 2018 – 2024

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie

Gmina Nysa w 2024 r. realizowała projekty z zakresu pomocy społecznej. Finansowane były one przy udziale środków krajowych i unijnych, tj.:

- „Radosna twórczość nyskiego Seniora - edycja VI” – wartość całkowita: 82 360,00 zł,
- „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ II - edycja V” – wartość całkowita: 77 570,96 zł,
- „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ III - edycja III” – wartość całkowita: 77 760,00 zł,
- „Opieka 75+” na rok 2024 – wartość całkowita: 169 933,50 zł,

- „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 – wartość całkowita: 38 486,00 zł,
- „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” na rok 2024 – wartość całkowita: 277 672,16 zł,
- „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 – wartość całkowita: 482 970,15 zł,
- „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 – wartość całkowita: 1 755 697,84 zł,
- „Nie-Sami-Dzielni - rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne - III edycja” – wartość całkowita: 49 304,85 zł,
- „Rodzina to jest Siła!” – wartość całkowita: 22 193,31 zł.

Od 2018 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie zajmuje się udzielaniem schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie Gminy. W tym celu Ośrodek prowadzi Noclegownię (35 miejsc) oraz Ogrzewalnię (12 miejsc). Pierwsza z ww. placówek przeznaczona jest do udzielania doraźnej i okresowej pomocy osobom bezdomnym, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego. Natomiast ogrzewalnia zapewnia możliwość skorzystania z pobytu, aby w cieple spędzić czas, w okresie gdy noclegownia jest zamknięta. Z ww. placówek w 2024 r. skorzystało 59 osób bezdomnych. Na terenie gminy Nysa funkcjonowało 11 mieszkań treningowych (przeznaczonych dla 44 osób) oraz 1 mieszkanie wspomagane (przeznaczone dla 3 osób). Do zadań własnych Gminy należy także sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. W 2024 r. zlecono sprawienie 8 pogrzebów (spośród których 2 osoby posiadały ubezpieczenie). Ogółem na ten cel wydano 16 188 zł w ramach środków własnych.

Na terenie Gminy Nysa funkcjonuje Gminne Centrum Wsparcia III Sektora, które oferuje kompleksową pomoc na rzecz osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym, zapewnia integrację międzypokoleniową i co istotne zapobiega także degradacji społecznej mieszkańców. Centrum ma urozmaiconą i bogatą ofertę pomocową dla wszystkich mieszkańców Gminy Nysa, m.in. dla rodzin, dzieci i seniorów. Gminne Centrum oferuje wsparcie na różnych płaszczyznach co pozwala na niwelowanie pojawiających się problemów społecznych i zwiększenie bazy usług w sferze pomocy społecznej. W zakres działalności Gminnego Centrum Wsparcia III Sektora wchodzi m.in.: Klub Rodzica, Centrum Streetworkingu oraz Gminne Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych.

Jednym z założeń Klubu Rodzica jest wsparcie rodziców w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych. Klub powstał w ramach projektu „Włączenie społeczne w Gminie Nysa. Centrum Streetworkingu i Klub Rodzica – II edycja”, który był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

Świetlica socjalna z programem zajęć socjoterapeutycznych funkcjonuje w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nysie jako placówka wsparcia dziennego przeznaczona dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 lat. Dzieci uczestniczące w zajęciach prowadzonych w świetlicy uczą się planowania pracy, samodzielnego projektowania, podejmowania właściwych decyzji, występowania na forum, logicznego myślenia. Kształcą uwagę, pamięć, koncentrację, aktywność

psychoruchową i sprawność manualną. W ciągu całego roku uczniowie otrzymują fachową, systematyczną pomoc w nauce i emocjonalne wsparcie w sytuacjach trudnych, problemowych. W 2024 r. działania wspierane były poprzez warsztaty logopedyczne i psychologiczne. Każde dziecko jest objęte należytą opieką i indywidualnym podejściem wychowawczym. Bogata oferta zajęć świetlicowych oprócz walorów wychowawczych i dydaktycznych ma wartości integracyjne, co przekłada się na klimat i rodzinną atmosferę. W ramach swojej działalności świetlica oferuje pomoc dzieciom w nauce, zachęcając do rozwijania zainteresowań, umiejętności oraz edukacji profilaktycznej. W świetlicy prowadzone były cotygodniowe warsztaty kulinarne, zajęcia logopedyczne oraz spotkania z psychologiem. Dzieci uczestniczyły w wyjściach do kina, do Centrum Nauki Sowa oraz na lodowisko. W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. świetlica współpracowała z Fundacją Plan B oraz klubami Senior+ I, Senior+ II i Senior+ III w zakresie cyklicznych spotkań tematycznych, w ramach których organizowane były: Piknik rodzinny, spotkania integracyjne takie jak grill, warsztaty muzyczne, plastyczne czy kulinarne. W okresie wakacyjnym odbyła się wycieczka dla wychowanków świetlicy do Funzeum w Gliwicach i zoo w Chorzowie. W ramach współpracy z Państwową Akademią Nauk Stosowanych w Nysie dzieci korzystały z cotygodniowych korepetycji z języka angielskiego w siedzibie uczelni.

Pomoc obywatelom Ukrainy

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie podejmował wiele działań wspierających rodziny/osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej z powyższego powodu. Od czasu rozpoczęcia

działań wojennych Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie otrzymał 34 postanowienia sądu o ustanowieniu opiekunów tymczasowych dla 46 małoletnich uchodźców. W 2024 r. pomocą w formie bezpłatnych posiłków w szkole objęto 2 dzieci z Ukrainy. Ponadto przyznano: zasiłek okresowy 1 rodzinie oraz pobyt w mieszkaniach treningowych 10 osobom.

Zgodnie z art. 32 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnymi na terytorium tego państwa, z uwagi na występujące sytuacje kryzysowe wśród obywateli Ukrainy przebywających na terenie Gminy Nysa Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie umożliwiał skorzystanie z bezpłatnej pomocy psychologicznej w języku ukraińskim. W 2024 r. z pomocy psychologa skorzystało 24 obywateli Ukrainy, którym udzielono łącznie 213 porad. W 2024 r. działaniami w ramach realizacji procedury „Niebieskiej Karty” objęto 4 rodziny z Ukrainy.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie motywowali obywateli Ukrainy do podejmowania aktywności zawodowej, współpracowali z Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie oraz były kierowane między innymi do podjęcia działań w ramach Centrum Integracji Społecznej w Nysie.

8.3 Działania na rzecz seniorów

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie w ramach swoich zadań własnych prowadzi również trzy Kluby Seniora, które swoją działalność realizują w ramach projektu

dofinansowanego z budżetu państwa w ramach realizacji Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021 - 2025. Kluby to miejsca spotkań, integracji, aktywizacji, rozwijania zainteresowań i pasji, wspólnie spędzanego czasu. Kluby przeznaczone są dla mieszkańców z terenu Gminy Nysa, którzy ukończyli 60 rok życia. To miejsca integracji i aktywności seniorów, w których rozwija się życie społeczne i życie kulturalne seniorów, odbywają się zajęcia relaksacyjne, rękodzieło czy zajęcia z obsługi komputera i inne.

Od maja 2018 r. Gmina Nysa jest członkiem programu Ogólnopolskiej Karty Seniora – edycji lokalnej. Dzięki temu, seniorzy posiadający kartę mają możliwość korzystać ze zniżek na wybrane produkty i usługi. Wśród partnerów programu, w których seniorzy mogą oczekiwać wspomnianych upustów można wymienić:

- ośrodki rehabilitacyjne,
- uzdrowiska,
- ośrodki zdrowotno-medyczne,
- ośrodki kulturalne (kina, teatry, muzea, klubokawiarnie),

Kartę Seniora wydaje Dzienny Dom Pobytu w Nysie. W 2024 r. wydano 489 kart.

Dzienny Dom Pobytu w Nysie

W Gminie Nysa działa Dzienny Dom Pobytu im. J. Kozarzewskiego, którego głównym celem jest aktywizacja, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie Seniorów.

W swej działalności placówka oferuje szeroki wachlarz działań, z których mogą skorzystać pensjonariusze. W 2024 r. z usług Dziennego Domu Pobytu w Nysie skorzystało ponad 200 osób, z tego systematycznie 164 osoby. Placówka prowadzi

wiele zajęć integrujących i aktywizujących osoby starsze, między innymi: gimnastykę połączoną z relaksacją, zajęcia z „Nordic Walking” oraz wspólne spacer, z których skorzystało około 60 osób. W ramach działalności ośrodka organizowane były poranki filmowe, kawiarenka dla seniora, „Kuferek Babuni”, czy spotkania z policją pt. „Bezpieczny Senior” oraz spotkania grupy kabaretowej, miłośników poezji, grupy brydżowej i spotkania pod nazwą „Śpiewać każdy może”. W ramach projektu „Seniorze nie bój się urzędu” odbyły się dwa spotkania, w których udział wzięło 80 osób. Dzięki przyznanemu przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne grantowi w wysokości blisko 24 000 zł. Dzienny Dom Pobytu zakupił defibrylatory oraz sprzęt do udzielania pierwszej pomocy (apteczki, ciśnieniomierz). W ramach projektu przeprowadzono 6 szkoleń z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla seniorów ich opiekunów i pracowników (grupa ok. 60 osób). Podczas szkoleń uczestnicy nauczyli się korzystania z defibrylatorów i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. We wrześniu został zorganizowany międzypokoleniowy pilnik pod hasłem „Dbam o serce” połączony z warsztatami udzielania I pomocy, pomiarem ciśnienia oraz możliwością obejrzenia karetki pogotowia. Uczestnicy mieli możliwość ćwiczeń na fantomach pod okiem ratowników medycznych. Ponadto w 2024 r. w Dziennym Domu Pobytu w Nysie zorganizowano stałe wydarzenia, w których uczestniczyło od 25 do 85 osób, m.in. Dzień Babci i Dzień Dziadka, Dzień Kobiet, śniadanie Wielkanocne, pikniki, wyjścia do kina, zabawa andrzejkowa oraz Wigilia.

W 2024 r. Dzienny Dom Pobytu w Nysie zorganizował Dzień Seniora oraz przegląd artystyczny pt. „Seniorzy seniorzą na scenie”. W każdym z tych wydarzeń uczestniczyło po około 400 osób.

Zorganizowano także konferencję poświęconą chorobom otępiennym u osób starszych, w której uczestniczyło około 70 osób. W Dziennym Domu Pobytu w Nysie odbyło się również spotkanie z psychologiem na temat depresji u osób starszych oraz jak radzić sobie w sytuacjach kryzysowych oraz spotkanie z fizjoterapeutą, który poruszył temat wpływu ruchu na zdrowie seniora. W każdym z tych spotkań uczestniczyło około 40 osób.

W 2024 r. zorganizowano wycieczkę do Wojśławic oraz Morowa dla grup po około 50 osób.

Dzienny Dom Pobytu w Nysie współpracuje z klubami seniorów, związkami, stowarzyszeniami skupiającymi Seniorów oraz z gminnymi placówkami oświatowymi.

Od maja 2018 r. Gmina Nysa jest członkiem programu **Gmina Przyjazna Seniorom** i Ogólnopolskiej Karty Seniora– edycja lokalna.

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania tej placówki to 1 906 245,63 zł.

W wyniku powodzi we wrześniu 2024 r. na skutek podwyższenia wód gruntowych do Dziennego Domu Pobytu w Nysie wtargnęła woda do wysokości 2 metrów. Zostały zniszczone pomieszczenia piwniczne, około 140 m², w których znajdowały się m.in. stolówka dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie, pomieszczenie kuchenne tj.: obieralnia, pomieszczenie do mycia termosów, magazyny na sprzęt i żywność, kotłownia i pomieszczenie gospodarcze. Woda zniszczyła sprzęt, który był niezbędny do codziennego funkcjonowania. Zniszczeniu uległa również instalacja elektryczna (w pomieszczeniach piwnicznych), okna i drzwi. Po opadnięciu wody pracownicy Dziennego Domu Pobytu w Nysie rozpoczęli sprzątanie zalanych pomieszczeń. W usuwaniu skutków powodzi

pomagali uczestnicy Centrum Integracji Społecznej w Nysie. W dniu 7 października 2024 r. placówka wróciła do działalności. Zalane pomieszczenia zostały osuszone i odkażone, a koszty pokryte z ubezpieczenia.

W trakcie usuwania skutków powodzi pracownicy Dziennego Domu Pobytu w Nysie pomagali w przygotowywaniu posiłków w Centrum Integracji Społecznej w Nysie oraz pod Halą Nysa. Ponadto samochodem służbowym rozwożono ciepłe posiłki dla powodzian przygotowywane przez World Central Kitchen.

Na terenie Gminy Nysa działa Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) Caritas Diecezji Opolskiej w Nysie. Prowadzi on zajęcia wspierająco-aktywizujące dla uczestników. Gwarantuje profesjonalną opiekę terapeutyczną i rehabilitacyjną, którą w 2024 r. objętych zostało 66 osób z zaburzeniami psychicznymi. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania tej placówki to 1 722 661,27 zł.

8.4 Działania na rzecz osób wykluczonych społecznie

Jednym z kluczowych zadań Gminy jest przeciwdziałanie procesowi wykluczenia społecznego, które szczególnie często spotyka osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami. W związku z tym, Gmina zobowiązana jest do prowadzenia działań mających na celu aktywizację oraz integrację grup podatnych na odtrącenie.

Jednym z takich działań jest prowadzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie, która w 2024 r. udzieliła wsparcia dla osób doznających przemocy i pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą nadużywającą alkoholu poprzez 143 rozmowy. Oprócz tego przeprowadzono 160 rozmów interwencyjno-motywujących w stosunku do osób

nadużywających alkoholu oraz stosujących przemoc. W 2024 r. wydano także 26 postanowień dotyczących opiniowania lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz przeprowadzono 4 kontrole przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

Kolejną jednostką działającą na rzecz osób wykluczonych społecznie na terenie Gminy Nysa jest **Centrum Integracji Społecznej (CIS)**, które funkcjonuje od 2016 r. w formie samorządowego zakładu budżetowego. Misją CIS jest odbudowywanie oraz podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych oraz samodzielnego poruszania się po rynku pracy, a więc stworzenie realnego sposobu na przeciwdziałanie problemowi marginalizacji oraz wykluczenia społecznego wśród mieszkańców Gminy Nysa. Działalność CIS pozwala jego uczestnikom odzyskać szacunek do samych siebie, jak i poczucie własnej wartości i godności, a także zdobyć umiejętności zawodowe, które są najważniejszą wartością w procesie usamodzielniania się.

Prowadząc działalność w 2024 r. CIS miało do dyspozycji pomieszczenia administracyjno-biurowe, położone na parterze budynku, z dostępem dla osób niepełnosprawnych oraz kilka pomieszczeń na piętrze. Do realizacji celów szkoleniowych CIS dysponowało trzema salami szkoleniowymi. Do dyspozycji miało również pomieszczenia piwniczne.

Procedurę rekrutacyjną w roku 2024 w sprawie możliwości uczestnictwa w CIS przeprowadzono w stosunku do 105 osób, z kolei Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego (IPZS) podpisano z 41 nowymi osobami. Realizację IPZS ukończyło pozytywnie 15 osób, z czego 14 osób podjęło zatrudnienie.

W ramach działalności CIS w 2024 r. działały następujące warsztaty:

Rodzaj warsztatu	Opis wykonanych w ramach warsztatu prac	Wypracowane przychody
remontowo– –budowlany, w tym brukarski	W ramach praktycznej nauki zawodu uczestnicy wykonywali prace remontowo - budowlane: roboty tynkarskie, roboty instalacji wodno– –kanalizacyjnej, roboty malarskie. Prace były wykonywane na zlecenie instytucji zewnętrznych oraz indywidualnych zlecniodawców, jak również na terenie CIS w Nysie.	19 921,08 zł
porządkowy i pielęgnacji terenów zielonych	W ramach warsztatu wykonywane były prace porządkowe i pielęgnacyjne terenów zielonych na terenie miasta i Gminy Nysa oraz u indywidualnych zlecniodawców.	785 321,39 zł
rękodzielniczy i szwalniczy	Podczas zajęć instruktor reintegracji zawodowej przyuczał uczestników do wykonywania prac rękodzielniczych i szwalniczych, tj.: wykonywanie bukietów ze świeżych kwiatów i roślin, stroików okolicznościowych, kompozycji kwiatowych na nagrobki, zdobienia bombek świątecznych oraz tworzenia ozdób, szycia kamizelek, fartuchów i ściereczek kuchennych, szycia toreb i torebek ozdobnych.	9 744,97 zł
gastronomiczno- cukierniczy	Instruktor warsztatu gastronomiczno-cukierniczego prowadził zajęcia mające na celu przygotowanie uczestników do pracy w gastronomii. Uczestnicy zapoznali się z tematyką: organizacji pracy w kuchni i cukierni, pobierania i przechowywania	25 821,13 zł Warsztat wykorzystywany był na rzecz uczestników CIS -

Rodzaj warsztatu	Opis wykonanych w ramach warsztatu prac	Wypracowane przychody
	próbek żywności, systemu HCCP - bezpieczeństwa żywności w gastronomii, magazynowania i przechowywania żywności, dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji BHP - zagrożenia występujące w kuchni.	przygotowywał posiłki, o których mowa w art.10 ust. 6 pkt. 8 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

CIS w Nysie aktywnie uczestniczyło w działaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. W trakcie akcji ratunkowych zapewniało wsparcie przygotowując posiłki dla pracowników Straży Pożarnej i Wojska. Dodatkowo, udostępniło swój budynek jako miejsce noclegowe dla strażaków i żołnierzy, wspierając w ten sposób służby w trudnym czasie.

Centrum Integracji Społecznej w Nysie w 2024 r. brało również udział w organizacji prac społecznie użytecznych dla osób skazanych przez Sąd Rejonowy w Nysie. Wykonywane czynności polegały przede wszystkim na utrzymaniu czystości na terenach przynależnych do Gminy Nysa.

W 2024 r. CIS finansowane było z:

dotacji przedmiotowej	w kwocie 785 799,68 zł	ok. 44,17 % ogólnego przychodu
przychodów własnych wypracowanych w ramach porozumień i umów	w kwocie 900 999,37 zł	ok. 50,65 % ogólnego przychodu

Dotacji celowej na realizację zadania publicznego w ramach Programu na rzecz zatrudnienia socjalnego na lata 2023-2025 (Edycja 2024) <u>Idę do pracy!!!!</u>	w kwocie 88 289,80 zł	ok. 4,96 % ogólnego przychodu

Plan roczny przychodów na 2024 r. przewidziany został w wysokości 1 778 954,00 zł, natomiast zrealizowany został na poziomie 1 775 000,00 zł, co stanowi 99,80 % jego realizacji.

Źródło: Centrum Integracji Społecznej, prace ogrodnicze na skwerach miejskich

9. Wsparcie rodzin

Na terenie Gminy Nysa dostępna jest Opolska Karta Rodziny i Seniora (OKRiS), której celem jest wspieranie rodzin wielodzietnych, zastępczych i osób starszych mieszkających na terenie województwa opolskiego. Kryteria otrzymania Opolskiej Karty Rodziny i Seniora:

- rodziny z co najmniej z dwojgiem dzieci w wieku do 18 lat,
- rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka,
- rodziny wychowujące dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością,
- osoby starsze, które ukończyły 60 rok życia.

W 2024 r. złożono 48 wniosków o wydanie Opolskiej Karty Rodziny i Seniora, w tym 34 wnioski OKRiS od osób powyżej 60 roku życia. Wydano łącznie 82 karty OKRiS, w tym 46 kart OKRiS dla osób powyżej 60 roku życia. Od początku funkcjonowania Programu złożono 823 wniosków, w tym 320 dla rodzin oraz 503 dla osób powyżej 60 roku życia.

W Gminie Nysa od 2017 r. funkcjonuje Nyska Karta Dużej Rodziny. Program ten ma na celu promowanie modelu rodzin wielodzietnych, a także zwiększanie szans rozwojowych dla dzieci z nich pochodzących. W 2024 r. Karta uprawniała do:

- 50% dopłaty do biletów elektronicznych miesięcznych imiennych – szkolnych oferowanych przez Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o. o. w Nysie dla uczniów dojeżdżających do szkół podstawowych na terenie Gminy Nysa;
- 50% dopłaty do opłat za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym zlokalizowanym na terenie Gminy Nysa; przy czym wysokość dopłaty nie

może przekroczyć 50 % opłaty za pobyt dziecka w żłobku prowadzonym przez Gminę Nysa;

- 50% zniżki dla dziecka na korzystanie z zajęć wakacyjnych i zimowych organizowanych przez Nyski Dom Kultury;
- 25% zniżki na spektakle teatralne i inne wydarzenia organizowane przez Nyski Dom Kultury;
- bezpłatne wyrobienie karty bibliotecznej w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Nysie.

Posiadacze Nyskiej Karty Dużej Rodziny mogą skorzystać również z innych ulg i zniżek, które zaoferują przystępujący do Programu przedsiębiorcy i osoby prywatne. W 2024 r. liczba firm i instytucji honorujących Kartę na terenie całej Polski wyniosła blisko 35 tys., w tym 973 z województwa opolskiego.

Tabela 20 Zestawienie wydanych kart Nyskiej Karty Dużej Rodziny

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych kart	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci	Łączny koszt wydania kart [zł]
2019	414	1 021	432	1 021	292	3 495,22
2020	142	546	176	546	250	1 479,11
2021	138	538	138	538	273	1 984,36
2022	696	1 365	606	1 365	391	7 863,00
2023	633	1 242	556	1 242	240	10 863,00
2024	189	429	155	429	135	3 879,00

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie

Do posiadania Nyskiej Karty Dużej Rodziny prawo przysługuje wszystkim rodzicom, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, na następujących warunkach:

- w wieku do 18. roku życia,
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Tabela 21 Rodzaje ulg w ramach Nyskiej Karty Dużej Rodziny wraz z liczbą osób, która z nich skorzystała oraz sfinansowaną kwotą

Rodzaj ulgi	Liczba osób	Liczba	Kwota [zł]
50% dopłata do biletów elektronicznych miesięcznych imiennych MZK Nysa	61	375 biletów	2 250,00
50% dopłata do opłat za pobyt dziecka w żłobku i klubie dziecięcym	72	—	61 464,05
bezpłatne wyrobienia karty bibliotecznej w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Nysie	24	24 karty	24,00
25% zniżki na spektakle teatralne i inne wydarzenia organizowane przez Nyski Dom Kultury	221	221 osób	4 267,00

Źródło: MZK w Nysie, GZO w Nysie, MiGBP w Nysie, NDK w Nysie

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Piknik dbam o serce w Dziennym domu Pobytu

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Rada Seniorów

10. Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe

Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych to ważny aspekt zadań własnych Gminy. Mowa tu również o podmiotach wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.). Zasady działania, w tym zakresie, określone są w „Rocznym programie współpracy Gminy Nysa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024”.

Wśród organizacji pozarządowych, Gmina najwięcej środków finansowych przeznaczyła na rzecz Caritas Diecezji Opolskiej. Realizował on zadania z zakresu pomocy społecznej. Organizacja wspierała rodziny i osoby w trudnej sytuacji życiowej przez prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Nysie.

Tabela 22 Zestawienie ofert złożonych do konkursów na realizację zadań zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w 2024 r.

Lp.	Nazwa organizacji	Zakres zadania publicznego (rodzaj zadania)	Tytuł zadania	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]	Wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]	Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]
1.	Stowarzyszenie Nasza Lipowa	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego: 1. ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, poprzez organizację imprez promujących i kultywujących dziedzictwo kulturowe lub tradycje ludowe	Tradycje 2024	10 000,00	2 500,00	2 500,00
2.	Stowarzyszenie Rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Jerzego Kozarzewskiego w Nysie	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego: 2. upowszechnianie kultury i sztuki	W sile wieku	65 000,00	6 000,00	6 000,00
3.	Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Twórczości i Promocji Aktywności "Voice Of Art"		Historia Nysy w obiektywie mieszkańców		3 500,00	3 500,00

4.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy		Żyjemy z tradycją i kulturą		5 000,00	5 000,00
5.	Fundacja Czas Na Nas		Teatralny Plan Rozwoju 2024		10 000,00	10 000,00
6.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie		Leć piosenko leć		7 000,00	7 000,00
7.	Fundacja Nysa Fortom Forty Nysie		Forteczne spotkania pokoleń 2024		9 000,00	7 452,94 zł
8.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Turystyki na Pograniczu Polsko-Czeskim		Od średniowiecza do współczesności - edycja II		4 500,00	4 500,00
9.	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru		Organizacja warsztatów tańców i pieśni lubelskich		10 000,00	10 000,00
10.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice		Kultura i sztuka w Goświnowicach 2024		5 500,00	5 500,00
11.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska		Spotkania ze SZTUKĄ		4 500,00	4 500,00
12.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Turystyki na Pograniczu Polsko-Czeskim	Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1 - 32a ustawy	Obiekty i sztuka sakralna w Nysie - szkolenie dla kadr turystycznych	75 000,00	2 500,00	2 500,00
13.	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Opolskiego Oddział Rejonowy w Nysie		Ratownik wodny - sprawny i skuteczny w ratowaniu osób		4 000,00	4 000,00

14.	Stowarzyszenie Rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Jerzego Kozarzewskiego w Nysie		Integracja poprzez pasję gry w brydża		4 500,00	4 500,00
15.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie		Warsztaty Amatorskiej grupy teatralnej w Hajdukach Nyskich 2024		9 500,00	9 500,00
16.	Fundacja Nysa Fortom Forty Nysie		Nysa dziedzictwo pokoleń		9 000,00	7 458,62
17.	Stowarzyszenie "Razem w przyszłość 2020"		Sprawne ciało - edycja 2024		3 500,00	3 500,00
18.	Ochotnicza Straż Pożarna w Przełęku		Szkolenie strażaków OSP - wzmacnianie gotowości operacyjnej OSP Przełęk		5 000,00	5 000,00
19.	Fundacja Czas Na Nas		Nyskie Spotkania Teatralne - edycja III		7 000,00	7 000,00
20.	Nyska Formacja Obronno-Taktyczna		Bezpieczna Kobieta 2024		8 000,00	7 983,09
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy		Szkolenie strażaków OSP oraz członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych OSP Gminy Nysa – Strażak Sam		7 000,00	7 000,00
22.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice		Szkolenie muzyczno-taneczne Goświnowiczka 2024		4 000,00	4 000,00
23.	Nyski Klub Sportowo-Turystyczny Niewidomych i Słabowidzących Atut Nysa	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - Upowszechnianie kultury fizycznej wśród osób z niepełnosprawnością	Zajęcia w sekcjach sportowych osób niepełnosprawnych	8 000,00	8 000,00	8 000,00

24.	Nyski Szkolny Związek Sportowy	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - Prowadzenie współzawodnictwa sportowego w szkołach podstawowych	Nyskie Igrzyska Sportowe	40 000,00	40 000,00	40 000,00
25.	Stowarzyszenie Nasza Lipowa	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - Organizacja i przeprowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	Tańczymy 2024	25 000,00	2 265,00	2 065,00
26.	Stowarzyszenie "Razem w przyszłość 2020"		Pora wstać! - edycja 2024		5 000,00	4 675,00
27.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy		Mistrzostwa Ochotniczych Straży Pożarnych w Piłce Nożnej - Piłka na Okrągło		9 500,00	9 500,00
28.	Fort Nysa Rugby Football Club		Rugby tag i futbol australijski dla dzieci i młodzieży		4 800,00	3 575,39
29.	Klub Siatkarski Beach Volley Nysa	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - Organizacja i przeprowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych lub sportowo - rekreacyjnych na terenie Gminy Nysa	Eliminacyjny Turniej o Mistrzostwo Polski w siatkówce plażowej mężczyzn	20 000,00	5 500,00	0,00
30.	Nyska Formacja Obronno-Taktyczna		IV Międzyszkolne Zawody Strzeleckie o Puchar Burmistrza Nysy		7 000,00	7 000,00
31.	Klub Żeglarski Nysa		Regaty żeglarskie o Puchar Nysy		5 500,00	5 485,97
32.	Fort Nysa Rugby Football Club		Nysa Cup		2 000,00	0,00
33.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "Gim 2" w Nysie	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - Organizacja	Zajęcia ruchowo-taneczne SENIORSZOK III	7 000,00	4 000,00	4 000,00

34.	Stowarzyszenie "Razem w przyszłość 2020"	aktywności fizycznej osób starszych	Pora wstać! - 55+ (edycja 2024)		1 750,00	1 750,00
35.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska		Aktywny senior - nordic walking w Białej Nyskiej		1 250,00	1 250,00
36.	Stowarzyszenie Przyjaciół Młodzieży Harmonia w Chaosie	Turystyka i krajoznawstwo	Szlakiem Fryderyka – organizacja pieszych wycieczek po obiektach militarnych Nysy	20 000,00	4 000,00	3 960,00
37.	Setka na Fali		Rejsy krajoznawcze po Jeziorze Nyskim		3 100,00	0,00
38.	Klub Żeglarski Nysa		Rejsy krajoznawcze po Jeziorze Nyskim		4 000,00	3 959,24
39.	Stowarzyszenie Aktywni Razem		Krajoznawcze rejsy pod żaglami		2 100,00	2 100,00
40.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Turystyki na Pograniczy Polsko - Czeskim		Czwartkowe spacery szlakami Gminy Nysa		3 000,00	3 000,00
41.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska		Piesze wędrówki najmłodszych po szlakach Gminy Nysa w postaci gry miejskiej edycja 2024		3 800,00	3 800,00
42.	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Opolskiego Oddział Rejonowy w Nysie	Ratownictwo wodne	Ratownictwo Wodne Nysa 2024	40 000,00	35 000,00	34 150,00
43.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Czternasty Rodzinny Piknik Goświnowicki	30 000,00	5 850,00	5 850,00
44.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy		Dni Słonecznika w Sołectwie Kępnica		7 800,00	7 800,00
45.	Stowarzyszenie Nasza Lipowa		Festyn rodzinny 2024		3 650,00	3 610,00

46.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie		Festyn rodzinny „Święto Gruszy” 2024 w Hajdukach Nyskich		8 150,00	8 150,00
47.	Ludowy Klub Sportowy LKS Goświnowice		Dzień pieczonego ziemniaka w stylu Country		2 275,00	2 163,00
48.	Koło Gospodyń Wiejskich Wierzbice		Święto Pieczonego Ziemniaka		2 275,00	0,00
49.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "GIM2" w Nysie	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym wynikającym z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 -pozaekcyjne i pozaszkolne zajęcia dla dzieci i młodzieży	Sportowa Dziesiątka 2024	280 000,00	10 000,00	10 000,00
50.	Stowarzyszenie Niwnica Teraz My		Talent mam 2024		50 000,00	49 999,84
51.	Ludowy Klub Sportowy LKS Goświnowice		Pozaszkolne zajęcia sportowe 2024		9 000,00	8 998,81
52.	Nyskie Towarzystwo Siatkówki Kobiet		Siatkówka kontra uzależnienia		10 000,00	10 000,00
53.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska		Aktywni - kreatywni		12 000,00	11 997,12
54.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice		Zajęcia pozaszkolne w Goświnowicach i Radzikowicach - 2024		9 000,00	8 997,32
55.	Stowarzyszenie Niwnica Teraz My		Talent mam 2024 II edycja		49 732,00	48 467,02
56.	Stowarzyszenie Nasza Lipowa		Aktywni 2024		10 860,00	9 375,42
57.	Nyskie Towarzystwo Siatkówki Kobiet		Siatkówka kontra uzależnienia II		10 160,00	10 160,00
58.	KS Basket Nysa		Pozalekcyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Nysa		9 720,00	9 720,00
59.	Ludowy Klub Sportowy LKS Goświnowice		Pozaszkolne zajęcia sportowe 2024 - Jesień		7 660,00	7 660,00

60.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice		Zajęcia pozaszkolne w Goświnowicach i Radzikowicach - 2024-Edycja II		13 300,00	13 299,55
61.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska		Aktywni - kreatywni edycja II		10 170,00	10 078,39
62.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym wynikającym z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 -organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży - organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży	Goświnowicka półkolonia zimowa 2024	330 000,00	60 000,00	60 000,00
63.	Stowarzyszenie Niwnica Teraz My		Półkolonia ZIMA 2024		23 000,00	22 963,34
64.	Stowarzyszenie Miasto Rodzin		Aktywne ferie 2024		9 520,00	9 520,00
65.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska		Zimowe podróże z Panem Kleksem		13 500,00	9 896,45
66.	Stowarzyszenie Niwnica Teraz My		Łazy 2024		28 558,00	28 558,00
67.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice		Goświnowiccy koloniści 2024		34 269,00	34 269,00
68.	Stowarzyszenie Miasto Rodzin		Wakacje w kajaku i na leżaku		31 153,00	18 172,58
69.	Stowarzyszenie Niwnica Teraz My		LATO 2024		27 000,00	26 634,97
70.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska		Tropiciele zwierząt		13 500,00	12 600,00
71.	Stowarzyszenie Miasto Rodzin		Poznajemy niezwykłe zawody		18 000,00	17 959,60
72.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice		Goświnowicka półkolonia letnia		66 000,00	66 000,00

73.	Fundacja "Plan B"	Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, szczególnie poprzez realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026	Szkoła dla Rodziców - podniesienie kompetencji rodzicielskich dla rodzin z gminy Nysa	40 500,00	35 465,00	35 407,90
74.	CARITAS DIECEZJI OPOLSKIEJ ul. Szpitalna 5a 45-010 Opole	Pomoc społeczna, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób - prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Nysie w latach 2024 - 2028	Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Nysie w latach 2024 - 2028	1 722 661,27	1 722 661,27	1 722 661,27
Razem:				2 713 161,27	2 607 293,27	2 567 634,83

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Tabela 23 Zestawienie ofert złożonych z pominięciem otwartego konkursu na realizację zadań publicznych zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w 2024 r.

Lp.	Zakres zadania publicznego (rodzaj zadania)	Nazwa organizacji, która realizowała zadanie publiczne	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]	Wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]	Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację zadań w poszczególnych obszarach (na dane zadanie) [zł]
1.	działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	Stowarzyszenie Rozwoju Uniwersytetu III Wieku	6 800,00	6 800,00	6 800,00
2.	zadanie z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 - pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia dla dzieci i młodzieży	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "GIM2	10 000,00	10 000,00	10 000,00
SUMA:			16 800,00	16 800,00	16 800,00

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

11. Ochrona środowiska

Ochrona środowiska jest istotnym obszarem działalności Gminy decydującym o satysfakcji społeczności z zamieszkiwanego terenu. Zadania realizowane w tym zakresie opierały się na następujących dokumentach:

- „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nysa” – przyjęty uchwałą Nr LXVI/972/22 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 30 listopada 2022 r.,
- „Plan adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Nysa” – przyjęty uchwałą Nr XXI/345/20 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 20 marca 2020 r.,
- „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nysa na lata 2014-2032” stanowiący załącznik do uchwały Nr V/41/15 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 26 lutego 2015 r.,
- „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nysa na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku” przyjęty uchwałą nr LXXII/1064/23 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 26 kwietnia 2023 r.,
- „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nysa na 2024 rok” przyjęty uchwałą Nr LXXXVII/1257/24 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 25 marca 2024 r.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nysa na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska dla Gminy Nysa w odniesieniu m.in. do ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki

wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej.

REALIZACJA POLITYKI OCHRONY ŚRODOWISKA W 2024 ROKU

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

- 1) Realizacja Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych, poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej **w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. W wyniku realizacji ww. Programu, w 10 lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Nysa, zlikwidowano 13 wysokoemisyjnych źródeł ciepła na paliwa stałe** a w zamian zainstalowano: 6 kotłów gazowych kondensacyjnych, 4 kotły na pellet drzewny spełniający wymogi dyrektywy ekoprojektu. Ponadto w 2 z ww. lokali wymieniono stolarkę okienną i/lub drzwiową. Łączna kwota dofinansowania wypłaconego ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu wyniosła **167 650,72 zł**.
- 2) Gmina Nysa współpracuje także z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu w zakresie wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”. W utworzonym w Urzędzie Miejskim w Nysie punkcie konsultacyjno-informacyjnym, mieszkańcy uzyskiwali niezbędne informacje na temat programu, pomoc w określeniu zakresu rzeczowego przedsięwzięcia podlegającego dofinansowaniu oraz przygotowaniu wniosku o dofinansowanie i wniosku o płatność. W 2024 roku

za pośrednictwem Gminy przygotowano 110 wniosków o dofinansowanie w ramach w/w Programu.

- 3) Nadzór nad wspomagającym monitoringiem jakości powietrza, który tworzy sieć czujników Airly. Obecnie Gmina posiada 14 sensorów (8 w mieście Nysa i po jednym w sołectwach: Biała Nyska, Hajduki Nyskie, Goświnowice, Kubice, Sękowice i Złotogłowie).
- 4) Kontrole prowadzone przez Straż Miejską w Nysie, w zakresie:
  - przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach,
  - przestrzegania zakazu spalania odpadów zielonych,
  - przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej.
- 5) Badanie pobranych próbek odpadów paleniskowych pod kątem spalania niedozwolonych substancji. Próbki pobierane są przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Nysie i przekazywane do analizy Centralnemu Laboratorium Pomiarowo-Badawczemu z Jastrzębia – Zdroju. W 2024 roku pobrano i poddano analizie 13 próbek.

2. Gospodarowanie wodami

- 1) Utrzymywano urządzenia wodne na terenie Parku Miejskiego w Nysie tj. zastawkę wlotową z rzeki Nysy Kłodzkiej do kanału Fortecznego i wylot z rurociągu pod wałem, zastawkę wlotową z rzeki Nysy Kłodzkiej do Młynówki, zastawkę wylotową z fortu wodnego do kanału w II cz. parku, zastawkę na kanale tzw. łezka, kratę wlotową do stawu Łódkowego, zastawkę spustową ze stawu Łódkowego, zastawkę na kanale Młynówka, zastawkę wlotową do stawu Łabędziowego, dwie zastawki spustowe ze

stawu Łabędziowego oraz kratę na kanale Młynówka. Prace miały na celu utrzymanie urządzeń w dobrym stanie technicznym oraz gospodarowanie wodami zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym.

- 2) Prowadzono konserwację i stałe utrzymanie rowu fortecznego, kanału młynówka i rowu doprowadzającego wodę do stawu łódkowego w parku Miejskim w Nysie na łącznym odcinku ok. 3400 m.
- 3) Przeprowadzono konserwację rowów gminnych w Parku Miejskim w Nysie, przy ul. Morcinka w Nysie, wzdłuż ul. Saperskiej w Nysie oraz przy ul. Traugutta w Nysie. Ponadto w ramach usuwania skutków powodzi przywrócono drożność rowów i przepustów na rowach przy ul. Wiosennej, ul. 3 Maja, ul. Baligrodzkiej, wzdłuż rzeki Bielawka przy ul. Jagiełły, ul. Powstańców Śląskich, ul. E. Gierczak i ul. Zamoyskiego. Naprawiono zastawkę wlotową z rzeki do fosy Fortu Wodnego oraz przyczółek zastawki wlotowej do Młynówki. Usunięto zanieczyszczenia powodziowe takie jak gruz, żwir, namul, różnego rodzaju odpady z kanału Młynówka, części rowów w parku, części rowu fortecznego przy ul. Toruńskiej i odcinki zasilające row wodami ze stawów w parku.
- 4) W ramach bieżących potrzeb prowadzono cykliczne prace na rowach gminnych polegające na utrzymywaniu ich drożności poprzez usuwanie zatorów i spiętrzeń, koszenie skarp i odmulanie.

3. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

- 1) W dniu 22 kwietnia 2024 r. z okazji „Dnia Ziemi” przeprowadzono akcję ekologiczną w ramach, której pracownicy McDonald's, PKP PLK oraz skazani z Zakładu Karnego w Nysie posprząтали dzikie wysypiska odpadów.
- 2) W dniach 26-27 sierpnia 2024 r. przystąpiono do akcji „Ekomobilizacja”, której celem było zebranie jak największej ilości elektroodpadów.
- 3) Prowadzono nadzór nad podmiotami świadczącymi usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Nysa.
- 4) Przeprowadzono 1 postępowanie dot. składowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

4. Zasoby przyrodnicze

- 1) Posadzono 59 szt. drzew, wprowadzano nasadzenia kwiatów ozdobnych oraz łąki kwietnej.
- 2) Usuwano z nieruchomości gminnych barszcz Sosnowskiego.
- 3) Wykonywano zabiegi pielęgnacyjne na drzewach.
- 4) Wykonano na drzewach specjalistyczne wiązania zabezpieczające korony przed uszkodzeniem.
- 5) Na terenie Gminy Nysa występuje 28 pomników przyrody.

5. Edukacja ekologiczna

- 1) Wydruk i dystrybucja materiałów informacyjno-promocyjnych programu „Czyste powietrze” w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym znajdującym się w Urzędzie Miejskim w Nysie oraz podczas spotkań z Mieszkańcami Gminy.
- 2) Organizacja 2 spotkań konsultacyjno-informacyjnych dotyczących programu „Czyste powietrze”. Spotkania z Mieszkańcami Gminy odbyły się podczas „Święta gruszy” w Hajdukach Nyskich oraz podczas „Festynu rodzinnego” w Wierzbicicach.
- 3) Wykonanie spersonalizowanej gry wielkoformatowej do skakania na temat segregacji odpadów, do wykorzystania podczas pogadanek ekologicznych.
- 4) Informowanie mieszkańców o jakości powietrza poprzez:
  - „Mapę jakości powietrza” na stronie UM w Nysie (link do strony GIOŚ prezentującej: dane pomiarowe ze stacji zlokalizowanej w Nysie, mapa monitoringu jakości powietrza dla całego województwa, prognozy jakości powietrza, mapa prezentująca wyniki pomiarów czujników Airly).

- Zamieszczanie na stronie internetowej powiadomień o przekroczeniu poziomu informowania i o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania społeczeństwa, dla pyłu zawieszonego PM10, otrzymanych z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
- Przekazywanie ww. komunikatów, za pośrednictwem poczty e-mail, min. do placówek oświatowych oraz placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ).

WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Zakres: porozumienia międzygminne, stowarzyszenia, inne formy współdziałania

1. W ramach zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, realizowanego w oparciu o „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nysa na 2024 rok”:
  - przeprowadzono akcję kastracji wolno żyjących kotów (kotelek/kocurów),
  - zakupiono karmę dla wolno żyjących kotów,
  - przeprowadzono akcję odrobaczania wolno żyjących kotów.
2. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt zostało utworzone na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Nysie Nr LV/377/94 z dnia 26 kwietnia 1994 r. Terenem działania schroniska jest Gmina Nysa oraz gminy: Otmuchów, Paczków, Prudnik, Skoroszyce, Glucholazy oraz Niemodlin, które partycypując w kosztach utworzenia i utrzymania Schroniska.

Tabela 24 Koszty związane z utrzymaniem Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w 2024 r. z podziałem na Gminy

Nazwa Gminy	Ogólny roczny koszt utrzymania schroniska przypadający na poszczególne Gminy [zł]	Roczny dochód z tytułu usług i sprzedaży psów przypadający na poszczególne Gminy [zł]	Roczny koszt utrzymania schroniska pomniejszony o wpływy gotówkowe z tytułu darowizn i sprzedaży psów ze schroniska [zł]
Nysa	204 320,23	1 130,37	203 189,86
Prudnik	94 851,39	524,75	94 326,64
Glucholazy	84 850,39	469,42	84 380,97
Otmuchów	48 412,24	267,83	48 144,41
Paczków	43 577,42	241,09	43 336,33
Skoroszyce	22 310,23	123,43	22 186,80
Niemodlin	47 557,49	263,11	47 294,38
Razem	545 879,39	3 020,00	542 859,36

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Siedzibą schroniska jest obiekt komunalny po byłej szkole podstawowej, usytuowany na działce o pow. 0,26 ha we wsi Konradowa. Budynek szkoły w 1994 roku zaadaptowano na cele schroniska. Znajdują się tam 5 boksów dla psów, które podzielone są na 20 wybiegów. Schronisko posiada również cztery wybiegi dla psów o łącznej powierzchni 1950 m². Psy przebywające w schronisku są zwierzętami bezdomnymi w rozumieniu Ustawy o Ochronie Zwierząt (zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabrały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką

trwale dotąd pozostawały) i pochodzą z terenów gmin partycypujących w kosztach jego utrzymania.

W dniach wolnych od pracy lub po godzinach pracy schroniska w sytuacjach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, w przypadkach zagrożenia zdrowia lub życia zwierzęcia lub stwarzania realnego zagrożenia dla ludzi, Gmina Nysa zapewnia dyżur lekarza weterynarii. Interwencje są podejmowane na zlecenie upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego w Nysie, Straży Miejskiej w Nysie, Straży Pożarnej lub Policji w Nysie.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Schronisko dla bezdomnych zwierząt.

Schronisko w Konradowej to bezpieczny dom dla bezdomnych psów. Dom pełen empatii i dobra. Schronisko przeszło gruntowną modernizację. Każdy pies otrzymuje

indywidualną opiekę – od leczenia po wsparcie behawioralne. Pomoc otrzymują także bezdomne koty – rocznie przekazano im blisko 2 tony karmy przy współpracy z kilkudziesięcioma społecznymi opiekunami kotów.

We wrześniu 2024 roku Schronisko w Konradowej zostało zalane wodami powodziowymi. Pracownicy schroniska wraz z wolontariuszami uratowali wszystkie psy. Część z nich trafiło do schroniska w Opolu, część do ludzi dobrej woli z Nysy i okolic, a część znalazła schronienie u lekarza weterynarii współpracującego z schroniskiem. Po powodzi schronisko wymagało gruntownej odbudowy.

Wykonano, m.in. następujące prace:

- wymiana bramy wjazdowej,
- wymiana/naprawa ogrodzeń na wybiegach dla psów,
- wymiana wszystkich bud,
- wymiana podestów drewnianych w kojach,
- wymiana drzwi w budynku biurowym,
- wymiana mebli w budynku biurowym,
- remont pomieszczeń gospodarczych w budynku biurowym,
- zakupiono blaszany garaż przeznaczony na magazyn,
- odtworzono śluzy przy wejściu na wybieg dla psów.

Do wykonania pozostały jeszcze wymiana wylewek betonowych oraz wymiana /naprawa okratowania w boksach.

Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe i geotermię na terenie Gminy Nysa

Plan jest dokumentem o charakterze strategicznym, a w jego opracowanie zaangażowane były min.: przedsiębiorstwa energetyczne, gestorzy sieci, Gmina i jej jednostki, spółki komunalne, właściciele budynków. W 2024 roku zakres realizowanych zadań Planu miał charakter rodzajowy (rozbudowy sieci, inwestycje związane z korzystaniem z szeroko rozumianymi mediami) i był realizowany przez szeroki katalog podmiotów. Najważniejszym zadaniem związanym z realizacją dokumentu było kontynuowanie czynności przygotowawczych związanych z realizacją odwiertu geotermalnego. Ponadto spółka komunalna NEC kontynuowała proces budowy kotłowni parowej wraz z układem kogeneracyjnym na paliwo RDF. Kontynuowano ponadto modernizację sieci oświetleniowej poprzez wymianę opraw sodowych na oprawy ledowe. Łącznie w 2024 r. wymieniono 104 szt. punktów świetlnych (ul. Rodziewiczówny, ul. Elizy Orzeszkowej, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego). Rozbudowie o 5 815 m uległa również sieć oświetleniowa przebiegająca przez obszar Gminy Nysa. Ponadto zainstalowano również 6 solarnych punktów świetlnych i 15 hybrydowych.

W trakcie wrześniowej powodzi ucierpiało prawie 100 węzłów cieplnych na sieci ciepłowniczej zapewniających rozdział dostarczonego ciepła do poszczególnych gałęzi odbiorczych w budynkach wielorodzinnych. Dzięki zaangażowaniu pracowników Spółki NEC wszystkie urządzenia zostały doraźnie naprawione i przywrócono ich funkcjonalność na przełomie września i października ubiegłego roku.

12. Realizacja polityki w zakresie gospodarki odpadami

W 2024 r. na terenie Gminy Nysa kontynuowano realizację zadania, do którego Gminy zobowiązane zostały przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach oraz niektórych ustaw. W myśl tych przepisów wszystkie gminy od 1 lipca 2013 r. zobowiązane były do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W 2024 r. odbiór i zagospodarowywanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie Gminy Nysa oraz z Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych odbywał się na podstawie umów zawartych pomiędzy Gminą Nysa, a PGK „EKOM” Sp. z o.o. oraz Spółką EkoNysa, która powstała po przekształceniu i podziale Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „EKOM” Sp. z o.o.

Tabela 25 Ilość odebranych odpadów w Gminie Nysa w 2024 r.

Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	%
Odpady zmieszane	16 789,1200	59,41
Odpady zebrane selektywnie	9 361,4200	33,13
Odpady wielkogabarytowe	2 109,8400	7,46
SUMA	28 260,3800	100,00

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Zmieszane odpady komunalne odebrane z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie Gminy Nysa stanowiły 59,41% ogółu odpadów w roku 2024.

Działania edukacyjne prowadzone przez Gminę Nysa w dalszym ciągu przyczyniają się do wzrostu zainteresowania mieszkańców Punktami Selektywnego Odbioru Odpadów Komunalnych. Przeprowadzone zostały również akcje ekologiczne wśród dzieci i młodzieży szkolnej, które miały na celu propagowanie dobrych nawyków segregowania odpadów już od najmłodszych lat.

W związku z brakiem osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu odpadów komunalnych Gmina Nysa będzie w dalszym ciągu propagować edukację ekologiczną oraz podejmować działania zmierzające do prawidłowego funkcjonowania systemu tak, aby utrzymać jego samofinansowanie oraz jego stabilność i szczelność.

W związku z rosnącymi wymaganymi poziomami przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu odpadów komunalnych, koniecznym jest przeprowadzenie działań inwestycyjnych, zmierzających do poprawienia skuteczności segregowania odpadów w instalacji komunalnej oraz skuteczniejsze wpływianie na świadomość mieszkańców dot. prawidłowego sortowania odpadów komunalnych u źródła.

Na system gospodarki odpadami miało również realny wpływ wystąpienie powodzi we wrześniu 2024 r., która swoim zasięgiem objęła również znaczny obszar Gminy Nysa. Gmina Nysa w ramach realizacji zadania polegającego na likwidacji skutków powodzi poprzez odbiór oraz zagospodarowanie odpadów popowodziowych podpisała umowy z PGK „EKOM” Sp. z o.o. oraz Spółką EkoNysa. W ramach tego zadania tylko w samym 2024 r. zostało odebranych oraz przekazanych do składowania 19 496,5300 Mg odpadów popowodziowych. Usuwanie skutków powodzi poprzez dalszą zbiórkę odpadów jest kontynuowane w roku 2025.

13. Działania promocyjne i informacyjne Gminy

Gmina Nysa w 2024 r. przeprowadziła szereg działań promocyjnych, które prowadzono we współpracy z organizacjami, stowarzyszeniami i klubami poprzez realizację działań promujących gminę Nysa, przede wszystkim w zakresie kultury, sportu i turystyki. Działania te obejmowały m.in.:

- promocję gminy Nysa podczas organizacji Finału Tauron Pucharu Polski w piłce siatkowej kobiet,
- promocję gminy Nysa w dyscyplinie piłki nożnej przez Gminny Związek „Ludowe Kluby Sportowe” Nysa,
- promocję gminy Nysa podczas zawodów sportowych pn. "4 Rajd Nyski",
- promocję w dyscyplinie piłki siatkowej kobiet przez Nyskie Towarzystwo Siatkówki Kobiet Nysa,
- promocję gminy Nysa podczas organizacji XI Biegu Nyskiego i IV Nyskiego Mikołajkowego Biegu Charytatywnego,
- promocję gminy Nysa podczas Mistrzostw Nysy w siatkówce plażowej kobiet i mężczyzn,
- promocję gminy Nysa podczas wyścigów skuterów wodnych pn. „Grand Prix Polski International Jetski 2024 POLAND NYSA”,
- realizację kampanii informacyjnych Gminy Nysa w mediach i portalach internetowych, tj.:
  - sieciach telewizji kablowej,
  - portalu www.nysainfo.pl,
  - portalu www.nasza.nysa.pl,

- radiu DOXA,
- radiu ONY,
- realizację kampanii informacyjnej Gminy Nysa na łamach dwutygodnika „TAK! Biuletyn Informacyjny Gminy Nysa”.

Wydarzenia szczególnie istotne dla kształtowania pozytywnego wizerunku Gminy Nysa lub integrujące społeczność mieszkańców zostały objęte patronatem Burmistrza Nysy. W 2024 r. Burmistrz Nysy objął patronatem następujące wydarzenia:

- konkurs kulinarny „Smaki Ziemi Nyskiej”,
- „Otwarte Mistrzostwa Opolszczyzny dzieci i młodzieży w karate kyokushin”,
- „Turniej Halowy Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Nysy”,
- „Rowerowe pierwiośnie” – rozpoczęcie sezonu rowerowego,
- regaty żeglarskie pn. „Mistrzostwa Nysy – Puchar Burmistrza Nysy”,
- „Widowisko plenerowe Noc Świętojańska 2024”,
- „III Zawody Strzeleckie o Puchar Komendanta Powiatowego Policji w Nysie”,
- Festiwal Senioralny „Spełnione Marzenia”,
- „Festyn pod Lipą”,
- „Uroczyste otwarcie remizy strażackiej w Wyszku Śląskim”,
- IV edycja „Marszu po zdrowie”,
- „XXXVII Tarnopolski Zjazd Kresowian”,
- „VII Zjazd Absolwentów Carolinum”,
- „Konferencja dla Biznesu”,

- XI Charytatywny Koncert Noworoczny 2024 „Od Straussa do miłości na ziemi”,
- „40-lecie klubu Podzamcze Nysa/haratamy w gałę”,
- „XIII Weekend Satyry i Karykatury”,
- „Piknik Forteczny”,
- Festyn „Wiśniowe Fantazje”,
- „Święto Miodu”,
- „Światowy Dzień Cukrzycy”.

W roku 2024 Gmina Nysa wykonała materiały promocyjne i informacyjne z logo Nysy lub z promocyjnym nadrukiem, w tym: słodycze, notesy, smycze, siatki bawełniane, pendrive, bidony, kawy i herbaty w dedykowanym opakowaniu, długopisy, kubki, pinsy, roll-upy, banery, windery, kolorowanek „Nysa w Kolorach”.

Gmina Nysa promowała swoje walory turystyczne również na swoim stoisku promocyjnym podczas takich wydarzeń jak „Rozpoczęcie sezonu uzdrowskiego w Jeseniku” czy „Jarmark św. Rity” w Głębinowie.

Działaniami promującymi Gminę Nysa są również Programy Stypendialne Burmistrza Nysy. Wspierają one nyskie środowisko akademickie poprzez pomoc materialną przeznaczoną dla studentów studiujących w Nysie w ramach trzech programów stypendialnych:

- Mieszkaniowe Stypendium Burmistrza Nysy – przeznaczone jest dla studentów pierwszego roku akademickiego spoza Gminy Nysa, mieszkających w odległości nie mniejszej niż 30 km od Nysy, którzy na okres studiów przeprowadzili się do Nysy; maksymalna wysokość stypendium dla jednego stypendysty od roku

akademickiego 2024/2025 wynosi 400 zł/m-c (w roku akademickim 2023/2024 - 200 zł),

- Stypendia Burmistrza Nysy, w tym:
  - stypendium motywacyjne – funkcjonowało do końca roku akademickiego 2023/2024 i było przeznaczone dla studentów minimum drugiego roku, którzy wykazywali się zaangażowaniem w prace na rzecz społeczności lokalnej, w organizacjach studenckich, fundacjach i stowarzyszeniach, a także wykazywali się szczególnymi osiągnięciami naukowymi i artystycznymi; maksymalna wysokość stypendium dla jednego stypendysty wynosiła 500 zł/m-c,
  - stypendium naukowe – przeznaczone jest dla jednego szczególnie uzdolnionego studenta trzeciego roku studiów, który wykaże się najwyższymi osiągnięciami naukowymi (najwyższa średnia) w poprzednim roku akademickim; wysokość stypendium wynosi 500 zł/m-c,
- Stypendium Burmistrza Nysy dla Olimpijczyka – przeznaczone jest dla studentów pierwszego roku akademickiego, którzy na dowolnym etapie edukacji ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej wzięli udział w olimpiadach (stopień centralny) lub posiadają osiągnięcia sportowe na szczeblu ogólnopolskim lub międzynarodowym; maksymalna wysokość stypendium dla jednego stypendysty wynosi 500 zł/m-c.

14. Współpraca krajowa i międzynarodowa

Udział w związkach i stowarzyszeniach

Gmina Nysa należy między innymi do:

- Związku Miast Polskich - Stowarzyszenie zrzesza 382 miasta. Misją Związku jest wspieranie polskich miast w działaniach na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego oraz upowszechnianie dobrych praktyk nowoczesnego i innowacyjnego zarządzania samorządowymi wspólnotami mieszkańców,
- Stowarzyszenia „Subregion Południowy” - w skład Subregionu Południowego wchodzi powiaty nyski, głubczycki i prudnicki oraz gminy Pakosławice, Skoroszyce, Łambinowice, Lubrza, Branice, Biała, Głubczyce, Korfantów, Paczków, Otmuchów, Głuchołazy, Prudnik, Nysa, Kietrz, Baborów, Kamiennik i Głogówek,
- Stowarzyszenia „Gmin Polskich Euroregionu Pradziad” – które realizuje się jako struktura organizacyjna funkcjonująca według zasad: partnerstwa i równoprawności stron zachowania tożsamości narodowej, państwowej, lokalnej i regionalnej dobrowolności uczestnictwa w realizowanych przez niego akcjach, przedsięwzięciach, programach parytetu, czyli równej liczby członków i głosów każdej ze stron w statutowych gremiach oraz równej partycypacji w kosztach organizowanych akcji konsensusu stron przy podejmowanych uchwałach i decyzjach rotacji władz, Parlamentu, Rady, Komisji Rewizyjnej, Grup Roboczych,

- Stowarzyszenia „Nyskie Księstwo Jezior i Gór” – które dąży do tego, by poprawić poziom i jakość życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w oparciu o możliwości lokalnej przedsiębiorczości i walory turystyczno-krajobrazowe obszaru, przy jednoczesnym poszanowaniu tradycji, kultury, zabytków i środowiska naturalnego,
- Stowarzyszenia „Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna” – którego celem jest kreowanie pozytywnego i atrakcyjnego wizerunku województwa na rynkach turystycznych w kraju i zagranicą, opracowanie i rozwijanie działań na rzecz promocji i rozwoju turystyki województwa opolskiego, inicjowanie i kreowanie działań społecznych i gospodarczych na rzecz turystyki, integracja gmin i powiatów województwa opolskiego w zakresie turystyki, koordynacja wszelkich działań pro turystycznych, doskonalenie kadr, prowadzenie i koordynowanie systemu informacji turystycznej w województwie.

Współpraca z miastami partnerskimi

Na koniec 2024 roku Gmina Nysa miała podpisane umowy o współpracy z 9 miastami, tj. Lüdinghausen (NIEMCY), Szumperk (CZECHY), Jeseník (CZECHY), Ingelheim (NIEMCY), Kołomyja (UKRAINA), Taverny (FRANCJA), Batumi (GRUZJA), Sygheș (Rumunia), Varpalota (Węgry).

Ważniejsze wydarzenia:

W 2024 roku Gmina Nysa kontynuowała aktywną współpracę z miastami partnerskimi, realizując szereg wydarzeń kulturalnych, charytatywnych i edukacyjnych. Oto najważniejsze z nich:

Koncert "DESperaci" w Lüdinghausen

16 czerwca 2024 roku w Lüdinghausen odbył się międzynarodowy koncert, w którym wzięli udział członkowie chóru "Glocke" oraz zespół "DESperaci" z Nysy. Wydarzenie miało miejsce w Szkole Zawodowej Richarda von Weizsackera i stanowiło muzyczną podróż dookoła świata.

Akcja charytatywna z Lüdinghausen

W odpowiedzi na powódź, która nawiedziła Nysę, artysta Alfred Glockel z Lüdinghausen zorganizował wystawę swoich prac w Muzeum Powiatowym w Nysie. Wspólnie z burmistrzem Lüdinghausen, Ansgarem Mertensem, oraz przewodniczącym DPG e.V. Lüdinghausen, Dirkem Lagersem, zorganizowali akcję charytatywną na rzecz poszkodowanych.

Dni Nysy 2024 z międzynarodowym akcentem

W dniach 24–26 maja 2024 roku odbyły się Dni Nysy, które miały miejsce zarówno na Rynku, jak i pod Halą Nysa. W ramach wydarzenia zorganizowano Jarmark Produktów Lokalnych, na którym zaprezentowały się także grupy artystyczne z partnerskiego miasta Jeseník. Podczas obchodów święta miasta nastąpiło podpisanie odnowienia przyrzeczenia partnerskiego w XXV rocznicę Współpracy.

Otwarcie Sezonu Uzdrowiskowego 2024

Udział władz miasta Nysy w otwarciu sezonu Uzdrowiskowego oraz podpisanie odnowienia przyrzeczenia partnerskiego w XXV rocznicę Współpracy z Jeseníkiem.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, podpisanie odnowienia przyrzeczenia partnerskiego w XXV rocznicę Współpracy Nysa-Jesenik

Polsko-niemiecko-czeski turniej tenisa stołowego w Nysie

W czerwcu 2024 roku w Nysie w ramach projektu „Sport bez granic” odbył się polsko-niemiecko-czeski turniej tenisa stołowego między nyskim klubem LUKS Nysa a klubem TTC Šumperk z partnerskiego miasta w Czechach oraz TG Nieder-Ingelheim Tischtennis z Niemiec. Na turnieju obecny był burmistrz Nysy Kordian Kolbiarz, a także radna rady miejskiej Szumperka ds. energii i Smart City Pani Valerie Hrubá.

Ponadto, miasta partnerskie przekazały finansowe wsparcie na usuwanie skutków powodzi w łącznej kwocie 753 526,27 zł.

Te wydarzenia podkreślają dynamiczny rozwój współpracy Gminy Nysa z miastami partnerskimi, obejmujący różnorodne dziedziny, od kultury po edukację i pomoc humanitarną.

15. Działania na rzecz bezpieczeństwa

Sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego należą do podstawowych zadań własnych Gminy. Gmina ponadto realizuje zadania w zakresie pozamilitarnych przygotowań obronnych, których celem jest doskonalenie utrzymania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym na terenie Gminy w gotowości zapewniającej sprawne podejmowanie decyzji oraz ciągłe i trwałe koordynowanie działań administracji samorządowej i przedsiębiorców oraz współdziałających terenowych organów administracji wojskowej w ramach stanów gotowości obronnej państwa w czasie pokoju, kryzysu a przede wszystkim wojny.

15.1 Straż Miejska w Nysie

Za ochronę porządku publicznego w Gminie odpowiedzialna jest Straż Miejska, której zadaniami w szczególności są:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych;
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym;
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia;
- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej;
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych;

doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób;

informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi organizacjami społecznymi.

W wyniku czynności służbowych Straż Miejska w 2024 roku podjęła 3 892 interwencji. Za wykroczenia nałożono 114 mandatów karnych, na łączną kwotę 15 900,00 zł.

Tabela 26 Wykaz nałożonych mandatów w 2024 r.

Wykroczenia	Liczba mandatów
spożywanie alkoholu	34
bezpieczeństwo i porządek w komunikacji	37
brak opieki nad psem	15
spalanie odpadów	11
niszczenie zieleni	4
zanieczyszczenie miejsca publicznego	4
pozostałe	9

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Najczęstsze wykroczenia popełnianie w Gminie, za które Straż Miejska pouczyła 548 razy, to bezpieczeństwo i porządek w komunikacji.

Operatorzy Centrum Obsługi Monitoringu Miejskiego ujawnili 867 zdarzenia (wykroczenia, zakłócenia spokoju i porządku publicznego, akty wandalizmu itp.), o których powiadomili dyżurnego Straży Miejskiej. Natomiast w godzinach nocnych i w dniach wolnych od pracy Straży Miejskiej, powiadomiono dyżurnego Komendy Powiatowej Policji w Nysie. Dzięki urządzeniom rejestrującym obraz („fotopułapka”), które zostały umieszczone na terenie naszej Gminy, ujęto 1 sprawcę nielegalnego wysypywania odpadów.

W czasie pełnionej służby Straż Miejska podejmowała również inne działania:

180	stwierdzono występowanie zagrożeń (dziury w chodnikach, w jezdniach, uszkodzone znaki drogowe lub ich brak, brak włazów w studzienkach kanalizacyjnych, itp.)
80	współpracowano z lekarzem weterynarii
16	współpracowano ze Schroniskiem Dla Bezdomnych Zwierząt
14	stwierdzono nieświejące lampy

W sumie przeprowadzono 1 521 kontroli miejsc zagrożonych na terenie Gminy.

Informacja dotycząca powodzi.

Przed powodzią, tj. od dnia 12 września do momentu ewakuacji w dniu 15 września strażnicy miejscy pełnili dyżur przez całą dobę polegający na monitorowaniu stanu wód w rzekach oraz ciekach wodnych na terenie Gminy Nysa oraz odbieraniu zgłoszeń od mieszkańców. Wszystkie potrzeby mieszkańców były przekazywane telefonicznie do pracownika Biura Bezpieczeństwa Urzędu Miejskiego w Nysie, które głównie dotyczyły próśb o worki i piasek.

Ponadto, podczas kontroli miasta strażnicy miejscy dokonywali udrożeń studzienek kanalizacyjnych podtopionych wodą ulic, które powodowały utrudnienia w ruchu oraz zamykali drogi, które stawały się nie przejezdne poprzez zalanie przez wodę.

Podczas ogłoszonej ewakuacji miasta strażnicy miejscy udzielali pomocy mieszkańcom ewidencjonując ich, przygotowując miejsca do spania i dostarczając ciepłe posiłki w wyznaczonych punktach ewakuacyjnych w:

- Zespole Szkół Ekonomicznych w Nysie,
- Domu Studenta przy ul. Poniatowskiego,
- Domu Studenta przy ul. Kościuszki.

W dniu 17 września osoby ewakuowane zaczęły opuszczać miejsca tymczasowego pobytu, a osoby potrzebujące pomocy w powrocie do domów były odwożone przez strażników miejskich do ich miejsca zamieszkania.

Strażnicy miejscy brali również udział podczas ewakuacji mieszkańców przy Hali Nysa, a po ustąpieniu wody powodziowej pomagali przy przyjmowaniu i rozdzielaniu darów dla powodzian oraz rozwożeniu ciepłych posiłków i pomocy celowanej. Ponadto, zabezpieczali miejsca niebezpieczne, powstałe po powodzi tj. zapadnięcia ziemi, wyrwy, powalone drzewa. Strażnicy miejscy udzielali również pomocy służbom komunalnym, polegającą na udrażnianiu przejazdów i dojazdów do miejsc składowania odpadów powstałych w wyniku powodzi oraz udzielali pomocy wojsku w odkażaniu ulic poprzez zamykanie dróg na czas odkażania.

Powyższe działania były prowadzone przez strażników miejskich od dnia 17 września do 4 października 2024 r.

15.2 Bezpieczeństwo

W zakresie zarządzania kryzysowego w roku 2024, najcięższym okresem był miesiąc wrzesień, kiedy to w wyniku nawałnych opadów deszczu wywołanych niżem geneńskim doszło do powodzi w województwach dolnośląskim, opolskim i śląskim oraz w Europie Środkowej. W dorzeczu rzek płynących przez Polskę największe opady w dniach 12–15 września wystąpiły w północnej i północno-zachodniej części Jesioników i Gór Złotych, w Czechach. Na stacjach meteorologicznych w tym rejonie zanotowano sumę opadów: Rejvíz – 517 mm, Červenohorské sedlo – 474, Jesionik – 465, Zlaté Hory – 416, Staré Město pod Sněžníkem – 413. Podczas powodzi w Polsce ucierpiały takie miasta jak Kłodzko, Łądek-Zdrój, Stronie Śląskie, Glucholazy, Prudnik, Nysa, Bystrzyca Kłodzka, Szprotawa czy Lewin Brzeski. Bardzo mocno ucierpiały także sołectwa Gminy Nysa.

W związku z wydanym przez IMGW w dniu 11 września 2024 r. ostrzeżeniem meteorologicznym trzeciego stopnia dotyczącym intensywnych opadów deszczu, już w tym samym dniu zostały podjęte działania prewencyjne dotyczące przeprowadzenia wizji lokalnych w Hajdukach Nyskich, Morowie oraz w Iławie. Dzień później w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nysie odbyło się posiedzenie Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego podczas, którego zostały podjęte m.in. decyzje dotyczące uruchomienia dyżurów na trzy zmiany w Straży Miejskiej, zamówienia dodatkowego piasku, uruchomienia dyżurów operatorów sprzętu w spółkach EKOM, Eko-Nysa czy AKWA. Ustalono także konieczność rozłożenia rękawa przeciwpowodziowego w Morowie oraz zabezpieczenia Hajduk Nyskich poprzez ułożenie worków z piaskiem. W dniu 12 września 2024 r. Zarządzeniem Burmistrza Nysy Nr 192/2024 ogłoszone zostało

pogotowie przeciwpowodziowe na terenie Gminy Nysa. W dniu 13 września 2024 r. przeprowadzono wizje lokalne m.in. w: Wyszkwie Śląskim, Hajdukach Nyskich, Morowie, Radzikowicach oraz w Nysie w rejonie ulic Nowowiejskiej i Traugutta. Kontynuowano prace nad przedłużeniem wału z worków z piaskiem w Morowie. Wykonano prace oczyszczeniowe na cieku wodnym przy ulicy Traugutta. Wydano także komunikaty dla mieszkańców w sprawie dyżurów telefonicznych, gdzie można było pozyskiwać informacje w związku z sytuacją hydrologiczną, a także dotyczący adresu gdzie do odbioru były worki z piaskiem dla zabezpieczenia swojej posesji. W godzinach nocnych w dniu 13 września 2024 r. w związku ze wzrostem stanu wody w rzece Mora Burmistrz Nysy wydał Zarządzenie Nr 196/2024 w sprawie ewakuacji na terenie części Gminy Nysa (Morów – przy kładce). W tym celu zadysponowano dodatkowe autobusy Miejskiego Zakładu Komunikacji w Nysie. W dniu 14 września 2024 r. wydano informację dla mieszkańców posesji przy ulicy Lazurkowej i ulicy Orzeszkowej o konieczności zabezpieczenia swoich posesji w związku z podnoszącym się poziomem wody w rzece Biała Głucholaska. W tym samym dniu Burmistrz Nysy osobiście przeprowadził wizję lokalną, m.in. w Przełęku, Białej Nyskiej oraz Siestrzechowicach. W późnych godzinach nocnych wydane zostało Zarządzenie Burmistrza Nysy nr 197/2024 w sprawie ewakuacji końcowej części ulicy Nyskiej w Białej Nyskiej gdzie również zadysponowano dodatkowe autobusy Miejskiego Zakładu Komunikacji w Nysie. W dniu 15 września 2024 r. Zarządzeniem Nr 198/2024 wprowadzony został alarm przeciwpowodziowy na terenie Gminy Nysa. W godzinach porannych zostało wydane Zarządzenie Burmistrza Nysy nr 199/2024 w sprawie przeprowadzenia ewakuacji w miejscowości Siestrzechowice. Nadto w związku z przerwaniem wału na rzece Biała Głucholaskiej

w okolicy Przełęku Burmistrz Nysy wydał Zarządzenie Nr 200/2024 w sprawie ewakuacji mieszkańców Białej Nyskiej. W związku z trudną sytuacją Burmistrz Nysy wydał osobistą odezwę do mieszkańców zawierającą uzasadnienie wprowadzenia alarmu przeciwpowodziowego i poinformował mieszkańców o konieczności bycia gotowym na każdą ewentualność, a także poprosił mieszkańców aby byli gotowi do natychmiastowej ewakuacji. Został wydany także apel sztabu kryzysowego skierowany do mieszkańców ulic: Lazurkowej, Orzeszkowej, 3 Maja, Słonecznej i Jeziornej w Nysie o zabezpieczenie dobytku i szukanie schronienia poza obrębem tych ulic w wyższych partiach miasta. Burmistrz Nysy zaapelował o rozważenie samoewakuacji – czyli przemieszczenia się poza strefę zagrożenia, a także o przeniesienie się na wyższe piętra. Tego dnia, około godziny 17.00 nastąpiła ewakuacja Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego z budynku Urzędu Miejskiego w Nysie przy ul. Kolejowej 15. GZZK udał się do pomieszczeń Oddziału Celnego w Nysie – Izba Celna w Opolu przy ul. Otmuchowskiej, który był jednocześnie tymczasowym miejscem działania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, PSP, Policji oraz WOT. Wydano komunikat o możliwości transportu i ulokowania w pomieszczeniach AKWA MARINY i Zespołu Szkół Ekonomicznych w Nysie dla mieszkańców, którzy potrzebowali ewakuacji z zalanych domów i mieszkań. Wskazano numery telefonów do pracowników Biura Bezpieczeństwa oraz WOT, którzy nadzorowali kwestię transportu dla osób, które podjęły decyzję o samoewakuacji. W tym samym dniu wydano komunikaty dotyczące zamknięcia placówek oświatowych oraz Urzędu Miejskiego w Nysie w dniu 16 września 2024 r. W dniu 16.09.2024 r. wydano Zarządzenie Burmistrza Nysy nr 201/2024 w sprawie ewakuacji miasta Nysa, najcięższa sytuacja w tym dniu związana była

z zagrożeniem przerwania wału w rejonie ulicy Wyspiańskiego, co zagrażało zalaniem całego miasta. Dzięki sprawnej akcji służb oraz mieszkańców udało się zabezpieczyć ten obszar. Działania zabezpieczające wały trwały także w nocy z 16 na 17 września 2024 r. m.in. umocnienie wałów. Sytuacja powodziowa zaczęła się stabilizować w dniu 17 września 2024 r.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Narada sztabu kryzysowego z Ministrem MSWiA Tomaszem Siemoniakiem

Większość odnotowanych zdarzeń jednostek OSP w roku ubiegłym dotyczyło działań związanych z reagowaniem na opady deszczu i usuwanie skutków powodzi. W działania związane z usuwaniem skutków powodzi i pomocy poszkodowanym zostali zaangażowani pracownicy Urzędu Miejskiego w Nysie, pracownicy wszystkich spółek i jednostek organizacyjnych Gminy Nysa, jednostki OSP, Wojska

Obrony Terytorialnej i rzesze wolontariuszy z terenu całej Polski (m.in. strażacy z miejscowości Stare Pole położonej 10 km od Malborka, którzy pomagali usuwać skutki powodzi). Do Gminy Nysa dotarły z terenu Polski liczne transporty z darami, w tym także sprzęt i wyposażenie, które zostało przekazane jednostkom OSP (m.in. agregaty prądotwórcze czy pompy szlamowe). W Hali Nysa został uruchomiony punkt pomocy, w którym wydawane były dary dla poszkodowanych. Powołana została także komisja ds. szacowania szkód i strat, która do dnia dzisiejszego w terenie szacuje straty, aby móc wnioskować do Wojewody Opolskiego o wypłatę środków z rezerwy celowej budżetu państwa na tzw. pomoc na remonty/odbudowę, dla osób poszkodowanych w wyniku powodzi.

W zakresie bezpieczeństwa ponadto w 2024 roku:

1. W dniu 20 czerwca 2024 r. odbył się Trening Decyzyjny SUDETY-24, dotyczący: „Realizacji zadań wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania województwa podczas podwyższania gotowości obronnej państwa”.
2. W dniu 29 czerwca 2024 r. na terenie Reduty Kardynalskiej w Nysie przy ulicy Wyspiańskiego odbyły się ćwiczenia pk. Reduta Kardynalska 2024. Celem ćwiczeń było sprawdzenie możliwości operacyjno-taktycznych zadysponowanych sił podczas działań związanych z pożarami wewnętrznymi, pożarami lasu oraz miejscowymi zagrożeniami, doskonalenie alarmowania, dysponowanie, praktyczne wykorzystanie posiadanego sprzętu oraz doskonalenie umiejętności organizacji łączności współdziałania i dowodzenia. Organizatorem ćwiczeń była Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nysie we współpracy z Gminą Nysa. Dostęp do budynku oraz pozorację zapewniło Stowarzyszenie Miłośników Historii i Wojskowości im. rtm. Witolda Pileckiego „Kryptonim T-IV” we współpracy

z wychowankami Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Nysie. W ćwiczeniach udział wzięło 11 jednostek OSP gminy Nysa w sile 55 ratowników.

15.3 Bezpieczeństwo przeciwpożarowe

W zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie gminy funkcjonuje 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej typu S, które odpowiadają za zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpożarowego mieszkańców gminy. W 2024 roku jednostki OSP Gminy Nysa uczestniczyły 593 razy w działaniach ratowniczych.

W roku ubiegłym w zakresie ochrony przeciwpożarowej wykonano m.in.:

1. Umowami dotacji przekazano m.in. kwoty:

- 15 000,00 zł – na zakup materiałów budowlanych na budowę nowej remizy OSP Wyszaków Śląski (budowana czynem społecznym przez druhow z OSP),

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Ochotnicza Straż Pożarna w Wyszakowie Śląskim

- 86 000,00 zł – na wkład własny do zakupu lekkiego samochodu przez jednostkę OSP Kępnicza.

2. Gmina Nysa pozyskała dotację w kwocie 200 000,00 złotych z funduszu prewencyjnego PZU SA na realizację zadania prewencyjnego mającego na celu ograniczanie występowania szkód powstałych podczas powodzi 2024 r. polegające na zakupie sprzętu niezbędnego do działań ratowniczych podejmowanych przez Gminę Nysa. W ramach zadania zakupiono:

- Mundury bojowe FHR Gold Max A,
- Kurtki sztormiak Plavitex,
- Radiotelefony Hytera HP785,
- Pompy zatapialne Evak.

3. Ważnym wydarzeniem było otwarcie budowanej w ostatnich latach czynem społecznym przez druhow nowej remizy OSP Wyszaków Śląski. Gmina Nysa w ramach umów dotacji przekazywała środki finansowe na zakup materiałów budowlanych, dzięki którym druhowie mogli wybudować nową strażnicę. Uroczyste otwarcie odbyło się w dniu 23 marca 2024 r., a w wydarzeniu udział wzięli m.in. Burmistrz Nysy Kordian Kolbiarz, Z-ca Opolskiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Arkadiusz Kuśmierski, Komendant Powiatowy PSP w Nysie st. bryg. Paweł Gotkowski, Prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP druh Andrzej Borowski, Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP druh Władysław Krysowaty czy Prezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP druh Sebastian Jankowicz.

4. Zorganizowane zostały:

- 8 czerwca 2024 r. Gminne Zawody Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych wg regulaminu CTiF na boisku sportowym w Kępnicy. W wydarzeniu udział wzięło 16 drużyn. W kategorii dziewczynek najlepsza okazała się drużyna OSP KSRG Niwnica, a w kategorii chłopców drużyna z OSP Koperniki. Obie drużyny zakwalifikowane zostały do zawodów powiatowych MDP zaplanowane na 22 czerwca 2024 r. w Białej Nyskiej (ostatecznie w związku z rezygnacją drużyny z Niwnicy, Gminę Nysa na zawodach powiatowych reprezentowała w kategorii dziewczynek drużyna z OSP Przełęk),

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze

- 15 czerwca 2024 r. Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze na boisku sportowym w Kubicach. Do strażackiej rywalizacji przystąpiło 15 drużyn w tym: 11 drużyn seniorów (mężczyźni) oraz 4 drużyny senierek (kobiety). W kategorii

kobiet najlepsze okazały się drużyny z OSP Przełęk, a w kategorii mężczyzn druhowie z OSP KSRG Niwnica, którzy to będą reprezentować Gminę Nysa na zawodach powiatowych w Paczkowie w 2025 roku.

5. W ciągu roku doposażono jednostki OSP, m.in. w nowe hełmy strażackie, mundury koszarowe, zakupiono m.in. węże tłoczone czy myjkę ciśnieniową. Zagwarantowano także środki na bieżące funkcjonowanie OSP, w tym m.in. wykonanie przeglądów samochodów, badania strażaków OSP, ubezpieczenie czy przeglądy gaśnic.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, Gminne eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”

16. Rada Miejska i uchwały

Organem stanowiącym i kontrolnym Gminy Nysa jest **Rada Miejska**, w skład której wchodzi 23 radnych, którzy pracują w ramach komisji w oparciu o roczne plany pracy. Do właściwości Rady Miejskiej należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach itd.

Z uwagi na zmianę przepisów prawa (ustawa z dnia 29 września 2022 r. o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego) VIII kadencja Rady Miejskiej uległa przedłużeniu do 30 kwietnia 2024 r. Obecna IX Rada Miejska została powołana od maja 2024 roku na pięcioletnią kadencję.

Ustawa o samorządzie gminnym w art. 30 ust. 1 nakłada na Burmistrza obowiązek wykonywania uchwał Rady Miejskiej. Zadanie to sprowadza się nie tylko do kwestii formalnych, ale obejmuje również szereg innych czynności takich jak przygotowanie projektu uchwały, publikacja na stronie biuletynu informacji publicznej lub w dzienniku urzędowym wojewody, określenie sposobu wykonywania uchwały, a także zadbanie o zapewnienie zgodnego z prawem przebiegu wykonywania uchwał.

W 2024 roku odbyło się 15 sesji oraz 78 posiedzeń komisji stałych, podczas których Rada Miejska w Nysie podjęła 235 uchwał.

Tabela 27 Uchwały Rady Miejskiej w Nysie w 2024 r. z podziałem na kategorie tematyczne

Kategoria uchwały	Liczba uchwał	[%]
Zarządzanie majątkiem	61	25,96
Finanse	38	16,17
Polityki społecznej	25	10,64
Oświata	7	2,98
Zagospodarowanie przestrzenne	13	5,53
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	9	3,83
Transport	3	1,28
Ochotnicze Straże Pożarne	3	1,28
Program stypendialny	2	0,85
Ochrony środowiska i zagospodarowania odpadów	2	0,85
Sport i turystyka	1	0,43
Porządkowe (m.in. zw. z zmianą kadencji)	31	13,19
Inne	40	17,02

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W związku z wyborami samorządowymi, które odbyły się wiosną 2024 roku, najwięcej uchwał w miesiącu maju dotyczyło organizacji Gminy i Urzędu. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na aspekty związane z realizacją zapisów poszczególnych uchwał. Na ich mocy ustalano składy osobowe komisji,

zatwierdzono plan pracy komisji stałych Rady Miejskiej, wybrano Przewodniczącą oraz Wiceprzewodniczących Rady.

Źródło: Urząd Miejski w Nysie, obrady Rady Miejskiej w Nysie

Znaczna liczba uchwał (czyli 61) dotyczyła obszaru zarządzania majątkiem. Na podstawie uchwał zdecydowano o sprzedaży, nabywaniu oraz dzierżawieniu nieruchomości będących własnością Gminy.

Sprawy finansowe obejmują wykonywanie budżetu, który został przyjęty na podstawie uchwały nr LXXXIV/1192/23 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 20 grudnia 2023 r., i był w trakcie minionego roku wielokrotnie zmieniany.

Tabela 28 Uchwały Rady Miejskiej w Nysie w 2024 r. z podziałem na miesiące uchwalenia

styczeń	25
luty	15
marzec	20
kwiecień	14
maj	41
czerwiec	3
lipiec	19
sierpień	29
wrzesień	10
październik	26
listopad	19
grudzień	14

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Istotna część działalności Burmistrza w obszarze realizacji zadań własnych gminy odbywa się poprzez wydawanie zarządzeń. Na ich podstawie Burmistrz kierował pracami Urzędu Miejskiego, ogłaszał konkursy na powierzenie realizacji zadań publicznych, zarządzał składnikami majątku Gminy, przyznawał stypendia oraz dokonywał zmian w planie wydatków.

Podsumowując, należy wskazać, że w trakcie całego 2024 roku, polityki, programy i strategie oraz uchwały Rady Miejskiej realizowane były prawidłowo.

III. Podsumowanie

Podsumowanie niniejszego raportu stanowi syntezę najważniejszych informacji, które z jednej strony pozwalają na ocenę działań samorządu w 2024 roku, a z drugiej wpływają na określenie zaleceń, kluczowych w kontekście zadań przewidzianych, czy też rekomendowanych do realizacji w okresie do końca 2025 roku.

Wnioski

W roku 2024 kontynuowano bądź finalizowano (rozliczano) realizację działań opiewających na kwotę blisko 54 mln złotych (łącznie szacunkowa wartość inwestycji). W ostatnich latach Gmina Nysa skupiała się na istotnych inwestycjach, które miały fundamentalny wpływ na jakość życia mieszkańców, takich jak: tworzenie miejsc pracy, przygotowywanie terenów inwestycyjnych, zapewnienie mieszkań oraz wsparcia dla nyskich rodzin (także usługi publiczne skierowane do seniorów oraz dzieci i młodzieży). Konsekwentne prowadzenie spójnej polityki inwestycyjnej przyczynia się do przyciągania nowych inwestycji i wzrostu miejsc pracy, natomiast prowadzone działania w zakresie opieki poinwestycyjnej wspierają rozwój istniejących w Gminie Nysa przedsiębiorstw.

W nadchodzącym roku na pierwszy plan wysuną się natomiast prace polegające na inwestycjach w infrastrukturę drogową oraz w przywrócenie komfortu codziennemu życiu w Gminie. Pomimo licznych inwestycji drogowych z ostatniej dekady², nadal

pozostają widoczne znaczne potrzeby, w tym obszarze, zwłaszcza w kontekście rosnącej liczby budynków mieszkalnych (wielorodzinnych oraz jednorodzinnych).

Każdego roku Gmina Nysa przekazuje pieniądze na rozwój sołectw. Środki finansowe przekazywane są w ramach funduszu sołeckiego, odpisu sołeckiego, a od 2025 roku także w ramach Sołeckiego Funduszu Inwestycyjnego.

W związku z powyższym można stwierdzić, że rozwój Gminy Nysa opiera się o cztery filary, tj.:

I	Praca
II	Mieszkania
III	Rodzina i jakość życia
IV	Drogi

Rekomendacje

Na podstawie przedstawionych wniosków i analizy całego dokumentu, na kolejne lata rekomenduje się następujące działania:

I Modernizacja infrastruktury drogowej

- Kontynuowanie kolejnych etapów prac modernizacyjnych infrastruktury na ulicach: Żwirki i Wigury, Lazurowej, drogi w Rusocinie, a także budowa drogi relacji Kępica - Wierzbice.

² Inwestycje drogowe na terenie miasta –133 mln zł, a na terenie Gminy – 80 mln zł.

- Rozwijanie infrastruktury drogowej, a w tym wybudowanie nowych lub wyremontowanie istniejących dróg. Inwestycje w mieście: ul. Franciszkańska, ul. Morcinka, ul. Sienkiewicza - wraz z uporządkowaniem gospodarki ściekowej, i wiele innych. Inwestycje w sołectwach: Jędrzychów, Radzikowice, Domaszkowice.
- Realizacja projektu: Nowy Most — niezbędna, trzecia przeprawa mostowa. Planowany most typu „bezodpływowego” czyli bez wstawiania filarów do koryta rzeki, powstanie obok mostu kolejowego i połączy ulice: Bolesława Śmiałego i Torową.

II Tworzenie klimatu inwestycyjnego

- Prowadzenie działań sprzyjających rozwojowi gospodarczemu oraz wysokiej atrakcyjności inwestycyjnej.
- Prowadzenie polityki gospodarczej miasta polegającej na przyciąganiu nowych inwestorów i generowaniu wzrostu miejsc pracy.
- Wspieranie i obsługa inwestorów.

III Prowadzenie zrównoważonej polityki mieszkaniowej

- Tworzenie warunków umożliwiających powstawanie nowych osiedli mieszkaniowych oraz zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku nieruchomości.
- Wykorzystanie potencjału bioróżnorodności Gminy Nysa.
- Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.

- Nowe, ekologiczne źródła energii przeciwko postępującym zmianom klimatu.
- Poprawa efektywności energetycznej zasobu gminnego.
- Poszerzanie oferty turystycznej.

IV Podnoszenie jakości życia mieszkańców

- Rozwijanie polityki prorodzinnej.
- Upowszechnianie kultury wśród mieszkańców Gminy za pośrednictwem wydarzeń organizowanych przez Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną im. Władysława Broniewskiego oraz Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik.
- Podniesienie jakości oferty spędzania wolnego czasu, dzięki modernizacji infrastruktury sportowo-rekreacyjnej Gminy.
- Rozbudowa Dziennego Domu Pobytu w Nysie.
- Zakup nowych niskoemisyjnych autobusów.
- Prowadzenie działań integrujących mieszkańców.
- Dalsza kontynuacja realizacji projektów, które mają na celu wsparcie rodzin wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem.
- **Priorytetem jest podniesienie poczucia bezpieczeństwa w Gminie.**

Na 2025 rok rekomenduje się zaplanowanie wydatków na poniższe programy, projekty i zadania:

1	dalsza budowa i modernizacja infrastruktury drogowej w mieście i Gminie Nysa - ul. Żwirki i Wigury w Nysie, ul. Łazurowa w Nysie, droga relacji Kępnica - Wierzbicice, droga w Rusocinie, ul. Kmicica w Nysie - zakończenie zaplanowanych prac;
2	budowa dróg w Jędrzychowie;
3	przebudowa drogi gminnej w Radzikowicach w zakresie dobudowy chodnika;
4	budowa chodnika przy drodze gminnej w Domaszkowicach;
5	modernizacja nawierzchni drogi w ul. Orkana;
6	rozbudowa i przebudowa drogi gminnej w ul. Franciszkańskiej wraz z rozbudową skrzyżowania drogi gminnej ul. Franciszkańskiej z drogą wojewódzką ul. Grodzką w Nysie;
7	odbudowa infrastruktury drogowej po powodzi: ul. Grodzka, ul. Powstańców Śląskich, ul. Wyspiańskiego, kładka dla pieszych na rzece Mora w Morowie;
8	uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w rejonie ul. Sienkiewicza w Nysie;
9	budowa trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych A, B, C z parkingiem w poziomie parteru i zagospodarowaniem terenu ul. Szlak Chrobrego w Nysie;
10	poprawa stanu technicznego lokali mieszkalnych socjalnych i komunalnych;

11	budowa mieszkań wspomaganych na terenie osiedla przy ul. Orłąt Lwowskich w Nysie;
12	dalsza odbudowa infrastruktury oświatowej po powodzi: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 5, Szkoła Podstawowa nr 10, Szkoła Podstawowa nr 2 przy Alei Wojska Polskiego, Szkoła Podstawowa nr 5 przy ul. E. Gierczak;
13	dalsza odbudowa infrastruktury oświatowej po powodzi: Przedszkole nr 1, Przedszkole nr 5, Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 9, Przedszkole nr 12, Przedszkole w Rusocinie;
14	wykonanie pracowni pod chmurką w Szkole Podstawowej im. Józefa Wybickiego w Białej Nyskiej oraz w Przedszkolu nr 12 w Nysie;
15	ochrona bioróżnorodności na terenie Gminy Nysa;
16	wykonanie otworu poszukiwawczo - rozpoznawczego wód termalnych Nysa GT-1 w miejscowości Skorochów;
17	kolejny etap przebudowy oświetlenia w mieście i gminie w zakresie wymiany opraw oświetleniowych na energooszczędne;
18	zakończenie rozbudowy systemu zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków sanitarnych z terenu Regionalnego Parku Przemysłowego WSSE "Invest-Park" w Gminie Nysa;
19	oświetlenie w mieście i gminie: uzupełnienie punktów oświetleniowych ul. Orzeszkowej, ul. Zawiszy Czarnego itd.;
20	modernizacja świetlic wiejskich sołectwach: Ilawa, Kępnica, Kubice, Morów, Lipowa, Podkamień, Przełęk, Sękowice, Siestrzechowice, Wyszków Śląski, Goświnowice, Hajduki Nyskie, Konradowa, Jędrzychów, Rusocin.

Spis tabel i wykresów

Tabela 1 Wykonanie budżetu Gminy Nysa w 2024 r.....	15
Tabela 2 Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych.....	16
Tabela 3 Realizacja budżetu obywatelskiego w 2024 r.....	17
Tabela 4 Realizacja wydatków w ramach funduszu sołeckiego oraz środków będących do dyspozycji sołectw	18
Tabela 5 Polityka inwestycyjna – zrealizowane i będące w realizacji projekty ze środków zewnętrznych w 2024 roku	22
Tabela 6 Stan ilościowy zasobu mieszkaniowego Gminy Nysa na koniec grudnia 2024 roku	25
Tabela 7 Prawo własności gruntów (obszar miejski) Gminy Nysa na koniec grudnia 2024 roku	26
Tabela 8 Prawo własności gruntów (obszar wiejski) Gminy Nysa na koniec grudnia 2024 roku	26
Tabela 9 Grunty oddane w dzierżawę lub użyczone na koniec grudnia 2024 roku	26
Tabela 10 Liczba lokali mieszkalnych i lokali użytkowych (bez garaży) w Gminie Nysa na początku i na końcu 2024 roku	26
Tabela 11 MPZP uchwalone w 2024 roku.....	29
Tabela 12 Zadania związane z bieżącym utrzymaniem dróg.....	33
Tabela 13 Liczba oddziałów i uczniów w przedszkolach na terenie Gminy Nysa na rok 2024	38
Tabela 14 Liczba oddziałów i uczniów w szkołach podstawowych na terenie Gminy Nysa na rok 2024.....	38
Tabela 15 Formy promocji kultury w Gminie Nysa (MiGBP)	46
Tabela 16 Zadania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa naturalnego zrealizowane przez Gminę Nysa we współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2024 r.	50
Tabela 17 Działania na rzecz wspierania realizacji zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej na rok 2024	52
Tabela 18 Dotacje przeznaczone na rzecz wspierania realizacji zadań z zakresu rozwoju sportu na rok 2024.....	53
Tabela 19 Dotacje przeznaczone na działania związane z ochroną zabytków na rok 2024.....	55
Tabela 20 Zestawienie wydanych kart Nyskiej Karty Dużej Rodziny	66

Tabela 21 Rodzaje ulg w ramach Nyskiej Karty Dużej Rodziny wraz z liczbą osób, która z nich skorzystała oraz sfinansowaną kwotą.....	67
Tabela 22 Zestawienie ofert złożonych do konkursów na realizację zadań zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w 2024 r.....	68
Tabela 23 Zestawienie ofert złożonych z pominięciem otwartego konkursu na realizację zadań publicznych zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w 2024 r.	75
Tabela 24 Koszty związane z utrzymaniem Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w 2024 r. z podziałem na Gminy	80
Tabela 25 Ilość odebranych odpadów w Gminie Nysa w 2024 r.	82
Tabela 26 Wykaz nałożonych mandatów w 2024 r.....	88
Tabela 27 Uchwały Rady Miejskiej w Nysie w 2024 r. z podziałem na kategorie tematyczne	94
Tabela 28 Uchwały Rady Miejskiej w Nysie w 2024 r. z podziałem na miesiące uchwalenia	95
Wykres 1 Dochody i wydatki budżetu Gminy osiągnięte w latach 2020-2024	15
Wykres 2 Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w latach 2018 – 2024	59

